

UKIUMOORTUMIK NALUNAARUSIAQ 2019

NUKISSIORFIIT

UKIUMOORTUMIK NALUNAARUSIAQ 2019

• Innaallagissap aqputaat Sisimiuni imermit nukissiorfimmeersoq

AALLAQQAASIUT

Ukioq oqumigaarfusoq assumukaarfusorlu

Nukissiorfimmii angusaqarluarusussuseqarluinnarpugut. Inuiaqatigiinnut suliffeqarfimmuttaaq annertuumik suliaqarusussuseqarpugut. Minnerunngitsumik pissutsinut mingutsitsinnginnerunissamut allannguutini taperseeqataaneq kiisalu innaallagissap, erngup aamma kiassaane-rup akigititaanik sapinngisamik appasitsinissaq. Sulissutigaarput avatangiisitigut aamma aningaasaqarnikkut piujuartitsinissaq – Nukissiorfinni aamma inuiaqatigiinni.

Ukioq 2019-imi anguniakkat siunnerfiillu arlallit angusimagatsigit nuanaarutigisinnaasimavarput. Unamminartunilli nalaataqarsimavuguttaaq taakkulu kingunerisimavaat ukiup aallartinnerani pilersaarutaasimasut allaanerumik suliat ilaat ingerlattariaqartarsimagatsigit.

Nuna tamakkerlugu uuliamut taarsiullugu ataavartumik nukissiornermut suliniutitut pilersarusiat ingerlalluarsimani tulluusimaarutigaa-gut. Taamatuttaaq tuullusimaarutigaarput nunaqarfinni erngup pitsaas-susiata qaffasinnissaannik suliaqarnittaa qanoq kinguneqarsimani, imermik qalaatitseqqaqqusinerit kingullit 2019-imi taamaatinneqar-put. Tamatumunnga ilutigitillugu tulluusimaarluta aammaarluta 2019-imi qularnaarlugu paasivarput, Nukissiorfiit tassaasut suliffeqarfik an-nertuumik iluarisimaarinniffiusut.

Ukiup ingerlanerani unamminarnerpaaq septembarimi naammattoor-parput. Suliffeqarfitsinnik amerlasuut suliatik ingerlatatik unitsinnartari-aqarsimavaat Uummannami imermik pilersuineri ajornartorsiuteqar-toq paasineqarmat. Immikkut illuinnartumik suliaqarnissaq pisariaqarsi-

mavoq Uummannami imermik imerneqartussamik minguitsumik peqar-nissaq qulakkeerniarlugu aamma imermik pilersuineq nalinginnaasoq pi-lerseqqinniarlugu.

Ukiuumoortumik naatsorsuutit 2019-imut takutippaat Nukissiorfiit ani-ngaasaqarnermikkut unamminartoqartitsilaartut. Ataatsimut katillugit annikitsumik amigartooruteqarpugut 5 mio. kr.-inik, taamaattorli taman-na ajornerusinnaasorujussuugaluarpoq. Naak taamaakkaluartoq innaal-lagissamut, imermut aamma kissaanermut akigititatta appasittuunerat taamatut inissisimatinnarpagut, naak assigiinngitsuninngaannit aningaa-saqarneq annertusiartortumik tatisimaneqaraluartoq.

Nukissiorfiit ukiuni arlalinni pisortaanerat, Michael Pedersen, 2019-imi inuulluaquarput. Pisortaanermik nutaamik toqqaasoqarnissaata tu-ngaanut atorfimmii Nukissiorfiit aningaasaqarnermut pisortaat, Claus Andersen-Aagaard, inissisimagallarpoq.

Nukissiorfiit sulisuisa suliaqarluarsimanerminnut qutsavissaapput. Pi-ngaartumik ulluinnarni ingerlatsinermik isumaginninnerannut, tutsui-ginninnerujussuannut aammattaaq Nukissiorfiit niuernerannik ineri-ar-tortitseqataanerumut aallussinerannut. 2019-imi immikkut qutsavissaap-put naatsorsuutaasimanngitsumik pisoqarsimatillugu ingerlaannartu-mik ikiuullutik sulisimasut. 2020-mi suliaqarluarneq taamaattoq inger-laqqissaq.

Claus Andersen-Aagaard
Nukissiorfimmii pisortaanerugallartog

NUKISSIORFIIT
ISSORTARFIMMUT 3
POSTBOKS 1080
3900 NUUK
KALAALLIT NUNAAT

OQA.: +299 34 95 00
FAX: +299 34 96 00

NUKISSIORFIIT@NUKISSIORFIIT.GL
WWW.NUKISSIORFIIT.GL

UKIUMOORTUMIK NALUNAARUSIAQ 2019
ASSIT HELLE NØRREGAARD, NUKISSIORFIIT
ILUSILERSORNERA NUISI GRAFIK
NAQITERNEQARFIA DAM GRAFISK

3 8 9 9 litre
LITRE
K44
HIGH ACCURACY
METER
NOT FOR RESALE - PER USO ESCLUSIVO DEL CLIENTE
NE PAS REVENDEZ - RESERVEZ POUR VOTRE TRANSACTIONS
COMMERCIALES OU FISCALES - APPROVISIONNEZ VOUS SEUL
CONTRA ALLA IMPORTAZIONE E PRODOTTO PER LA VENDITA AL
PUBBLICO NE È VIETATO L'USO IN RAPPORTO A TERZO -
CIRCOLARE MINISTERIALE N° 67 DEL 23/07/1998

PIUSI
FLUID HANDLING
TECHNOLOGY

0 0 0 0 0 0 TOTAL

MADE IN ITALY

**8 KISITSISIT PINGAARNERIT AAMMA
KISITSISIT NAJOQQUTASSAT**

10 OQAASEQAATIT

10 Aqutsisut oqaaseqaataat

11 Kukkunersiuusup arlaannut
attuumassuteqanngitsup oqaaseqaataa

14 NUKISSIORFIIT UKIOQ 2019-IMI

16 AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

17 Siunissamut iliuusissatut pilersaarut

25 Nukissiamik pilersuineq

29 Imerkik pilersuineq

32 Nunap immikkoortui ukiumi 2019-imi

37 Inuiaqatigiinnut akisussaaffik

46 2020-mut isumalluarnerit

49 Aningaasaqarneq

53 Soqutiginnittut/soqutigisat

54 Nalorninartoorfiusinnaasunik aqutsineq

**56 UKIUMOORTUMIK
NAATSORSUUTINUT OQAASEQAATIT**

**59 NAATSORSUUSIORNERMI
PERIUSEQ ATORNEQARTOQ**

**62 NAATSORSUUTITIGUT ANGUSAT
NALUNAARSORNEQARNERAT**

63 OQIMAAQATIGISSITSINEQ

63 Pigisat nalillit

64 Akiitsut

65 ANINGAASAT KAAVIAARNERISA NALUNAARSORNERAT

66 NASSUIAATIT

74 ILANNGUSSAQ: AGGUAASSINERMUT NAATSORSUUTIT

KISITSISIT PINGAARNERIT AAMMA KISITSISIT NAJOQQUTASSAT

mio. koruunit.

	2019	2018	2017	2016	2015
NAATSORSUUTITIGUT ANGUSAT					
Ilanngaaseereerluni kaaviiartitat	749,4	781,9	836,1	825,4	852,3
Nioqutissiornermi atukkat	(178,8)	(196,2)	(204,5)	(203,7)	(223,3)
Ingerlatsinermut aningaasartuutit	(371,3)	(368,8)	(309,8)	(302,2)	(308,8)
Nalikkiliinerit	(123,0)	(127,0)	(241,9)	(244,6)	(237,8)
Erniat	(81,3)	(85,4)	(92,9)	(100,7)	(109,0)
Ukiumi angusat ingerlatsinermut tapiissutit pinnagit	(5,0)	4,6	(12,9)	(23,5)	(23,2)
Ingerlatsinermut tapiissutit	0,0	0,0	13,7	24,0	34,4
Ukiumi angusat ingerlatsinermut aningaasartuutit kingornatigut	(5,0)	4,6	0,8	0,5	11,2

OQIMAAQATIGIISSITSINEQ					
Naliliutit sanaartugaanngitsut	0,5	1,5	16,0	26,1	22,4
Sanaartukkanit naliliutit	2.841,4	2.773,3	4.320,5	4.411,1	4.510,9
Kaaviiartitsinermi naliliutit	226,5	246,6	266,5	255,7	301,8
Namminerisamik aningaasaatit	1.371,2	1.376,2	2.996,6	2.995,8	2.993,4
Akiitsut piffissami sivisuumi akilersugassat	1.527,3	1.480,0	1.466,4	1.466,9	1.596,7
Oqimaaqatigiissitsinerup katinnera	3.068,4	3.021,3	4.603,0	4.692,9	4.835,2

ANINGAASANIK KAAVIAARTITSINEQ					
Ingerlatsinikkut ingerlanneqartut	111,8	165,1	189,6	279,1	227,1
Aningaasalersuinikkut ingerlatat	(190,1)	(190,2)	(141,3)	(148,5)	(131,7)
Aningaasaliissuteqarnikkut ingerlatat	83,2	18,7	(69,8)	(132,8)	(135,4)
Aningaasat tigoriaannaat allannguutaat	4,9	(6,5)	(21,6)	(2,2)	(40,0)

KISITSISIT NAJOQQUTASSAT					
EBITDA	199,3	217,0	321,9	319,5	320,9
Immikkut inissitat ilanngunnagit angusat	(5,0)	4,6	(12,9)	(25,8)	(26,7)
Aningaasalersuineri iluanaarutit annertussusiat ingerlatsinermut tapiissutit pinnagit	(0,2 %)	0,3 %	(0,3 %)	(0,5 %)	(0,5 %)
Akiliisinnaassuseqarnejq	44,7 %	45,5 %	65,1 %	63,8 %	61,9 %
Nukissiorfiit ilanngaaseereerluni Landskarsip tigoriaannaataanut sunniutai	(74,1)	(10,4)	198,0	215,8	185,5

NAATSORSOQQISSAAKKAT					
Innaallagialq atuisunut nalinginnaasunut tunisq (GWh)	196	199	193	186	193
Innaallagialq aalisakkanik suliffissuarnut tunisq (GWh)	39	39	36	39	35
Imeq atuisunut nalinginnaasunut tunisq (mio. m ³)	2,5	2,5	2,4	2,5	2,5
Imeq aalisakkanik suliffissuarnut tunisq (mio. m ³)	2,4	2,3	2,0	1,9	1,5
Kiak kiassaanermut tunisq (GWh)	315	342	320	310	337
Sulisut ukiumut sulisutut naatsorsorlugit amerlassusiat	405	395	374	375	372

OQAASEQAATIT

Aqutsisut oqaaseqaataat

Ullumi ulloq manna Nukissiorfiit ukiumoortumik naatsorsuutaat 1. januaari 2019 - 31. decembari 2019-imut tunngasut saqqummiuppagut aamma akuersissutigalugit.

Ukiumoortumik naatsorsuutit Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfuitaasa nammineertit naatsorsuusiortarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 22. december 2017-imeersoq naapertorlugu saqqummiunneqarput.

Nalunaarummi aalajangerneqarpoq ukiumoortumik nalunaarusiaq Kalaallit Nunaanni ukiumoortumik naatsorsuusiortarneq pillugu peqqussut qaqugukkulluunniit atuuttoq tunngavigalugu saqqummiunneqartassasoq, tassani allaanerisut malillugit tamatumani pineqarmat suliffeqarfik namminersorlutik oqartussanit pigineqartoq, tassa inuiaqatigiinnit minanerinninissaq aallaavigalugu ingerlanneqartoq immikkut inatsimmit killilersorneqartoq.

Matumuuna uppersarsarparput:

- Tassa ukiumoortumik nalunaarusiaq eqqortumik takussutissiivoq, tassa imaappoq ukiumoortumik nalunaarusiami minitaqartoqanngilaq imaluunniit kukkusumik ilisimatitsisoqarnani.
- Tassa iliuuserineqartut naatsorsuutit saqqummiunneqarnerannut ilaatinneqartut inatsisinik aamma najoqqutassanik allanik, kiisalu isumaqatigiissutinik aamma nalinginnaasumik ileqqunik naapertuipput.
- Tassa suleriaatsinik pilersitsisoqarsimavoq taakkunatigut aningaasatigut ingerlatsinermi aningaasaliissutaasimasunik, ukiumoortumik nalunaarusiami ilaatinneqartunik naleqquttumik aqutsisoqarluni.

Ukiumoortumik nalunaarusiaq Inatsisartunit akuerineqartussanngorlugit inassutigineqarput.

Nuuk, ulloq 20. aprili 2020

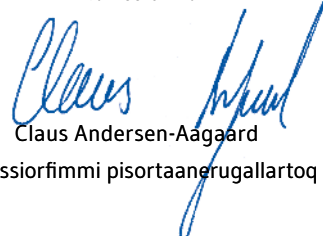
Inuusutissarsiornermut Nukissiteqarnermut
Ilisimatusarnermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Jørn Skov Nielsen

Naalakkersuisoqarfimmi pisortaaneq

Nukissiorfiit

Claus Andersen-Aagaard

Nukissiorfimmi pisortaangrugallartoq

Kukkunersuiusup arlaannut attuumassuteqanngitsup oqaaseqaataa

INATSISARTUNUT

Inerniliineq

Nukissiorfiit ukiumoortumik naatsorsuutaat ukiumut naatsorsuusiortiumut 01.01.2019 - 31.12.2019-mut kukkunersiorpagut, taakkununga ilaapput naatsorsuutitigut angusat nalunaarsorneqarnerat, oqimaaqatigiissitsineq, aningasanik kaaviiartitsinerup nalunaarsorneqarnera aamma nassuiaatit, tassunga ilaavoq naatsorsuusiortiumi periuseq atornerqartoq. Ukiumoortumik naatsorsuutit Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa nammineertit naatsorsuusiortarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 22. december 2017-imeersoq (matuma kingornatigut nalunaarut) naapertorlugu saqqummiunneqarput. Nalunaarummi aalajangerneqarpoq ukiumoortumik nalunaarusiaq ukiumoortumik naatsorsuusiortarneq pillugu inatsit pillugu peqqussut qaqugukkulluunniit atuuttoq naapertorlugu saqqummiunneqartassasoq, suliffeqarfittut Namminersorlutik Oqartussat pigisaattut ingerlanneqartuunermi kingunerisaanik inuiaqatigiit isiginiarlugit, immikkut inatsit tunngavigalugu maleruagassiornermini nikingassutit atorlugit.

Uagut isumaqarpugut ukiumoortumik naatsorsuutit suliffeqarfiup pigisani nalinginnik, akiitsuunik aamma aningaasaqarnikkut inissisimanerani 31.12.2019 killigalugu eqqortumik takussutissiisut, aammattaq ingerlatsiviup ukiumi naatsorsuusiortiumi 01.01.2019 - 31.12.2019-imut ingerlatsinermini angusai Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa nammineertit naatsorsuusiortarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 22. december 2017-imeersumut naapertuuttut.

Inerniliinermut tunngaviusoq

Kukkunersuiunerput ingerlapparpur nunat tamalaat akornanni kukkunersuiineq pillugu maleruagassat nalinginnaasut tunngavigalugit aamma piumasaqaatit sulii allat Kalaallit Nunaanni atuuttut tunngavigalugit, aammattaq pisortat suliffeqarfiutaannit kukkunersuiinermini nalinginnaasut, tassami kukkunersuiineq nalunaarut naapertorlugu ingerlanneqarpat. Taakku maleruagassat nalinginnaasut malillugit uagut akisussaaffippat aamma piumasaqaatit kukkunersuiusup oqaaseqaataani immikkoortumi uani "Kukkunersuiusup naatsorsuutit kukkunersuiinermini akisussaaffia" nassuiaassutigineqarput. Ingerlatsivimmu attuumassuteqanngilagut nunat tamalaat akornanni kukkunersuiusunut ileqqorissaarnissamut maleruagassat naapertorlugit (IESBA's Etiske regler – [IESBA-p Ileqqorissaarnissamut maleruagassat]) aamma piumasaqaatit sulii allat Kalaallit Nunaanni atuuttut tunngavigalugit, taamatuttaq uagut maleruagassat aamma piumasaqaatit taakkua naapertorlugit ileqqorissaarnissamut pisussaaffigut naammassillutigit. Uagut isumarput malillugu kukkunersuiinermini uppersaasiineq naammattoq angunerqarpoq, aamma inerniliinissatsinnut tunngavissatut naleqquppoq.

Aqutsisut ukiumoortumik naatsorsuutit akisussaaffiat

Aqutsisut akisussaaffigaat ukiumoortumik naatsorsuutit nalunaarut naapertorlugu eqqortumik takussutissiisut suliarissallugit. Taamatuttaq aqutsisut akisussaaffigaat suliffeqarfimmi namminermini misissuisarnerit, ukiumoortumik naatsorsuutit eqqortumik takussutissiisunik pingaarutilinnillu kukkusumik paasissutissiingitsumik suliaqarnissamut aqutsisunit isigineqartut, tamanna peqqusersiornermik imaluunniit kukkunermik tunngaveqaraluarpuunniit.

Naatsorsuutit suliarineqarnerannut atatillugu aqutsisut akisussaassuseqarfigaat suliffeqarfiup ingerlatsinerminik ingerlatsiinnarnissaminut pinginnaaneqarnera nalilissallugu, ilisimatitsissutigissallugit pissutsit ingerlatsinermik ingerlatitseqqinnissamut tunngasut, tamanna naleqquppat, aammattaq ukiumoortumik naatsorsuutit suliarissallugit ingerlatseqqinnarnissaq tunngavigalugu naatsorsuusiortiumut periutsit tunngavigalugit, imaanngippat aqutsisut siunertaralugu suliffeqarfiup uniinnarnissaa, ingerlatsineq unissanersoq imaluunniit allamik piumumik periarfissaqannginnersoq taamaaliornissarluni kiserngorulluni.

Kukkunersuiusup ukiumoortumik naatsorsuutit akisussaaffia

Uagut anguniagarput tassaavoq annertunerpaamik qularnaarniarlugu ukiumoortumik naatsorsuutit tamakkiisumik isigalugit pingaarutilinnik kukkusumik ilisimatitsinnginnerat, tamanna peqqusersiornermik imaluunniit kukkunermik tunngaveqaraluarpuunniit, kiisalu kukkunersuiusut oqaaseqaataannik inerniliinertalimmik tunniussinissarput. Annertunerpaamik qularnaarinnineq tassaavoq qularnaarinnineq qaffassissoq, kisianni kukkunersuiineq tamanna nunani tamalaani maleruagassat nalinginnaasut malillugit aamma piumasaqaatit sulii allat Kalaallit Nunaanni atuuttut tunngavigalugit suliarineqartoq, aammattaq pisortat suliffeqarfiutaannik kukkunersuiinermini nalinginnaasut tunngavigalugit, annertuumik kukkusumik ilisimatitsinermik, taamaattoqarsimappat, tamatigit qulaajaasinnaanerani qularnaarinerunngilaq. Kukkusumik ilisimatitsineq peqqusersiornermik imaluunniit kukkunermik tunngaveqartumik pilersinnaavoq aamma pingaaruteqartutut isigineqarsinnaavoq tupigisassaangitsumik naatsorsuutigineqarsinnaappat, taakku ataasiakkaarlutik imaluunniit ataatsimoorlutik aningaasaqarnermut tunngatillugu aalajangiinernut sunniuteqarpat, naatsorsuutit atuisusut ukiumoortumik naatsorsuutit tunngavigalugit aalajangiinernut.

Kukkunersuiunissinnut atatillugu nunani tamalaani maleruagassat nalinginnaasut malillugit aamma piumasaqaatit sulii allat Kalaallit Nunaanni atuuttut, aammattaq pisortat suliffeqarfiutaannik kukkunersuiinermini nalinginnaasut tunngavigalugit ingerlanneqartumi, suliatigut nalilersuineq ingerlapparpur aamma kukkunersuiinerup ingerlanneqarnerani ilinniakkavut tunngavigalugit qularnartoqartitsineq atorparput. Tamakku saniatigut:

- Ukiumoortumik naatsorsuutit paasiniartarpur aamma nalilersortarlutigu pingaaruteqartumik kukkusumik ilisimatitsisoqarsinnaanerannut nalorninartuusinnaasut, tamanna peqqusersiornermik imaluunniit kukkunermik tunngaveqaraluarpuunniit, kukkunersuiinermini ingerlatsinerit ilusilersortapavut aamma ingerlapparlutigit tamakkunani nalorninartuusinnaasut qisuariarfigalugit aammattaq kukkunersuiinermini uppersaaneq angusarpur, naammaginatussasooq aamma atornerqarsinnaasusaaq inerniliinissatsinnut tunngavigineqarsinnaasut. Pingaarutilinnik kukkusumik ilisimatitsinerit peqqusersiornermik pissuteqartut paasinnginnissaannut nalorninartut annertunerupput pingaarutilinnik kukkusumik ilisimatitsinerit kukkunermik pissuteqartut naleqqiussilluni, tassa peqqusersiornerit ilaasinnaammata peqquserlunnarluni peqatigiinniarpilunnerit, peqquserlulluni uppersaasarsuornerit, piaarluneerluni ilanngusinninnerit, salloqittaanerit imaluunniit suliffeqarfimmi namminermini nakkutilliinernik sumiginnaaneq.
- Suliffeqarfimmi namminermini nakkutilliinermik kukkunersuiinermit paasinneq angusarpur, tassa kukkunersuiinermik naleqquttumik pissuteqartuusumik ingerlatsinerit ilusilersuisinnaansinnut attuumassute-

qartoq, kisianni suliffeqarfiup namminerminni nakkutilliinerata pitsaassusia pillugu inerniliinermik saqqummiussinissaq anguniarnatigut.

- Isummerfigisarpavut naatsorsuusiaaseq aqutsisunit atornerqartoq naleqquttuunersoq, taamatuttaaq naatsorsuutininut tunngatillugu aamma paasisutissanut taakkununga attuumassuteqartunut nalilersuineq aqutsisunit suliarineqarsimasoq naammaginaruunersoq.
- Inerniliigutta, tassa aqutsisut ukiumoortumik naatsorsuutininik sulii ingerlaqqinnissaq tunngavigalugu naatsorsuusiortarnermut periuseq tunngavisoq suliaqarsimanera naleqquttuusoq, taamatuttaaq kukkunerisuinerumut uppernarsaanermik angusaq tunngavigalugu malunnaateqarluartumik qularnartoqarnerisooq pisunut imaluunniit pissutsinut attuumassuteqartunik, tamakku suliffeqarfiup ingerlatsinermik nangitsinissamut piginnaaneqarnerannik annertuumik qularnermik pilersitsisinnaallutik. Uagut inerniliigutta malunnaateqarluartumik qularnartoqarnera, taava uagut kukkunerisuinermi oqaaseqaatitsinni tamanna pillugu paasisutissat eqqumaffigeqqussavagut naatsorsuutini, imaluunniit paasisutissat taamaattut tungavivoq kukkunerisuinermi uppernarsaat, kukkunerisuinitsinnut atsiornitsinni qaammatisiutit ulluat taanna tikillugu angusarput. Taamaattorli siunissami pisut imaluunniit pissutsit suliffeqarfiup ingerlatsinermik ingerlatsinnaajunnaarnera kingunerisinnaavaat.

Aqutsisut qullersaanerusut attaveqaqatigisarpagut ilaatigut kukkunerisuinerup annertussusissaatut pilersaarut aamma piffissami qaqugu ingerlaneqarnissaanut tunngatillugu, aammattaq kukkunerisuinermi malugisavut malunnaateqarluartut pillugit, tamatumunnga ilanngullugit suliffeqarfimmi namminerminni nakkutilliinerumut amigaataajunnartut malunnaateqarluartut kukkunerisuinitsinni paasisavut pillugit.

Aqutsisut nalunaarusiaat pillugu oqaaseqaat

Aqutsisut nalunaarusiaannut aqutsisut akisussaassuseqartuupput.

Ukiumoortumik naatsorsuutit pillugit inerniliinitsinnut aqutsisut nalunaarusiaat ilanngunneqanngilaq, kiisalu aqutsisut nalunaarusiaat pillugu sumilluunniit qularnaatumik inerniliussamik saqqummiussinngilagut.

Kukkunerisuinitsinnut atatillugu uagut akisussaaffigaarput aqutsisut nalunaarusiaat atuassallugu aamma tamatumunnga atatillugu aqutsisut nalunaarusiaat pingaaruteqartutigit naatsorsuutininut imaluunniit uagut kukkunerisuinitsinnut atatillugu ilisimasalikkatsinnut naleqqutinnginnerisooq imaluunniit allatigut pingaaruteqartunik kukkusumik ilisimatitsinermik imaqarnerisooq eqqarsaatigissallugu.

Tamatuma saniatigut uagut akisussaaffigaarput aqutsisut nalunaarusiaat ukiumoortumik naatsorsuusiortarnermut inatsimmi piumasaqaataasunik paasisutissanik ilaqarnerisooq eqqarsaatigissallutigu.

Suliarisimasarput tunngavigalugu uagut isumaqarpugut aqutsisut nalunaarusiaat ukiumoortumik naatsorsuutininut naleqquttoq, kiisalu ukiumoortumik naatsorsuutit ukiumoortumik naatsorsuusiortarnermut inatsit tunngavigalugu piumasaqaataasut naapertorlugit suliarineqarsimasooq. Aqutsisut nalunaarusiaanni pingaaruteqartunik kukkusumik ilisimatitsisoqarsimaneranik naammattuinnngilagut.

Inatsit aamma maleruagassat allat naapertorlugit uppernarsaaneq

Inatsisinik – sukumiisumik tunngaveqarluni kukkunerisuineq aamma ingerlatsivinnik kukkunerisuineq pillugit oqaaseqaat

Aqutsisut akisussaaffigaat iliuutsit naatsorsuutininik saqqummiussinermi ilanngunneqartut aningaasaliissutitut nalunaarutigineqartunut, inatsisinut aamma najoqqutassanut allanut aammattaq isumaqatigiissutininut isumaqatigiissutigineqarsimasanut aamma nalinginnaasumik periutsinut naapertuuttuunerat. Aqutsisut aammattaq akisussaaffigaat aningaasaqarnermut tunngatillugu tapiissutit aqunneqarnerisa mianerineqarnerat, tassa ukiumoortumik naatsorsuutininut ilanngunneqarsimasanut tunngatillugu. Tamatumunnga atatillugu aqutsisut akisussaaffigaat atortunik aamma periutsinik pilersitsisoqarsimanera, taakkua sipaarnarnermut, niqqutissiornermut aamma aallussilluarnermut tapertaassallutik.

Ukiumoortumik naatsorsuutininik kukkunerisuinitsinnut atatillugu uagut akisussaaffigaarput inatsisinik – sukumiisumik tunngaveqarluni kukkunerisuineq aamma ingerlatsivinnik kukkunerisuineq ingerlatsissallugit pisorlat suliffeqarfutaannik nalinginnaasumik kukkunerisuinermi sammisat toqqakkat kukkunerisussallugit. Inatsisinik – sukumiisumik tunngaveqarluni kukkunerisuinitsinni sammisat toqqarneqartut isumannaatumik misissortarpavut, iliuutsit misissorneqartut naatsorsuutininik saqqummiussinermi ilaatinneqartut aningaasaliissutit pillugit aaljangersakkanut, inatsisinut aamma najoqqutassanut allanut aammattaq isumaqatigiissutininut isumaqatigiissutigineqarsimasanut aamma nalinginnaasumik periutsinut tulluurtunut naapertuuttuunersut. Ingerlatsivinnik kukkunerisuinitsinnut atatillugu nalilersorparput isumannaatsuuneq annertoq pigineqarnerisooq atortunut, periutsinut imaluunniit iliuutsinut misissorneqartunut atatillugu, taakkua ingerlatsinermi aningaasaqarnikkut tapiissutit mianerineqarnerisut aamma sammisanik ingerlatsinermi ukiumoortumik naatsorsuutininut ilaatinneqartunut atatillugu.

Suliarisarput ingerlassimasarput tunngavigalugu inerniliigutta isornartumik oqaaseqaateqarnissamut pissutissaqartitsisunik naammattuulluta, taava tamakku oqaaseqaammik matumani nalunaarutigisussaavagut.

Tamatatumunnga atatillugu malunnaateqarluartunik isortartumik oqaaseqaatissaqanngilagut.

Nuuk, ulloq 20. aprili 2019

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56

Bo Colbe
Kukkunerisusooq naalagaaffimmit akuerisaasoq
MNE-nr. 24634

Nummi taseq imeqarfiusoq

NUKISSIORFIIT UKIOQ 2019-IMI

405

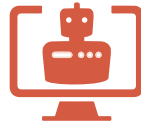
SULISUT

7,2 %

ILINNIARTUT

2

SOFTWAREROBOTIT

20.000

SULLITAKKAT

5

IMERMIT NUKISSIORFIIT

91,3 MW

6

SOLCELLENUT ATORTUT

139 kW

2

ANORISAATIT

50 kW

◇ 2019-imi nutaat/nutarterneqartut

17

ILLOQARFIIT

52

NUNAQARFIIT

Ikummatissanit nunap iluaneersunit

Imermit nukissiaq

72 %

NUKISSIAQ
ATAAVARTOQ

Eqqakkanit

91

INNAALLAGISSIORFIIT

2019-imi 1 nutaaq,
3-t iluarsaanneqarput

23

KIASSAATEQARFIIT

69

IMEQARFIIT

2019-imi
6-t iluarsaanneqarput

Tunísat

235 mio. kWh

4,9 mio. m³

315 mio. kWh

Akit

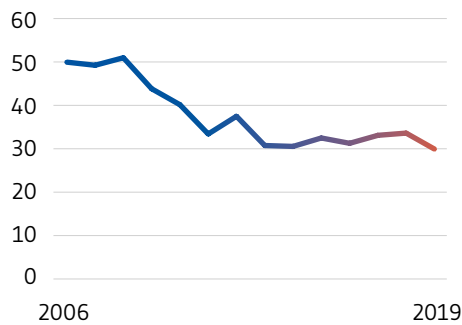
1,65 kr./kWh

20 kr./m³

680-740 kr./MWh

NUKISSIORFIIT UULIAMIK ATUINERA

Mio. liiterimut

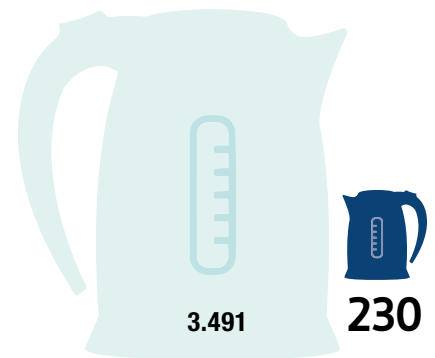
39 MIO. KR.

akikinnerusumik akilikkat aalisakkerivinnut akigitinneqartoq aqqutigalugu

749,4 MIO. KR. KAAVIAAR-TITSINEQ

ULLUT IMERMIK QALASSEQAARNISSAMUT INNERSUUSSUTEQARFIIT

Amerlassusii

3.491

230

2014

2019

192,0 MIO. KR. ANINGAA-SALIISUTIT

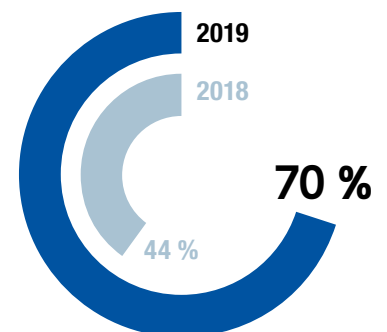
NUNAQARFIIT

-5,0 MIO. KR.

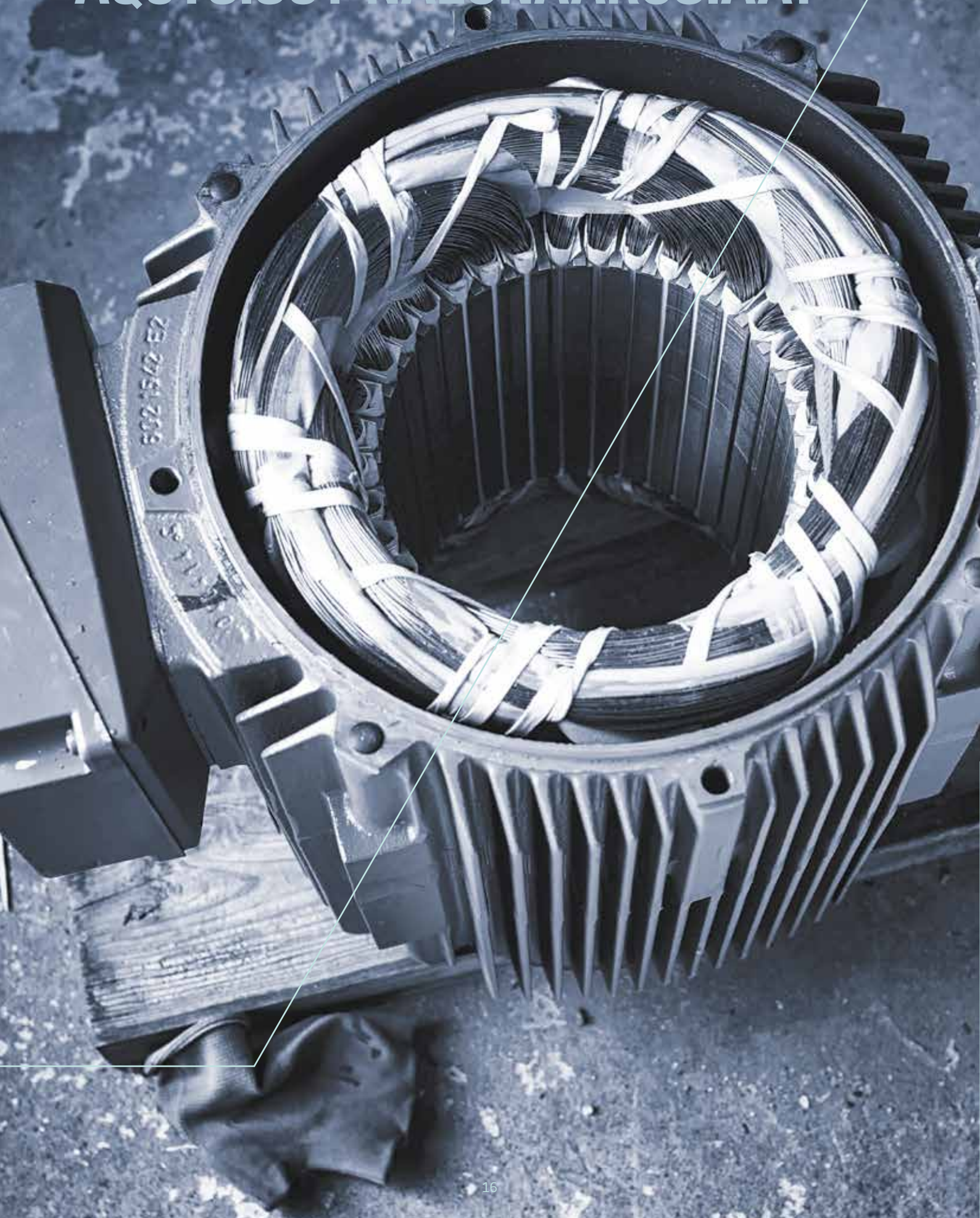
UKIUMOORTUMIK NAATSORSUUTITIGUT ANGUSAT

ILLOQARFIIT

IMEQARFINNIT ERNGUP IMERNEQARTUSSAP ISUMANNAATSUUNERANIK UPPERNARSAATITAQARTUNIT

AQUTSISUT NALUNAARUSIAAT

Siunissamut iliuusissatut pilersaarut

Nukissiorneq imermillu pilersuineq nutarterneqassaaq siunissamullu qulakkeerneqassaaq. Kikkut tamarmik imermik nukissiamillu pitsaalluinnartumik, naammaginnartumik akeqartinneqartumik nuna tamakkerlugu pilersuineq qulakkeerniarlugu. Taamaattumik Naalakkersuisut nukissiuuteqarnermut imermillu pilersuinerimik Immikkoortumut Pilersaarutaat 2017-imeersoq sammisami ineriartortitsinissamut anguniagaqangaatsiarpoq. Nukissiorfiit siunissamut iliuusissatut pilersaarutaat 2018-2022-mut immikkoortumut pilersaarummik tunngaveqarpoq aamma Nukissiorfiit suliaanut tamanna naleraavoq.

Nukissiorfiit aqqissuussaananerata iluani ulluinnarni sapinngisamik pitsaanerpaamik qulakkeerininniarlutik sulinerup avataatigut, pilersaarut siunissamut iliuusissatut suliaqarnermut aamma ineriartortitsinermut suliniutinut suleqataasorpasuppupput. Ineriartortitsinermut suliniutinut, pilersuinermut aamma avatangiisit silallu pissusaanut ajoqusiinnginnissamut suliniutinut pitsanngorsaaqataassapput aammattaq Nukissiorfiit niuernerneq ingerlatsineranut nukittorsaaqataassallutik.

2019 qiteqqunnerani siunissamut iliuusissatut pilersaarummik suliaqarnerput nalilersorparput. Nalilersuinerup takutippaa anguniakkat ilaat aamma anguniakkat immikkoortortarpaaluit angusimagigut, takusutissat ilagaattaq anguniakkat ataasiakkaat ilaat naleqqussarneqartariaqarneri tullerriaareqqinnissarlu pisariaqartut. Taamaattumik Nukissiorfiit siunissamut iliuusissatut pilersaarutaat nutarterparput, qitiutinneqatullu tallimaasut ima imaqaalerluni:

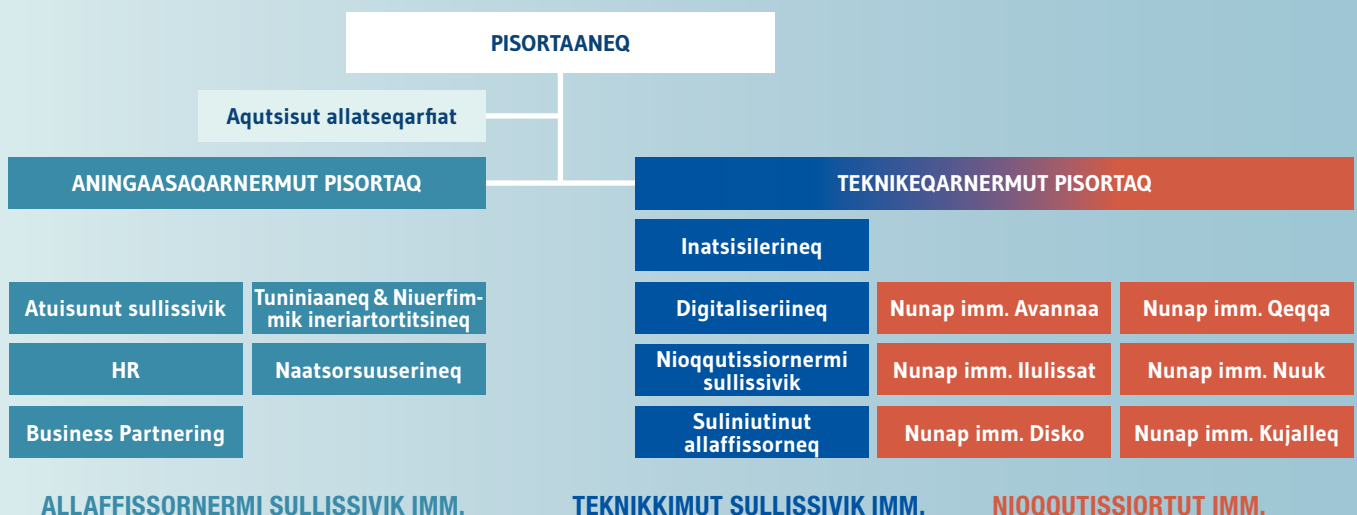
1. Ataavartumik nukissiorneq
2. Niuernerimik ineriartortitsineq
3. Digitaliseeriineq
4. Erngup pitsaassusia
5. Suliffeqarfimmik ineriartortitsineq

Siunissami iliuusissatut pilersaarummi sulineq patajaallisaanermi Nukissiorfiit qullersaqarfiani aqqissuussaaneq allannortisarneqarpoq 1. januaari 2020 atuutilersinneqartumik. Suliffeqarfiup aqqissuussaanaera Takusutissiaq 1-imi takutinneqarpoq. Qullersaqarfik katinneqarpoq agguakkani marluusuni. *Teknikimi ikiuinerneq-immikkoortortami* immikkoortortaqaarfii nunap immikkoortuinut teknikimut tunngatillugu ikiuinissaq akisussaaffigaat aamma suliffeqarfimmi sumiluunniit suliniutinut ataqtigiissaarineq. Teknikimi ikiuinerneq-immikkoortortamut ilaapput immikkoortortaqaarfii tassaasut Nioqutissiornermi ikiuineq, Suliniutinut allaffissorneq aamma Digitaliseeriineq. Digitaliseeriinerneq immikkoortortaqaarfittaami sammisat aamma suliaqarfii arlallit, digitaliseeriinerimik tunngassuteqartut katersorneqarput, taamaaliornikkut Nukissiorfiit sammisani taakkunanani suliaqarneq pitsanngorsaanarlugu. *Allaffissornermi ikiuinerneq-immikkoortortami* ilaapput suliffeqarfimmi tamarmiusumi allaffissornermi immikkoortortaqaarfii: Atuisunut Sullissivik, Tuniniaanerumut aamma Nittarsaassinerumut Ineriartortitsivik, Human Ressource, Naatsorsuuserineq aamma Business Partnering. Nukissiorfiit nunami immikkoortui arniliusut suliffeqarfiup aqqissuussaananerani agguaqatigiinni pingajuattut allannortinneqangiilaq. Suliffeqarfiup aqqissuussaananerani allannortitsinerup malitsigisaanik immikkoortortaqaarfimmi pisortat ikilineqarput immikkoortortaqaarfimmi anginerulerlutik, tamatuma immikkoortortaqaarfimmi qajannaallisaaneruvoq suleqatigiinnissamut ataatsimullu sunneeqatigiinnissamut periarfissii-nerulluni.

Matuma kinguliani sammisat qitiutinneqartut sumut killiffii allaaserineqarput, tamatumunnga ilanngullugit siunniussani nutaani marluusuni: Erngup pitsaassusia aamma Suliffeqarfiup Aqqissuussaananerani ineriartortitsineq.

Takusutissiaq 1

Nukissiorfiit aqqissuussaananerata titartaganngorlugu 1. jan. 2020

ALLAFFISSORNERMI SULLISSIVIK IMM.

TEKNIKKIMUT SULLISSIVIK IMM.

NIOQUTISSIORTUT IMM.

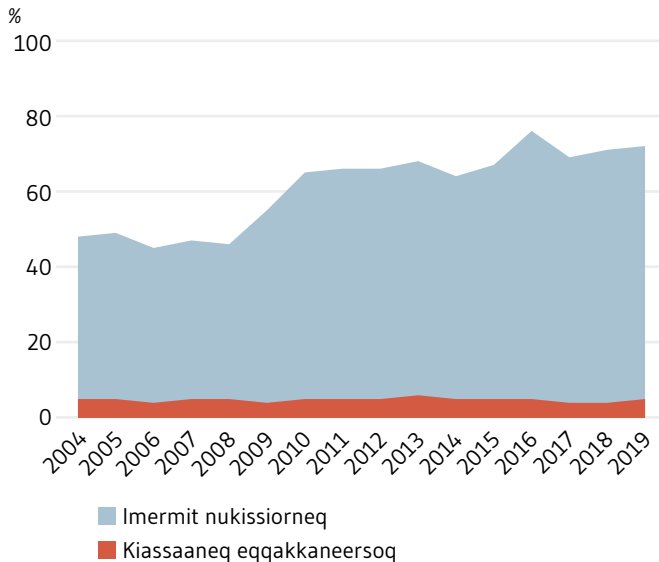
ATAAVARTUMIK NUKISSIORNEQ

Ataavartumik nukissiaq 2030-mi piffinni tamani ajornanngikkaangat ator-neqartassaaq. Tamanna Naalackersuisut nukissiuuteqarnermut Imermillu pilersuiner-mik Immikkoortumut Pilersaarutaanni anguniakkat pingaarnerit ilagaat. Nukissiorfiit siunissamat iliuusissatut pilersaarutaat naapertor-lugu ataavartumik nukissiornermik pissarsiffiusinnaasunit nioqutissior-neq minnerpaamik agguaqatigiissitilluni ukiut tamaasa 2 %-imik ukiut ingerlanerini annertusisneqartassasut.

Ataavartumik nukissiamik atuiner-mi ineriartortitsineq iluamik ingerlavoq, soorlu tamanna Takussutissiaq 2-mi takuneqarsinnaasoq. Nukissiorfiit nukissiamik atuinerata tamarmiusup 71,7 %-ia ataavartumik nukissiamin-gaanneerpoq. Tamanna 2018-imut sanilliullugu annertuserialaerpoq, taa-mani ataavartumik nukissiorneq ator-neqartooq 70,5 %-iummat. Annertuse-riaataasumut pissutaaneruvoq 2018-imit 2019-imut katillugu nukissiap ator-neqartup apparnera. Imermit nukissiorfiit illoqarfimmi imermit nukis-siorfeqarfiusuni kiassaanermik pisariaqartitsineq nammassinnaanerusi-mavaat tamatumunnga patsisaaner-pavaoq ataatsimut isiginilluni ukiu-nerata issaasannerusimanagera. Soorlu assersuutigalugu Sisimiuni ugasianit kiassaanermut nioqutissiornermi uulia ator-neqartooq 2018-imut naleqqi-ussitilluni 2019-imi annikinnerusimavoq, tamatumunnga pissutaavoq imer-mit nukissiornermut ilassutaasumik nioqutissiornermik uuliamik tunnga-veqartumik atuisarnissaq pisariaqar-pallaarsimangimmat. Tamatuma sa-niatigut 2019-imi eqqakkanik ikkuallaavinnit kiassaanermik 8 %-imit an-ertunerusumik pissarsisoqarpoq, tassa 2018-imut naleqqiussitilluni.

Takussutissiaq 2

Nukissiap ataavartup annertussusia innaallagissamik aamma kiassaanermut nioqutissiornermut ator-neqartooq, 2004-2019¹

1 Seqerngup kissaanit aamma anorimit nukiliuutit ilanngunneqanngillat.

Nukissiap atavaartup annertusarneqarnissaa tunngavigalugu Nukissiorfiit pilersaarusiortarput aamma tulleriarisarpur, tassa nukissiornermut ataa-vartumik sanaartukkat nuna tamakkerlugu qanoq pilersinneqarsinnaane-rannut tunngatillugu. Taamaattumik naatsorsuutigaarput ukiuni aggersuni nukissiamik ataavartumik atuinerup annertuumik ineriartornissaa aamma tamatuma assigisaanik uuliamik atuinerup annikillinissaa.

Anguniarneqarpoq nukissiornermik ataavartumik suliniutit assigiinngitsu-mik angissuseqartut ataatsikkut ingerlanneqarnissaat Nukissiorfiit nunami immikkoortuini tamani. Anguniarparput makku aallartinniarlugit:

- suliniut angisooq minnerpaamik ukiut pingasukkaarlugit soorlu assersuutigalugu imermit nukissiorfik nutaaq
- suliniut akunnattumik angissusilik ukiut tamaasa 25-75 mio. kr.-inik nalilik
- nukissiornermik ataavartumik suliniut mikinerusoq nunap immikkoortuini tamani ukiut tamaasa

Suliniutit angisuut aamma akunnattumik angissusillit nalinginnaasumik politikikkut akuersissutigineqarnissaat pi-masaqataasarpooq. Suliniutinut mikinerusunut ukiut tamaasa 10 mio. kr.-nit immikkoortittar-pagut. Qulak-keerneqassaaq nukissiornermik ataavartumik suliniutit imminut akilersin-naaner-usut siulliullugit ingerlanneqarnissaat, taakkua suliniutinut allanut aningaasalersuiner-mut iluaqutaasinnaammata.

Nukissiorfiit 2019-imi aalajangiinissamat tunngavissamik suliaqarpoq Qa-sigiannugit aamma Aasiaat imermit nukissiorfimmit pilersorneqarnissaa-nut pilersitsinissamat, Nuup eqqaani Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni Imermit Nukissiorfiup allineqarnissaanut aamma anorisaatinik nappaanis-samat Nanortalimmik pilersuisussanik. Manna tikillugu aalajangerneqar-poq imermit nukissiorfiit pillugit suliniutit marluk ingerlateqqinnissaat taamaalilluni 2020-mi ukiakkut ataatsimiinnermi nukissiorfinnut taakku-nunnga marlunnut sanaartorerup ingerlanneqarnissaa aamma aningaas-alersorneqarnissaat inaarutaasumik isummerfigineqassapput.

Nukissiorfiit 2020-mi aningaasat immikkoortitat 10 mio. kr.-nik atorniar-paat seqerngup qinngornerinik katersuisartunik suliniutinut arfinilinnut aamma imaassinnaavoq Sisimiuni misilittaavimmut anorisaamut ilassutaa-sussamat. Suliniutit sukumiinerusumik immikkoortumi uani *Nukissiamik pi-lersuineq* allaaserineqarput.

NIUERNERMIK INERIARTORTITSINEQ

Nukissiorfinni tunisaqartarnerput annertusitinniarparput aamma ani-ngaasartuutit annikillilugit taamaaliornikkut mingutsitsinnginnerusu-mut nuukkiartorneq aningaasaliissuteqarfigisinnaa-niarlugi. Taamaammat 2018-imi tuniniaanermut aamma niuerner-mik ineriartortitsiner-mik immik-koortartaqarfimmi aallartitsipput. Taamatut iliuuseqarnermut pingaar-utilik tassaavoq tuniniaanermut aamma nittarsaassiner-mut immikkoortor-taqarfik nutaatut pilersinneqartooq, aammattaaq siunissamat iliuusissatut pilersaarummi tamatuma sammisap qitiutinneqarnissaanut annertuumik akisussaaffeqarput.

Sullitanik attaveqarneq aamma ineriartortitsiner-mi suliniutit

2019-imi suleriaatsinik ilusilersuiniarnermik, Nukissiorfiit sullitakkanut an-nerusunut attaveqatigiinnerulernissaannik pilersitsinissanut sammitin-neqarsimapput. Atuisut nalinginnaasut privatit Nukissiorfiit Call Centeriat

Sisimiuni imermit nukissiorfik

aamma Nukissiorfiit najukkani allaffii aqputigalugit sullinneqartarput. Sullittakkat annerusut immikkuullarissunik aamma assigiinngiaartunik arlallinnik pisariaqartitsikkajuttarput, tamatuma Nukissiorfiit iluani ataqatigiisaaresoqarnerulernissaannik pilersitsisimalluni. Taakkununnigami tulluurtuuvoq Nukissiorfiit ataqatigiisaaresumik *key account management*-imut saaffiginninnissaminut ammaaffigineqarnissaat. Assersuutigineqarsinnaapput aalisakkanik suliffissuit aamma inissiaatileqatigiiffiit. Taamaalior-nitsigut sullitanik inuusutissarsiutinik ingerlatsisunik aamma sullitanik allaanerunusunik suleqateqarneq pitsanngorsarparput.

Qaninnerusumik oqaloqatigiittarneq sullitatta kissaataannik paasinnilluarnerulernissatsinnut aamma pilersuinerumut atortunik siunertaqarluartumik eqqortumik angissusillinnik aningaasaliissuteqarnissatsinnik qulakkeerinissaaq, taamaalior-nikkummi inuiaqatigiinni aningaasaliissutit sapinngisamik pitsaanerpaamik ator-neqassapput. Qaninnerulerneq periarfisseeqataavortaaq atavartumik nukissiornermut nuukkiartornissamut, tamanna mi aalisakkanik suliffissuit nioqputtissiaminnik unammillersinnaalernerunissamut ilagitimmassuk.

Ukiuni 2018-2019-imilu immikkut qitiutinneqarput Ilulissani aamma Nuummi sullittakkat amerlanerusut tamanut kiassaaneermik pilersuinerumut attavilerneqarnissaat. Tamanna ingerlanneqarpoq sullittakkat uulia-tortunik kissarsuutaannut kiassaaneermut atortunik elpatroninik taane-qartartunik ikkussuinikkut. Tamatuma kingunerisaanik imermit nukissiorfiit pilersuisinnaaner-at atorluarneqarsinnaaneruvoq aamma ikummatissani-nunameersunik atuigaluarneq imermit nukissiamit taarserneqarluni. Tamatumunnga ilutigitillugu Nukissiorfiit kiassaaneermik nioqquteqarner-minit isertitarisartagai amerlissapput tamannalu pilersuinerup nutarterne-

qarnissaanut amerlanerunusuk aningaasaliissuteqarnissamut periarfissii-luni. Ineriartorneq tamanna Ilulissani aamma Nuummi siuarsarniarlugu qa-minneqarsinnaasumik innaallagissamik kiassaaneermik sullittakkanut peri-arfissaqartunut kissaateqartunullu elpatroninik ikkussuineq Nukissiorfiit akilertarpaat. 2019-ip naanerani Nukissiorfiit Ilulissani sullittakkanut 81-inut taamatuttaaq inissiat peqatigiiffiit aamma suliffeqarfinnut 23-it an-nerujaat ikkussorlugit ingerlappaat

Ingerlaavartumik siumut takorluuilluni missingersuusiorneq

Nukissiorfiit missingersuusiortarnermut periutsimik nutaamik qarasaasiap nammineq suliaqarsinnaasumik, *AI rolling forecast*, iluaqutigalugu ineriartortitsisimavoq. Missingersuusiortarnermut periuseq nutaaq atorlugu qarasaasiakkut qaammatit tamaasa missingersuut (forecast) nutaq qaam-matinut 18-inut tulliuuttunut pilersinneqartarpoq. Siusinnerusukku ukiu-mut ataasiarluni missingersuusiortarnermi nalinginnaasumik sulisut 70-iusut kisitsisinik qarasaasiap immiussuussisarnikuupput. Maanna missinger-suusiorneq qarasaasiap nammineq immiussai atorlugit automatiskiusumik ingerlanneqartarpoq. Tamatuma kingunerisaanik ingerlaavartumik ani-ngaasaqarneq tamakkiisumik takusinnaavarput aamma ukiumut naatsor-suutit inernissaattut naatsorsuutigisnaasarput, kiisalu missingersuusiortarnermut atatillugu inuit ikinnerusut atortarlutigik.

Isertitaqarnissamut tunngavimmik pitsanngorsaaneq

2019-imi suliniut *revenue leak* aallartipparput. Tamatumani suleriaatsimi tu-nisassiatsinnik tunniussereersimanerup kingorna kukkuner-mik peqquti-limmik isertitassatsinnik noqqaassuteqanngitsoornissamik pinngitsoortit-sinaveersaarneq. Tamakkununnga soorlu assersuutaasinnaapput innaalla-gissamik atuiner-mik uuttuutit eqqortumik nalunaarneqarsimangitsut,

Nummi qullersaqarfimmi ilinniartut pulaartut

akilgassiissusiornermi kukkuneq, sanaartornermi atuinnermut uuttuutunik uagutsinnut utertitsinngitsoonerit, imaluunniit sarfaq aamma imeq uagut uuttuutigit avaqqullugit atorneqartartut. Suliniummi pingaaruteqarluinarpoq kisitsisit paasissutissaatigit pitsaanerusemik atorneqarnissai taamaaliornikkut atortuutitsinnik inissisimananeriniq misissuisarneq pinngitsoortinniarlugu. Suliniut 2020-mi ingerlateqqinneqassaaq.

Pisiniartarnek aamma toqqorsiveqarnek

2013-imiilli Nukissiorfiit suliffeqarfimmu pisiniartarnermut periutsit piiminarsarlugit pitsanngorsarlugillu suliniutit ingerlannikuuvaat. 2019-imi qitiutinneqarpoq sulisut pisiniartarnermut periutsinik aamma atortunik nutaanik atuinissaannut ilinniartisineq. Nukissiorfiit iliuusissatut pilersaarutaata qiteqqunnerani nalilersuinerup takutipaa pisiniartarnermi periutsit pitsanngorsaaniarnermut anguniakkat amerlasuut anguneqarsimasut, ingammik atortunut tunngatillugu pisiniartarnermi, naak nakkutilliineq anikillisinngikkaluarlugu, sukkanerulersimavoq ajornannginnerulerlunilui. Taamaattumik pisiniartarnermut tunngatillugu pitsanngorsaalluni iliuusissatut pingaartut qitiutikkunnaarlugu suliniutip sinnera Niuernermik Ineriartortitsinermik qitiutitsinermut nuunneqassaaq.

2019-imi toqqorsivinnik aamma taakkuninnga pitsanngorsaanerup aamma aqutsinerup iliuusissatut pilersaarummi anguniakkat allannngortinniarlugit Nukissiorfiit aalajangerpoq. Sammisami piffissaq aalajangersimasoq nutaanik aallartitsisoqassanngilaq. Taamatut iliortoqassaaq iliuusissatut pilersaarummi sammisat allat aallunniarlugit.

DIGITALISERIINEQ

Nukissiorfiit Kalaallit Nunaanni suliffeqarfiuniarpoq digitalimik aaqqiissuteqarluni atuinnermi siuttuusooq. Taamaattumik softwarerobotinik, intelligent data-nik, kunstig intelligens-imik, E-learning-imik, IT-mik isumannaallisaa-nermik atortut atorpagut. Taamaaliornikkut suleriaatsinik sukkanerusemik pilersitsinissaq aamma nioqqutitta sullittakkanut pitsaanerulernerannik kinguneqarnissaat upperigatsigu. Digitaliseriineq annertooujussuarnik isumalluarnartoqarpoq aamma periarfissanik allanik amerlanernik piviusunngorteriikkatta saniatigit takusaqarsinnaavugut. Taamaattumik aaq-qissuussaannitta tamakkiisumik allannngortiterneratigit immikkoortor-taqarfiillu annerulersereernerisigut, suliffeqarfik tamakkiisumik immik-koortortani aqqusaartuisumik digitaliserinngimik suliaqarput. Piginnaasat

aamma sulisut katersornerisigut naatsorsuutigaarput suliniutit iluaqutaa-sussat amerlanerit pilersissinnaallutigit, aallartinneqareersimasunut imaluunniit piviusunngoreersimasunut sanilliussilluta.

Niuernermi kisitsisinik atuineq

Digitaliseringimut aallartisarneqartut ilaat tassaavoq niuernermi kisit-sisinik paasissutissanik atuineq. Digitaliusunik atuinita pitsanngorsarnis-saa aamma *Business Intelligence* ingerlatsinermik pitsanngorsaaner-mi kiisalu suliniutinut nutaanut atatillugu naatsorsueqqissaarnernut atatil-lugu atorneqarnissaa angorusupparput. Sullittakkani tamani uuttuutit di-gitaliusut ungasianit atuarneqartartut atorneqarput, taakkua nukissiamik aamma imermik atuineq pillugu paasissutissanik nassiussuisarput, kiisalu Nukissiorfiit nioqqutissiornermut atortui aamma sulisui nioqqutissiorneq pillugu kisitsisinik paasissutissanik sukumiisunik nalunaarsuisarput. Sulisut tamarmik nalunaarsuisarnerisa digitaliserernissaat suliaarput aam-ma ingerlatsineq pillugu kiisalu aserfallatsaaliuinerit pillugit paasissutissat amerlanerusut digitaleserernissaat. Tamanna ingerlanneqassaaq atortut pioreersut atornerisigut aamma ingerlatsinermut atortoq aserfallatsaali-uinernullu atugassaq nutaaq atorlugu.

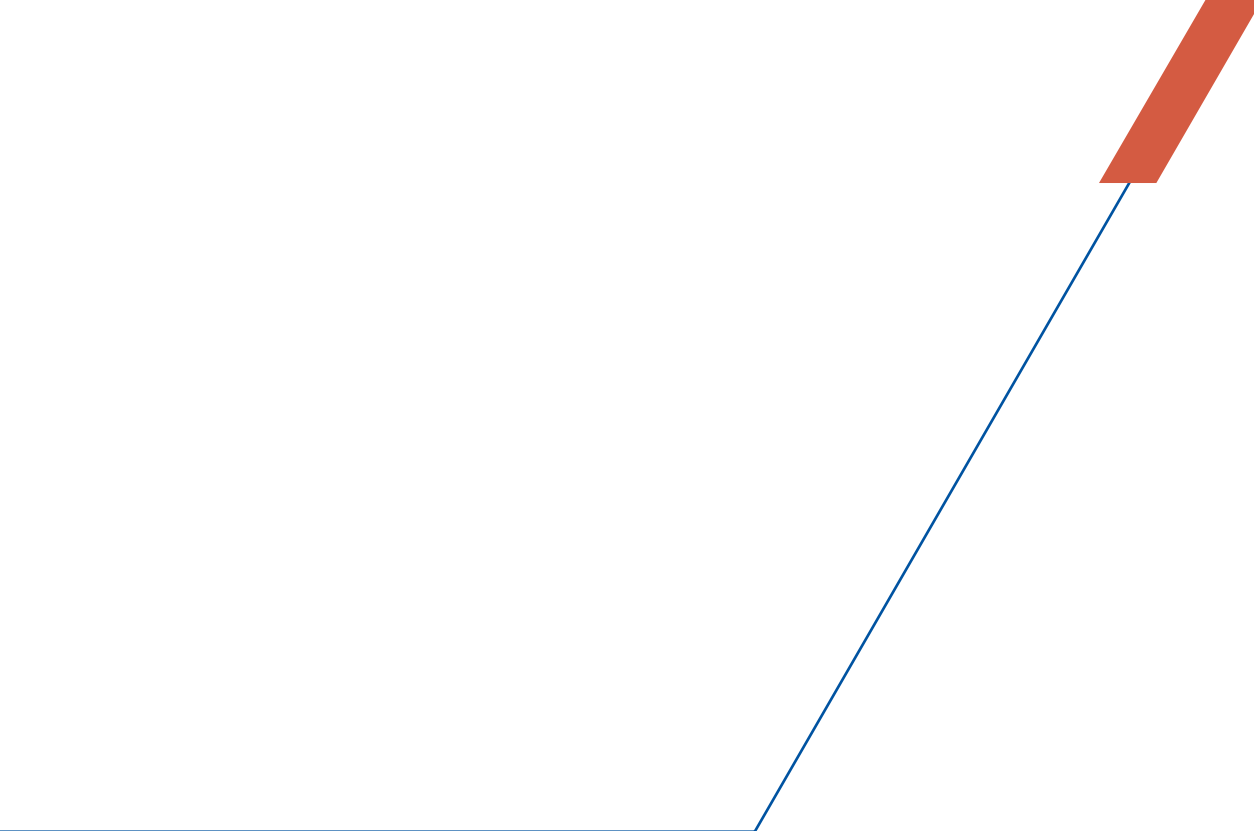
Nunap assingani paasissutissat

Nukissiorfiit nunap assingini paasissutissat pissarsiarineqarsinnaanissaat suli pingaartinneqarpoq. Tamanna sullittakkanut, suleqatigisartakkanut aamma sulisunut ajornannginnerulersitsivoq sumiiffimmi aalajangersima-sumi paasissutissat attuumassutillit nunap assinganiittut nanisinnaagaanni aamma atorsinnaagaanni. Nukissiorfiit 2019-imi nersorneqarluni "Special Achievement i GIS²" akissarsitinneqarpoq, tunniussisuulluni Esri, nunarsu-aq tamakkerlugu GIS-software-mik nioqquteqartoq. Nukissiorfiit akissarsit-inneqarput suliffeqarfiit, GIS-imi atuisut allat 100.000-iniit sallinngorluni, soorunami tulluusimaarnarpoq Kalaallit Nunaat nunarsuarmi taamatut ili-saritissinnaagatsigu.

Softwarerobottimut suliaasat amerlanerit

Softwarerobottit amerlanerit aallartisarinnissaat sulissutigaarput. Inger-lattakkat suliarineqartartut arfinillit maanna softwarerobottinit suliarineqartarput. Soorlu assersuutigalugit akiligassalinnut akiligassamik aki-

² Geografisk Informations System – Nunap assingi atorlugit paasissutissiisarnermut atortoq

leeqqusilluni nukingisaarutit aamma akiligassaqarfinnut kontup allattorsimaffianik noqqaassuteqarnerit, taamatuttaaq uuttuutit allattorsimaffianik pilersitsineq aamma nassiussineq uuttuutit toqqortaatinik nakkutilliilluni kisitsinermit atugassanik ingerlatsisarput. Tamakku suliaasaapput piffissamik atuinartut, assigiiaartut maanna sulisut namminneq suliarisariaqanngisaat, taamaallitutik piffissaq allanik suliaqarnermit atorsinnaalerpaat. Naatsorsorneqarpoq periutsinut taakkununga robotti nal. akunnerinik sulinerinik ukiumut 1600-nik sipaartitsisimasoq, tassa manna tikillugu suliarineqarsimasut eqqarsaatigalugit.

Taamatuttaaq 2019-imi softwarerobottinut digitaliusumik teamlederetaarpugut. Taanna programmiuvoq softwarerobottit suliaannik aqutsisoq, pisunik aqutsisartoq aamma periutsinik automatiskiusumik aallartitsisarpoq. Pitsanngorsaneq taanna Nukissiorfiit softwarerobottit pillugit sulineranni alloriarneq tulliuvoq aamma aquttissiuvoq, softwarerobotti ataa-siinnaanngitsoq suliffeqarfiup suliaasaanik suliaqarsinnaasoq.

HR-imut programmi nutaaq

Suliffeqarfimmi namminermit Softwaremik atuilluarnerulerneq digitaliseriinermik isumaqarportaaq. Nukissiorfiit 2019-imi HR-imut programmi nutaaq, Mindkey, atulerpaat. Aallaqqaataani programmi paasisutissanik suliaqarnerup pitsanngorsarneqarnissaanut atorineqassaaq, suliaasaanik innunut tunngasunik suliaqarnermit aamma sulisoqarnermi allaffissornermi suliaasanut tunngasunik, sulisussarsiornermik aamma pikkorissarnermik allaffissornermi suliaqarnermit. Taamatuttaaq programmi suliaavoq paasisutissanik innunut tunngasunik isumannaatsuutitsinissamut paasisutissallu taakkua GDPR-imut maleruaqqusat naapertorlugit suliarisarpai. Atortumut tunngatillugu misilittakkat maannamut iluarisimaarpagut, suliaasanut oqilisaavoq aamma suliffeqarfimmit sumiinneq apeqqutaatinnagu atortunik ataqatigiisitsilluni. Programmimik sulii ineriartortitseqinneq 2020 ingerlateqqinneqassaaq, tassani piginnaasanik digitali atorlugu aqutsisuteqalernissaq naatsorsuutigineqarpoq.

Sullittakkat digitalimik misigisassa

Suliniut aallarteqqammerparput sullittakkat digitalimik misigisaqartiniarlugit. Tassani pineqarpoq sullittakkat iserfissamik pilersitsinissaq tassani atuisartut ajornanngitsumik angallattagaq imaluunniit PC atorlugu isersinnaanissaat. Sullittakkat tassani iserfissami takusinnaassavaat atuisarnermik qanoq innerinik paasisutissat, akiligassiisutit aamma sullissi-

nerit pillugit nalunaarutit taamatuttaaq iserfissaq atorlugu atuisunngorsinnaallutik aamma atuisuujunnaarsinnaallutik.

IT-mik isumannaallisaaneq annertoq

Nukissiorfiit nunami attaveqaasersuutit pingaaruteqartut ilaattut hacking-imut aamma sioranartunut assigisaanut allanut avataanersunut ajoquseriaannaasussaangilaq. Taamaattumik IT-mik isumannaallisaanerup pitsanngorsarneqarnissaanut aallartinneqartussatut siunnersuutit piviusunngortinneqarnissaat suli suliarineqarput, taakkua isumannaallisaaneq aamma ajoquserneqarsinnaaneq pillugu misissueqqissaarnermi, Nukissiorfiit 2018-imi suliarititaani allaaserineqarput. Tamatumani tamanit pingaarnerpaajupput Nukissiorfiit innaallagissiorfii, imeqarfii aamma pilersuinermit attaveqaasersuutai allat aquttitigut immikkoortillugit ingerlaneqarnissaat, marloqiusamik akuersissuteqartarnissaq atuutilerpoq tamatumata avataaneersunit ajoqusiisinaanermut isumannaallisaaneq annertusitippaa. Taanna ingiaqatigalugu Nukissiorfiit allaffissornermi aquteqarpoq taamatuttaaq tassani marloqiusamik akuerineqartussaapput, taamaallorluni ungasianit isertoqarsinnaalluni.

ERNGUP PITSAASSUSIA

2020-mi Nukissiorfiit aalajangerput erngup pitsaassusiata pitsaaneruler-nissaanik immikkut ittumik suliaqarnissaq aallartiniarlugu. Taamaallor-neq Uummannami erngup imerineqartussap uuliamik mingutsinneqarne-rata, qupp. 29-imi allaaserineqartutut, kingunerivaa. Iliuserineqartut nutaat aallartinneqarput taamatuttaaq suliat aallartinneqareersut aallun-neqarnerulerlutik. Aallartinneqartunut ilaapput upalungaarsimaneq, pina-veersartitsineq, aserfallatsaaliuineq aamma sulisunik ilinniartitsineq.

Uummannami misilittakkat tunngavigalugit imermut tunngatillugu ajutoorsinnaanermit upalungaarsimaneq annertusarneqarpoq. Nukissiorfiit atortut nuunneqarsinnaasut amerlanerit ajornartoornissamut atoriaan-nanngorlugit piareersimatinneqarnissaat sulissutiginiarpaat, taakkunun-ga ilanngullugit immamik tarajuaatsit (RO) imeqarfiiit containeriniittut kiisalu laboratoriamik nuunneqarsinnaasumik peqarnissaq. Tamakku sani-atigut upalungaarsimanermut pilersaarutit nutarterneqassapput.

Aalajangerpugut Imermik Imerneqartussamik Uppernarsaatitalimmik Isu-mannaallisaanerup (DDS) illoqarfinni imeqarfinni tamani atuutsinneqaler-

nissaa siuarterinniarlugu, tassa DDS atoraanni erngup imernejartussap mingutsinneqarsinnaanera pinaveersaartinneqarsinnaavoq. DDS illoqarfinni tamani 2020-mi atornejalersimanissaat tamatumalu kingornatigut nunaqarfinni tamani DDS-ip atornejalernissaanut suliaqarneq aallartinneqassaaq. DDS pitsaassutsimik qulakkeerininnissamat atortuuvooq sumiifinni ataasiakkaani imermik nioqqutissiornerup ingerlanneqarnerani aqutseriaatsinik arlalinnik aallartitsisartoq. DDS-ip ilaatigut nalorninaroorfiusinnaasunik nalilersuineq ingerlattarpaa tamatumalu kingorna iliuusissanik pilersaarusiortarluni, tassani siunertarineqarpoq pilersuineri aarleri-naateqarsinnaasut taakkualu pinngitsoortinnissaannik.

Imeqarfinni tamani imermik passussisarneq 2020-mi aqqusaartorneqassaaq. Taamaaliornikkut sorujuaatit, UV-mut atortut il.il. aserfallatsaalineqarsimanerannik aamma eqqortumik atuunnerat qulakkeerniarlugit. Sulisut tamarmik imermik pilersuineri suliaqartut 2020-mi ilinniartinneqassapput. Taamaaliornitsigut kikkut tamarmik suleriaatsini, akuutissanik kemikalianik passussineri, upalungaarsimanerimi il.il. piareersimanissaat qulakkeersinnaavarput.

Tamakku saniatigut avataanit mingutsitsisoqarsinnaanera annikillisar-niarlugu Nukissiorfiit soqutigisaqatigiit assigiinngitsut oqaloqatigisarneranni erseqqissaatigissamaarpaa tatsit imeqarfiit eqqaavisa tikeqqusaannginneri sukateriffiqeqassasut.

SULLIFEQARFIUP AAQISSUSSAANERANIK INERIARTORTITSINEQ

Nukissiorfiit suliffeqarfittut pitsanngorsarniarlugu ineriartortinniarlugulu pisariaqarpoq attaveqatigiinnermut aamma piginnaasunik ineriartortitsineri tunngasut pingaartissallugit. Taamaattumik aallartitsinerit arlalit katersorniarlugit toqqarparput taakkua suliffeqarfiup aqqissuussaane-rani ingerlanneqareerput, taaneqartumik "suliffeqarfiup aqqissuussaane-ranik ineriartortitsineq", tamannalu siunissamat iliuusissatut pilersaarum-mi qitiutillugit sammineqartuni nutaajuvoq.

Nukissiorfiit tunngaviumik naleqartitaat – isumannaallissaaneq, suleqatigiinneq, aallartiterusussuseq pikkorissuseqarnerlu – taassaapput suliffeqarfiup aqqissuussaane-ranik ineriartortitsineri suliaqarnitsinnut pissusissamisoortutut tunngaviusussat. Annertunerusumik iliuuseqartoqartar-aqarpoq naleqartitaat suliffeqarfiup aqqissuussaane-rani tunngavilerniarlu-git, taamaallilugit suliamik naammassinninneri pissusissamisoortutut ilaassapput aamma Nukissiorfinni kulturimut pitsaasumik sunnuteqarlutik.

Nukissiorfiit suliffeqarfittut aqqissuussaane-ranik annertuuvooq nuna tamakkerlugu siamarsimasooq. Naleqartitaat malitassaapput pitsaasut inuit piviusumik ungasinneranni. Tamatumunnga ilutigitillugu qitiulluinnarpoq suliffeqarfiup aqqissuussaane-ranik piginnaasut eqqortut ilaanissaat, aamma sulisussat suliatigut qaffasissumik inissisimasut pilersitsilernissaat. Sulisussarsiorneq unamminarqarsinnaavoq – minnerunngitsumik innaallagisserisut, maskinmesterit, aningaasaqarnermut ilinniagallit aamma ilin-niarsimasut allat eqqarsaatigalugit, tassani suliffeqarfinnut allanut unam-millerpugut.

Suliffeqarfiup aqqissuussaane-ranik ineriartortitsineri pingaaruteqar-tutut sulisut piginnaasaat nalunaarsorneqassapput aamma siunissamik pi-ginnaasat qanoq ittut pisariaqartinneqarnerisut allaaserineqassallutik. Tamanna piginnaasunik ineriartortitsineri iliuusissatut pilersaarusiortner-

mut pitsaanerisumut aamma sulisussanik eqqortunik sulisussarsiorner-mut tunngaviusaaq.

Aqutsisunik ineriartortitsineq sammisaq tulleriaarnermi pingaartinneqar-simavoq aamma suli taamaassalluni. Tamanna sulisut iluarisimaarinnin-ne-rannit suliaqartarnitsinnit toqqaannartumik aallaaveqarpoq. Aqutsisutta piginnaasaat pitsanngorsarniarpagut. Tamanna, uagut upperaarput sulif-feqarfimmi annertuumik iluarisimaarinninnermik pilersitsisoq aamma sumi inissisimanermik apeqquataatinnagu pitsaasumik suleqatigiinnermik. Taamatuttaaq aqutsisut isumalluarnerput qaffapparput. Naatsorsuutigine-qarpoq sulinerminni aallartitsiniartuussatut aamma pikkorissuseqar-ssasut, timikkut aamma tarnikkut isumaannaatsuunissaminnik pingaar-titsisut aammattaq suliffeqarfimmi sumi inissisimaneq apeqquataatinnagu pitsaasumik suleqatigiinissamik sinaakkusilersuissasut. Taamatut ileqqo-qarnikkut aqutsisutta Nukissiorfiit kulturiat suliffeqarfik tamakkerlugu si-ammartissavaat suliffeqarfiup naleqartitaat aallaavigalugit.

Suliffeqarfiup avataanut attaveqatigiitarniq sulisussarsiornermi periar-fissatsinnut annertuumik pingaaruteqarpoq aamma Nukissiorfiit suliffe-qarfittut qanoq isigineqarneranut. Taamaattumik Nukissiorfinni sulissuti-gineqarpoq piviusumik oqaluttuarissallugu Nukissiorfiit suliniutai isumas-sarsiffissaqqissut amerlasuut aallaaviit assigiinngitsut aqutigalugit, soor-lu Facebook, nutaarsiasaqqarfiit naqitat aamma elektroniskiusut, TV aam-ma radio aammattaq nunap immikkoortuini, nuna tamakkerlugu aamma nunarsuaq tamakkerlugu pisoqarfiusuni. Unnummi Kulturisiorfimi pe-qataasarnitsigut najukkami aallaavimmik pitsaasumik pilersitsisarpoq pu-laartut Nukissiorfiit suliaat aamma suliniutaat pillugit oqaluttuarfiginis-saannut. 2019-imi Unnummi Kulturisiorfimi aqqissuussineri nutaa-mik sinaakkutunik pilersitsivugut suliffeqarfik tamakkerlugu atornejarsin-naasumik. Tamanna ilalerluarneqarpoq ornigarneqarlualuni, kiisalu 2020-mi aqqissuussineri nutaakkuusineq taanna atoqqipparput iluatsilluar-tumik pulaartoqangaatsiarlutalu.

Suliffeqarfiup avataanuunnaanngitsooq attaveqatigiitarniq pitsanngor-sarneqassaaq. Suliffeqarfimmi namminerimi aammattaq attaveqatigi-inneq pingaartinniarparput, tassa suliffeqarfiup aqqissuussaane-ranik sumi inissisimaneq apeqquataatinnagu attaveqatigiinneq susassaqaqatigiinnermik aamma suleqatigiinnermik pilersitsisar-mat. Ilimanarpoq iliu-seqarnissami pisariaqartissagipput ilisimatitsisarnermut aallaaviit nutaat ineriartortittariaqarigut suliffeqarfimmi namminerimi attaveqatigiinner-mi periutsit pitsaane-rapaat nassaarniarlutigik.

ANINGAASALIISUTEQARNERIT 2019-IMI

Ukiut tamaasa Nukissiorfiit sanaartornermi suliniutit arlalit ingerlattarpaat. Aningaasaliissutit katillugu 2019-imi 192 mio. kr.-inik amerlassuseqarput. 2018-imut sanilluullugit 16 mio. kr.-inik ikinnerullutik. Nunaqarfinni aningaa-saliissutit 55 mio. kr.-nit missaanniipput tassa aningaasaliissutit 28 %-iat.

Aningaasaliissutit 2018-imut naleqqiullugit 2019-imi ikinnerunerat Nukis-siorfinni pilersaarutigineqareerpoq, tassa 2018-imi aningaasaliissuteqarne-rup qaffasissusia ukiumit nalinginnaasumit qaffasinnerunissaa pilersaaruti-gineqarsimamat. Nukissiorfiit pilersaarusiortnermi entreprenørir periar-fissaqarnerat isiginiartarpaat aamma sillimaffiqeqarpoq Nuummi aamma Ilulissani mittarfinnik talliliinissat najukkani entreprenørinik atorfissaqar-titsinissaanut. Tamatumunnga pissuteqartumik 2020-mi aningaasaliissute-qarnerit suli 160 mio. kr.-nit missaannut annikillissinnerutinneqassapput.

Soorlu Takussutissaq 3-mi takutinneqartoq 2019-imi aningaasaliissutit amerlanersaat sanaartukkanut nutaanut aamma nutarterinernut atornerqarsimapput. Aningaasat erngup pitsaassusianik pitsaangorsaanermut atornerqartut 2018-imit naleqqiullugit 2019-imi pingasoriaammik amerlanerupput. Nukissiamut ataavartumut sanaartukkanut aningaasaliissutit ukiuni aggersuni qaffakiartornissaat naatsorsuutigineqarpoq. Soorlu assersuutigalugu 2020-mi 10 mio. kr.-nik immikkoortinneqarput nukissiornermut ataavartumut atortunik mikisunik nunaqarfinni aamma illoqarfinni mikinerusuni aningaasaliissutissatut.

Suliniutit 2019-imi aningaasanik atuinerpaaffiusut tassaapput:

- Nuummi illoqarfiup immikkoortuani Qinnqutsinni sakkortussaavik nutaaq (22 mio. kr., Sanaartukkat nutaat/Nutaanngorsaaneq)
- Nunaqarfimmi imeqarfik nutaaq, Attu (12 mio. kr., Erngup pitsaassusia)
- Nuummi Industrivejimi innaallagissap aqqutaanik aamma ungasianit kiassaanermut aqqutaanit kattutsitsineq aamma ataatsimoortitsineq (11 mio. kr., Sanaartukkat nutaat/Nutaanngorsaaneq)
- Sumiiffik pilersuiffik nutaaq, Qeqertat, Qaanaap eqqaani (2019-imi 9 mio. kr. aamma 2018-imi 1,3 mio. kr., Sanaartukkat nutaat/Nutaanngorsaaneq)
- Nanortalimmi imeqarfimmiq nutaanngorsaaneq (9 mio. kr. Erngup pitsaassusia)

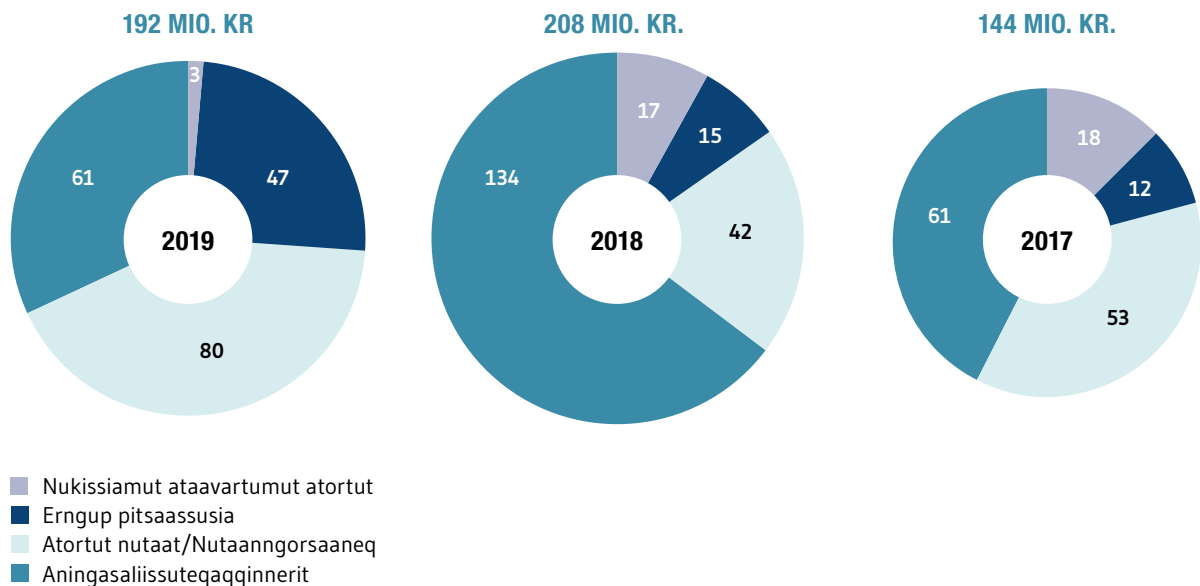
Nukissiorfiit sulinerminni anguniartarpaat sanaartornermi suliniutit piffissap siumut aalajangerneqareersimasup ingerlanerani naammassineqasasat. Pinngitsoorneqarsinnaanngilaq sanaartornermi suliniutit ilaasa kinguartinneqartariaqartarnerat. Nukissiorfiit ukiuni makkunani pissutsit atugaat nalinginnaasuunngillat. Entreprenør it akornanni ingerlatsinerit inissisimaffiat ukiuni 2018-imit 2020-mut annertusussaavoq ilimanarluinarporlu ukiuni aggersuni tamatuma ingerlaannarallarnissaa. Taamaatoqarnera akuttunngitsumik kinguneqartarpoq sanaartornermi akinik si-

umut takorloorneqarsimasunit qaffasinnerusunik. Tamanna imatut paasineqassaaq sanaartornermi suliniutit piffissami pineqartumi 10-30 %-it akornanni, piffissamut siuliinut sanilliussilluni qaffasinnerusumik inissittarnerannik. Tamanna ukiuni taakkunani sanaartornermut aningaasaliissutini takuneqarsinnaapput. Taamaatoqarnera takussutissiivortaaq Nukissiorfiit neqerooruteqartitsinerit utertinneqartarnerannik kinguneqartunik imaluunniit akigitinneqartut qaffasippaallaanerit pissutigalugit suliniutit unitsikkallarneqarnerannik aqqusaartuisariaqartarnerannik. Suliniutit kinguaattoorsinnaasarputtaaq, isumaqatigiissutini atsiorneqareersimasuni, sulissat ilinniagaqarsimasut amigaatigineqarnerat pissutigalugu. Tamakku avataatigut Nukissiorfiit misigisarpaat suliamik ilinniagaqarsimasut ilaat, soorlu assersuutigalugit innaallagisserisut, maskinmesterit, VSS-ilerisut il.il. pisassarsiariuminaattarnerat, tamatumunngalu pissutaasarpog namminersortut akornanni aningaasarsiat qaffasinnerusarnerat, Nukissiorfiit neqeroorutigisaannit isumaqatigiissutit tunngavigalugit aningaasarsianut sanilliussilluni. Tamatuma kingunerisinnaavaa suliasat nalinginnaasumik suliffeqarfimmi namminermi suliarineqarsinnaagaluartut, suliffeqarfiup avataaneersunut suliasanngortinneqartarnerat suliffeqarfimmi namminermi sulisunik amigaateqarneq pissutaalluni.

Periarfissat ilaattut Nukissiorfiup suliasat illoqarfinniit pisoqarfinnerusuniit aallussinaveerallarsinnaavoq. Nukissiorfik angissuseqarpoq taamaaliornikkut aningaasarsiornikkutt nalimmassaaqataasinnaalluni. Nikerartitsisinnaanerli aningasaliissuteqaqqinneri aamma aningaasaliissutini piffissap ingerlaneraniq malussajanerat ukiorpaanilu kinguartissinnaanginneri peqqutaallutik killeqarput. Sualummik Naalakkersuisut nukissiuuteqarnermut imermillu pilersuinerimik Immikkoortumut Pilersaarutaat naapertorlugu angorusutaasa ilaasa aningaasarsiornermi ingerlanerliornerup nalaa-ni suliarineqarnissaat pisariinnerusinnaapput. Ukiuni tullinnguuttuni Nukissiorfiup sanaartugassanut aningaasaliissutigineqartut piffinnit ulapaarfiusunit avaqutaarinissaq anguniassavaat.

Takussutissiaq 3

Nukissiorfiit aningaasaliissutaat mio. koruuninngorlugit

Qaanaaq

Takussutissiaq 4

Kalaallit Nunaanni illoqarfiit nukissiamik ataavartumik pilersorneqarnissaannut aaqiissutissat

Upernavik

Uummannaq

  Ittoqqortoormiit

   Qeqertarsuaq

Ilulissat

   Aasiaat & Qasigiannuit
Kangaatsiaq

Sisimiut

Maniitsoq

 Tasiilaq

Nuuk

Paamiut

Narsaq & Qaqortoq

   Nanortalik

 Isumaliutigi-
neqarpoq

 Aalajanger-
neqarpoq

 Pilersinne-
qarnikoq

 Solcellenut
atortut

 Anorisaatit

 Eqqakkanik
kiassaaneq

 Imermit
nukissiorneq

 Alliliineq
imermit
nukissiorneq

 Batteerit

 Kiammik
pumpiineq

Nukissiamik pilersuineq

NUNA TAMAKKERLUGU NUKISSIAQ ATAARTOQ

Nuna tamakkerlugu nukissiamik pilersuineri nukissiaq ataartuq taper-taassaaq. Taamaattumik illoqarfinni nunaqarfinnilu tamani imermit, seqinermi, anorimit, eqqakkanik, kiamik pumpiilluni teknologi imaluunniit teknologit allat atorlugit nukissorneq Nukissiorfinit misissorneqarput. Nukissiornermik ataavartumik aningaasaliinukut uuliamik atuineq appartineqarsinnaavoq. Tamatumani pineqarput nukissiamik tamanik pilersuineq aammattaarli inuit namminneq angerlarsimaffii, taakkunani amerlasuuni ullumikkut kissarsuut uuliatortoq sulii atorneqarmat.

Takussutissami 4-mi takutinneqarpoq illoqarfinni tamani teknologit sorliit mannakkumut Nukissiorfinit atorneqarsinnaanerit ilimagineqarnersoq. Taamaattorli teknologiit toqqaaneq sulii allangorsinnaavoq. Piffimmilu ineriartortoqapiloorpoq aamma illoqarfinni arlaqartuni misissueqqissaarnermik suliaqarnissaaq sulii pisariaqarluni, aaqiinerit sorliit tulluarnepaernerinik aalajangiisoqannginnerani.

Nunap assingani takuneqarsinnaavoq imermit nukissiorneq nukissiamik pilersuineri pingaarteqartut sulii ilaassaaq. Seqinermi aamma anorimit nukissiorneq nunap ilaani arlalinni atorneqarsinnaanera naatsorsuutigineqarpoq, sumiiffinni imermit nukissiorneq ilimanaateqanngikkaangit imermit nukissiorfiliornissallunniit akisuallaarpat.

Nunaqarfiit pillugit iliuusissatuttaaq nukissiamik ataavartumik atuineq pillugu pilersaarusiorpugut. Nukissiamik ataavartumik aaqiinerit sorliit pissutsinut nunaqarfinni tulluarnepaajussanersut misissorneqarpoq, aammattaarli nukissiorneq isumalluutit immikkut ittut nunaqarfinni ataasiakkaani isumalluutissatut pigineqarnersut. Aaqiissutissatut pingaarnertut ujarneqartut tassaapput teknikumut tunngasut pitsaanerpaat (pilersitsineq aamma ingerlatsineq) taavalu aningaasaqarnermut tunngasut.

Nukissiamik pilersuineri nutarterinernut suliniutit ingerlaavartumik aallartinneqartassapput naammaginatumik paasisutissanik pissarsiffigineqarsimanerat malillugu, aamma taakkua aningaasalersorneqarnissaat pilsarsiarneqaraangit.

IMERMIT NUKISSIORFIIT NUTAAT AAMMA ANGINERUSUT

Ullumikkut imermit nukissiorfiit tallimaapput illoqarfinnillu arfinilinnik pilersuillutik. Ukiuni aggersuni imermit nukissiorfinit nutaanut aningaasaliisoqartussaassaaq aamma nukissiorfinit pioereersunik allilisoqarluni.

Inatsisartut 2019-imi ukiakkut aalajangerpaat imermit nukissiorfinit suliniutit annertuut marluk ingerlateqqinniarlugit:

- Suliniut siullertut Qasigiannugit aamma Aasiaat imermik nukissiorfimermik nutaamik pilersuisussamik sanasqarnissaa. Ullumikkut illoqarfinni taakkununga marlunni innaallagissamik aamma kiassaanermik pilersuineri atorneqartoq annertunerumik uuliaavoq.
- Suliniutit aappaattut Utoqqarmiut Kangerluarsunnguani Imermit Nukissiorfiup allineqarnissaa, taanna Kalaallit Nunaanni imermit nukissiorfiit siullersaraat ukiunilu 25-ni Nuuk pilersoreerlugu. Allineqarnissaa pisariaqarpoq Nuummi nukissiamik atuinertup tamarmiut nukissia-

mik ataavartumik matussuserneqarnissaa eqqarsaatigalugu. Illoqarfik alliatupiloorpoq aamma nukissiamik atuineq annertusiartorluni, sumut atorneqarnissaanut periarfissat annertusiartorput aamma ineriartorneqarput ukiuni aggersuni taamatut ingerlaannarissaa ilimagineqarpoq.

Suliniutit taakkua marluk uuliamik nunamut eqquusuisissamik pisariaqartitsineq annikillissavaat. Ukiut 20-t sinnerlugit ingerlatsineri uuliamik atuineq 500 mio. literit sinnerlugit annikillissarneqarsinnaavoq, tassa agguaqatigiissitsilluni ukiut tamaasa 25 mio. literinik. Tamatuma assigaa nunarsuup silaannartaata CO₂-mik 60.000 tons sinnerlugu ukiut tamaasa mingutsinneqannginnissaa.

Naatsorsuutigineqarpoq katillugit aningaasaliissuteqarnissamut pisariaqartinneqartut 3 mia. koruunit pallissagaat. Naalakkersuisut kingusinnerpaamik Inatsisartut Ukiakkut 2020-mi ataatsimiinnissaanut imermit nukissiorfiit taakkua marluk sananeqarnissaanut aamma aningaasalersorneqarnissaanut pilersaarummik saqqummiussissapput. Taamaattumik Nukissiorfinit aningaasaliissuteqarnissap qaffasissusissanik naatsorsueqqissaarnermik ingerlatsivoq aamma aningaasalersuissamut periarfissanik.

Tasiilami imermit nukissiamik nioqutissiorneq annertusareerparput. Imermit nukissiorfik teknologiikkut aamma atorneqarnermigut nutarterneqarpoq 2019-imi nukissiorfimmu umeq ingerlasartoq annertusineqarpoq. Taamaallortoqarpoq ikerasaasaliornikkut tassa sumiiffimmi kuuit maannakkut tatsimut, imermit nukissiorfimmik pilersuisumut, kuutsilerlugit. Tamatuma saniatigut Nukissiorfinit misissorneqarput imermit nukissiorfiup annertusineqarsinnaanerit periarfissat nukissiuummik (kraftstation) nutaamik imaluunniit maannakkut pioereersup annertusineratigut. Taamaallortoqarpat uuliap atorneqartup ilaa atorunnaarneqarsinnaavoq, maannakkut Tasiilami kiassaanermut pingaarnertut atorneqartoq.

Nukissiorfiit imermit nukissiorfimmik pilersitsinissamut periarfissat Paamiuni aamma Maniitsumi pilersuissamut misissorpaat, illoqarfiit taakkua marluk eqqaanni imermit nukissiorfiliornissamut periarfissaqarmat. Illoqarfinnut taakkununga marlunnt siunissami imermit nukissiaq pilersuineri atorneqarnissaa pillugu aalajangiisoqannginnerani, sulii annertunerumik misissuissaaq pisariaqarpoq.

Pisariaqalersinnaavoq Ilulissat aamma Qaqortup/Narsap eqqaanni imermit nukissiorfiit allineqarnissaat sumiiffinni taakkunani nukissiamik pisariaqartitsineq annertusissagaluarpat.

IMERMIT NUKISSIORFIIT MIKISUAQQAT

Imermit nukissiorfiit imermit nukissiorfittut mikisuaqqatut taaneqartartut ilmanarsinnaapput nunami maani sumiiffinni arlalinni pilersuineri na-leqqussinnaasut. Taamaattumik Nukissiorfiit imermit nukissiorfinnik misilittakkatik ukiuni aggersuni annertusarniarpaat. Alloriarnertut siullertut Asiaq aallarniutaasumik misissuivoq nunaqarfiit 15-it eqqaanni imermit nukissiorfinit mikisuaqqanik periarfissaqarnersoq. Nukissiorfiit suliniutini maannakkut aningaasatigut periarfissat nalilersorpat. Maannakkut taamatut isikkoqartillugu naatsorsuutigiarput imermit nukissiorfik mikisuaqarput siulleq Narsarmijit eqqaanni pilersineqarsinnaasooq.

ANORISAATINUT TUNNGATILLUGU MISILITAKKAT

Nukissiorfiit nunami maani sumiiffinni arlalinni anorisaatinik atuinnissamut, soorlu Takussutissiaq 4-mi takutinneqartut periarfissaqarpoq. Tamatumani pineqarput anorisaatit anginerit illoqarfinnut aamma anorisaatit mikinerit – inoqutigiinnut anorisaatit taaneqartut – nunaqarfinnut. Anorisaatit pillugit suliniutissanik suli piviusumik inaaruutaasumik aalajangiisoqanngikkallarpoq.

Decembari 2019-imi Nanortalik anorisaatinik marlunnik pilersorneqarnissaanut Naalakkersuisunut aalajangiiffigissassat tunngavissamik Nukissiorfiit tunniussivoq. Nukissiorfiit misissueqqissaarnerisa takutipaat Nanortalup eqqaani anoreqassusianut tunngasut pitsaasuusut, kiisalu inuiaqatigiit aningaasaqarniarneranut pitsaasuusasoq illoqarfimmik pilersuineranut anorisaatinik marlunnik pilersitsigaanni. Taamatuttaaq tamatumani assinganik sumiiffinni allani pilersuineq anorisaatinik tapartaqartinneqarsinnaavoq, soorlu Sisimiut, tassani imermit nukissiorfiup allineqarnissaa periarfissaqanngimmat.

Nukissiorfiit 2018-imi ukiakkut anorisaatit mikisut marluk assigiinngitsumik sananeqaatillit Sisimiuni anorimik nukissiornermut misilittaavimmi napparpaat. Tamatumunnga siunertaavoq misilittagaqarnissaa taakkua nunaqarfinnut nukissiamik ataavartumik atuilernissamut siammarternissamut atorneqassallutik. Anorisaatit ingerlagaangamik naatsorsuutigineqartut naaportorlugit nioqutissiorparput ilaatigullu sanasimasup qafasissutissat nalunaarsorsimasaanit pitsaanagerusumik.

Ajoraluartumik anorisaatit misilittarneqartut aappaat ajornartorsiuteqartissimavoq. Januaari 2019-imi anorisaatip suluusani ataaseq katappaat, kiisalu 2020-mi januaarimi suluusaani ataatsimi allamik ajortittoqarluni. Anorisaatit sumiiffimmi assersukkami napparneqarsimmamata aamma illut allat ungasillugit, inunnik atortunilluunniit allanik ajoqusertoqarnani.

Ajutoornerup siullup misissoqqissaarneqarnerani paasineqarpoq ajoqusernermit sila pissutaasimangitsoq, Misissueqqissaarnermik suliaqartarpoq Force Technology ilisimatitsivoq ajutoornermut pissutaasoq pingarneq tassaasoq qinnerup boltip ikkuffiata ajoquteqarsimanera, tassa nioqutissiorput anorisaatip suluusaanik najummisussaatur atorsimasaa. Ajutoornerit aappaata qanoq pisimanera pillugu misissuineq maannakkut ingerlanneqarpoq. Anorisaatini assigiinngitsuni taakkunani misilittakkat nunaqarfinni anorisaatit atorneqalernissaannut pilersaarusernermi atornerparput.

Nukissiorfiit naatsorsuutigaat misilittaavimmi anorisaammik suli ataatsimik misilittarneqartussamik ikkussinissartik, immaqa 2020-mi. Taanna aamma anorisaat mikisuusaaq. Inoqutigiinnut anorisaatit misilittaavimmi napparneqarsimasut annertuumik assigiinngissuteqarput, aamma anorisaatit anginerusut Nukissiorfiit siunnersuutigaat Nanortalimmi napparneqassasut. Anorisaatit Nanortalimmut eqqarsaatigineqartut 500-1000 kW-mik sakkortussueqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq, tamanna Sisimiuni anorisaatit misilittarneqartunit 20-40-riaammik sakkortuneruvoq. Taamaattumik tamanna Nanortalimmi anorisaatinik pilersuinissamut Nukissiorfiit inassutigisaannut sunniuteqanngilaq, tassa misilittaavimmi inoqutigiit anorisaataannik unamminartoqarsimanera.

SEQERNGUP QINNGORNERINIK KATERSUINERMUT ATORTUT AMERLANERIT

Seqerngup qinngornerinik katersuisartut siunissami illoqarfinnik nunaqarfinnillu pilersuineranut tapertaalissapput. Seqerngup qinngornerinik katersuisartut nioqutissiaa pilersuineranut nalinginnaasumut tapertaasaaq. Sumiiffiit ilaanni aammattaq batteerit toqqorsiviit pilersinneqassapput, taamaaliornikkut seqerngup qinngornerinik katersuisartut pitsaanagerusumik atorluarneqassapput. Tamatumani Nukissiorfiit Igalikumi ator-tunik assigiinngitsunik katitikkami (hybridanlæg) misilittakkat atussavai, tamaani seqerngup qinngornerinik katersuisartut batteerit toqqorsiviit aamma generatori dieselitortoq ataatsimoortillugit atornerparput.

Nukissiorfiit 2019-imi Kangerlummi, Saqqami aamma Qaqertami seqerngup qinngornerinik katersuisartunik pilersitsippat. 2020-mi Nukissiorfiit seqerngup qinngornerinik katersuisartut arfinillit nunap immikkoortuinut agguarlugit pilersinneqarnissaa ukunani pilersaarutigaa; Ammassivik, Kapisillit, Ikerasaarsuk, Ilimanaq, Uummannaq aamma Ittoqqortoormiit. Batteerit toqqorsivinnik pilersitsisoqassaaq tamanna tulluurtuusoq nalilerneqarpat.

KIAMMUT PUMPIT ATORLUGIT KIASSAANERMIK PILERSUINEQ

Kiammut pumpit periarfissaasinnaapput nukissiaq ataavartoq kiassaaner-mik pilersuineranut atorluarneqarnera annertusinarluga. Taamaattorli pingaaruteqarpoq maluginiarneqassasoq kiammut pumpit atoraanni sakkortussia qanoq ittuunersoq, tassa soorlu assersuutigalugu innaallagissamik imermit nukissiorfimmeersumit kiassaaneranut naleqqiullugu.

Nukissiorfiit 2019-imi aallartisaatit silaannarmut-silaannarmut-kiammik pumpinik angerlarsimaffinni atorneqarsinnaasunik misilittaalerpoq. Misilittaanerilli tamakkiisuungillat 2020-milu ingerlatinneqarqissallutik. Tamanut pilersuinermi aqutitun tunngatillugu Nukissiorfiit kiammut pumpit angisuut annerusumik qitiutinneqarput, taakkua ungasianit kiassaaner-mik pilersuinerup pitsanngorsarneqarneranut atorneqarsinnaamata. Naatsorsuutigineqarpoq atortut anginerusut aningaasaqarnikkut akilernerusinnaassasut inoqutigiit ataasiakkaat immikkut atortoqarnissaa-nut naleqqiullugu.

QEERTAT INNAALLAGISSAMIK PILERSORNEQARNERAT

Nukissiorfiit 2019-imi Qaanaap eqqaanni Qeqertani innaallagissamik tamanut pilersuineq pilersippaat. 2017-imi politikikkut aalajangerneqarpoq Nukissiorfiit pilersuinissamut pisussaaffiannut nunaqarfik ilanngunneqassasoq. Taamaalluni Nukissiorfiit illoqarfinnik 17-inik aamma nunaqarfinnik 52-inik ullumikkut pilersuivoq.

Qeqertat sumiiffimmi aalisariartarfiusumi aamma piniariartarfiusumi nuannarineqartumi inissisimavoq. Innuttaasut 26-it missaanniittu nunaqarfimmi najugaqarput amerlanerujussuilli ukiup ingerlanerani piffimmiittarlutik. Nunaqarfimmi illut najugaqarfineqartut aamma pisortat ingerlat-sivii maanna tamarmik sarfalersorneqarput, aqqusinermittuttaaq qullit napparneqarput atuullutillu. Telefonikkut Qeqertat suli pilersorneqannginerat attaveqarniarnikkut unamminartorsiortitsivoq, atuinermi paasis-sutanik pissarsinissamut aamma atortunit ungasianiit aqutsinnaaneq periarfissaanngimmat. Nukissiorfinnit naatsorsuutigineqarpoq Qeqertat 2020-mi imermik pilersorneqarnerat atoqqarfissiorneqarsinnaassasoq.

Nummi qullersaqarfiup eqqaani solcellenut atortut

Imermik pilersuineq

Nukissiorfinnit 2014-imiilli erngup pitsaassusiata pitsaanerulernissaa immikkut qitiutinneqarpoq, ingammik nunaqarfinni. Nunaqarfinni imeqarfiit pitsaanerulersinneqarnerisa kingunerisaanik 2019-imi oqartussaasut imermik qalatitseqquseqqaarnermik piumasaqaateqarneq februaarimi Ammassivimmi aamma Isortumi juunimi atorunnaarsippaat, taamaalilutik imermik qalatitseqquseqqaarnerit tamarmik taamaatinneqarput. Tamanna ukiorpassuarni Kalaallit Nunaanni erngup pitsaassusiata pitsaanerulernissaanik sulissuteqarnerup kinguneraa, angusaq tamanna Nukissiorfinni tulluusimaaruteqarnissamat pissutissaqalersitsivoq.

Nuannersumik ineriartorneq tamanna ajoraluartumik ajoquserneqarpoq tassani pilersuineri isumannaallissaaneq kissaatigineqartutut 2019-imi qaffasitsigisimanginneranik. Ukiup aallartinnerani Kullorsuarmi imermik pilersuineq piffissami sivisuumi unamminartoqartinneqarpoq. Taamaatorli unaminnartut annersaat tassaavoq ukiarnerani Uummannami imermik imerneqartussamik uuliamik mingutsitsineq.

Imermik pilersuinerimik nutarterinerimik aamma erngup pitsaassusiata pitsaanerulernissaanik sulissuteqarneq 2020-mi annertusitinneqassaaq, minnerungitsumik Uummannami pisimasup kingunerisaanik.

UUMMANNAMI IMERMIK IMERNEQARTUSSAMIK MINGUTSITSINEQ

Septembarimi 2019 Uummannami imermik pilersuineri ilungersunartumik ajornartorsuteqalerpoq, tassa ajoraluartumik Nukissiorfinnit ajotoornikkut akuutissat kemikalit marluk paarlaanneqarmata, taamaalisqaarneranilu imermut imerneqartussamat transformerimut uulia klorimut paarlaallugu akuliunneqarmat. Inuttaasut aamma inuussutissarsiutinik ingerlatsisut ulluinnarni atugarisamikkut eqqorneqarput, tassa erngup qullorfinneersup sumut atorneqarsinnaanera killilersorneqalermat. Inuppassuit imermik imigassaminnik dunkit atorlugit ajornartoornermi pilersuinerimut, Nukissiorfinnit pilersinneqarsimasumut imertariaqartalerput, kiisalu inuttaasut allatut atisaminnik errorsariaqalerput aamma ufartariaqalerlutik, qaammatit marluk ingerlanerini imermik pilersuinerup nalinginnaasunngornissaat tungaanut. Pisup aammattaaq kingunerisaanik aalisakkanik suliffissuit tunisassionertik killilersortariaqalerpaat.

Kukkuneq taamaattoq sorunami pissaasimangikkaluarpoq. Nukissiorfiit imeqarfinni sulineri suliasanik ingerlatseriaaseqarpoq aamma isumannaallisaanermut piumasaqaateqarluni, taamaatorli taakkua taamatut pisoqarnera pinngitsoortissinnaasimangilaa. Pisoq immikkut ittumik ajornakusoornerulerpoq imeq uuliamik mingutsinneqarsimasooq illoqarfimmi erngup aqquataanut siaruarmat aamma inuit ilaasa tankiint imiisiviinut. Taamaattumillu saliiinissamat aamma mississuisarnermut annertuumik pilersaarusiortoqartariaqarsimavoq, tamakku piffissamik aamma sulisunik annertuumik atuiffiusimapput, ukiumi pineqartumi naatsorsuutitigut angusani takuneqarsinnaasutut.

Taamatutaaq ajornartoornermi upalungaarsimasunut pilersitsisoqarpoq Nukissiorfinni sulisunit amerlasuunik peqataaffigineqartumik aamma Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik aammattaaq Nunatsinni Nakorsaaneqarfik, sammisami oqartussaasut nakkutillisuutitaat, qanimut suleqatigalugit. Tamatuma saniatigut pisup ingerlaneranut ajungitsumik kinguneqarlumut Nukissiorfiit Avannaata Kommunia, qatserisartut, Royal Arctic Line, peqqinnissaqarfik aamma aalisakkanik suliffissuit pitsaasumik suleqatigaat.

Nukissiorfiit ajornartoornermi pilersuiffinnik illoqarfimmi sumiiffinni qulingluani pilersitsivoq imermut tankit 1 m³-mik imaqsinnaasut inissillugit, taakkununga inuttaasut imermik imerneqartussamik minguitsumik imertarsinnaallutik. Imeq nunaqarfimmi Ikerasanni siullermik assartorneqarpoq. Taamatullu Royal Arctic Linep umiarsuaaraanit Pajuttaammit imermik Aasianni usiliunneqarsimasumik pissarsisoqarluni. Ullut tamaasa erngup aqquataat kuutsitsiffigisarpagut aamma imeqarfimmi, biilersuarni imertaatani, erngup aqquataanni aamma inuit imiisiviini tankini imermik misissorneqartussamik qalusisarluta. Imermit misissugassat laboratoriami nuunneqarsinnaasumi Uummannami pilersinneqarsimasumi misissorneqartarput. Sapaatit akunneri tamaasa inuttaasut ataatsimiisinneqartarput, inuttaasut suliami pisunik nutaanerpaamik ilisimatinniarlugit, katilugit arfinileriarluni inuttaasunik ataatsimiisitsisoqarpoq.

Piffissap ingerlanerani tullerriaartumik oqartussaasut imeqarfik, illoqarfiup immikkoortuini assigiinngitsuni imermut aqquutit aamma Nukissiorfiit biilersui imertaassui atorsinnaasunngortippaat. Imermik pilersuineq 22. novembari 2019 Uummannarmiunut tamanut nalinginnaasunngorpoq.

Pisoq pissutigalugu Nukissiorfiit suliniummik aallartitsipput iliuusissanik nutaanik ilaqartunik, taakkua siunissami mingutsitsinerimik pisoqarsinnaanera pinaveersaartissavaat aamma Nukissiorfiit upalungaarsimanerat pitsannngorsassallugu, tamatumunnga assingusumik pisoqarqissagaluarpit.

Uummannami erngup aqquataanik saliineq

Ajornartoornermi imermut tanki Uummannami pilersuiffiusoq

Biilit imertaasuit

ERNGUP PITSAASSUSIATA PITSAANERULERNISSAANIK QITIUTSINEQ

Pitsaassutsimut qulakkeerinninnermut atortoq Imermik Imerneqartussamik Uppernarsaatitalimmik Isumannaallisaaneq [Dokumenteret Drikkevandsikkerhed (DDS)] 2019-ip naanerani illoqarfinni qulini imeqarfinni atuutilersinneqarpoq. DDS atuutilersinneqarnissaa 2020-mi illoqarfiit sinnerini aallartissaaq tamatumalu kingornatigut nunaqarfinni. DDS-ip atuutilersinneqarnerani imermik pilersuineq sukumiisumik misissorneqassaaq. Mingutsitsisinaanermut nalorninaroorfusinnaasut sumiinneri paasineqassapput, pisut ilaannit atortunik inissisimatitsineq pitsanngorsarneqassaaq aamma sulisut immikkut ilinniartinneqassapput. Taamaattorli pitsanngorsaanissamut DDS-ip piumasaqaatitaanik aningaasaliinissamut aningaasat atorneqartussat kinguarsaataapput. Taamaattumik Nukissiorfiit immikkoortumut pilersaarummi anguniagaq piffissaq eqqorlugu naammasisinnaasimangilaat, tassa illoqarfiit tamarmik 2019-ip naanerani DDS-imi akuerineqarsimanissaannik.

Uummannami pisup erseqqissarluinnarpaa sulisut akuutissanik kemikalikanik eqqortumik passussinissamik suli ilinniartittarnissaannut pisariaqartitsineq. Sammisag tamanna 2018-imiilli immikkut qitiutinneqarpoq, ilinniartitsinerit ingerlanneqarput aamma database ChemiControl atorneqalerluni. Suleriaasit misissorneqarput qulakkeerniarlugu misilittakkat misilinneqarsimasut atorneqarnerisut, aamma nakkutillinnermik suliaqarneq sakkortusineqarpoq suleriaasit malinneqarnerat qulakkeerniarlugu.

Nunaqarfinni imeqarfinnik nutaanik pilersitsinissamut killiffik tassaavoq, 2019-imi imeqarfiit nutaat pilersinneqarput Attumi, Sermiligaami aamma Atammimmi. Pilersaarutigaarput 2020 nunaqarfinni ukunani Qeqertani, Uperviup eqqaani Tasiusami, Ikerasammi, Itillimi aamma Alluitsup Paani imeqarfimmik pilersitsinissaaq.

BIILERSUARNIK IMERMIK PAJUTTARNERUP KILLILERSORNEQARNERA

Qaortumi imertaassuarnik imermik pajutsisarneq 2019-imi atorunnaarsinneqarnissaa iluatsippoq, tamaani Nukissiorfiit erngup aqqutaanik nutaanik pilersitsimmat. Taamaattorli sullittakkat 1.000-it missaanniittut ullumi suli Nukissiorfinnit biilersuit imertaatit atorlugit pajutsittarput. Sapinngisamik atuisartut taakku amerlasuut imermik pilersuinerneq aqqutitut ilanngutsinnissaa anguniarparput. Tamatumani nioqqutissiap pitsaassusia atuisartuni pitsaanerulerneramik malunniuteqassaaq, kiisalu illoqarfiit ilaanni niuernerme sunniuteqassaaq imermik biilersuit imertaatit atorlugit pajuttuisarneq atorunnaarsinneqarpat. Piffinnili allani tamanna aningaasatigut imminut akilersinnaasangilaq.

Naalackersuisut nukissiuuteqarnerneq imermillu pilersuinerneq Immikkoortumut Pilersaarutaat naapertorlugu imertaasuit atorlugit imermik pajuttuisarnerup sapinngisamik annertunerpaartaa 2025-mi unitsinneqarsimassaaq. Nukissiorfiit 2020-p ingerlanerani politikikkut isummerfigisassamik siunnersuuteqarniarpoq Naalackersuisut anguniagaannik naam-massininnissamut attuumassuteqartumik.

Qeqertani pilersuinermik pilertsineq

Nunap immikkoortui ukiumi 2019-imi

Nunap immikkoortua AVANNAA

Nunap immikkoortuani Qaanaaq tankimik imiisivissamik suliaqarnini ingerlappaa. Atorneqaleriarpallu ukiup ilaani nilannik aassiilluni imermik imerneqartussamik pissarsisarneq pisariaarutissaaq. Tamanna sulisunik atuinartuuvoq aamma maannakkut gummiged aamma dumperi atorlugit immap sikuuanut nilattartarneq isumannaatsuujunnaariatorpoq. Naatsorsuutigineqarpoq imermut tanki 2020-mi naammassineqassasoq.

Maannakkut Qeqertat innaallagissamik pilersorneqarnerat naammassivoq imermillu pilersuineq 2020-mi naammassineqassaaq. Piffissaq pilersaartugineqartoq sulii malinneqarpoq naak suliniut unamminartoqaraluartoq. Unamminartoq malunnaateqarluartoq tassaavoq nunaqarfiup avinngarusimasumiitunera. Soorlu assersuutigalugu aalajangersimasumik helikoptereqartanngilaq sulisuni aamma atorussanik assartuinermut atorneqartussamik. Taamatuttaaq oqarasuaateqanngilaq aamma satellitikkut at-taveqarsinnaaneq qaqutigoorluni.

Nunap immikkoortuani aalisakkanik suliffissuaqarneq sulii alliartorpoq. Taamaattumik nunap immikkoortuani pilersuinermik annertusiartorneq fabrikkit aalisakkeriviit innaallagissamik aamma imermik pisariaqartitsinerat naammassiniarneqarluni. Ilaatigut Ikerasammi aamma Tasiusami imeqarfinnik nunaqarfinnut naleqquttunik sanasoqarpoq, taamatuttaaq Upernavimmi imermik nioqutissiorneq annertusarneqarluni innuttaasunut aamma aalisakkanik suliffissuarnut iluaqutaasumik.

Nunap immikkoortuani 2019-imi suliniutit arlaqartut kinguartinneqartari-aqarsimapput. Pissutaaqataangaatsiarpoq Uummannami illoqarfiup ilaata nutaap, tassaarsuarneqarneranik eqqugaasimasunut Nuugaatsiami aamma Illorsuarni innuttaasunut illoqarfiup ilaa naammassiniarneqarneranik sulisut pisariaqartinneqarsimammata. Ilanngullugu Uummannami erngup imerneqartussap mingutsinneqarneranut atatillugu pisinnaasut tamarmik atorneqarsimanerat peqqutaaqataavortaaq. Nunap immikkoortuani ulapputigineqarsimasuttaaq ilagaat pilersuinerup sumiiffinni arlalinni, aputip sisoorneranik ajoqusernera, uumasut innaallagissap aqqutaanik ajoquusi-isimanerat, apuisarsimanerit il.il. aqqissuussinerit ulapputigineqarsim-neri. Tamakku saniatigut nunap immikkoortuani malugineqarpoq sananermi aamma sanaartornermi akigitinneqartut annertuumik qaffasinnerat, tamatumalu suliniutit amerlinissaannut aningaasatigut periarfissat anni-killisippaat.

Nukissiamik pilersuineq nunap immikkoortuani pitsanngorsaaffigineqarusuppoq. Taamaattumik 2020-mi seqerngup qinngornerinik katersuinermut atortunik aamma batteerinut toqqorsiveqarnermik misissuinermik ingerlatsineq, innaallagissiorfinnit kiaap sinneruttup sapinngisamik pitsaanerpaamik atorluarneqarnissaa anguniarlugu suliaqarnerit nangingneqassap-put.

Nunap immikkoortua DISKO

Nunap immikkoortuani nukissiamik ataavartumik suliniut anner-tooq suliarineqartussanngorunarpoq, tassalu Qasigianniguit aamma Aasiaat imermit nukissiorfimmik pilersuisussamik pilersitsinissaq. Nunaqarfimmi seqerngup qinngornerinik katersuisartunik atortunik pilersitsiortoneq ingerlanneqarpoq. Kangerluk 2019-imi seqerngup qinngornerinik katersuisartunik atortulerneqarpoq 2020-milu pilersaarutigineqarpoq Ikerasaarsunni atortuliisoqarnissaa.

Aasianni Nukissiorfiit suliniutaat erseqqaarissimavoq: Illoqarfimmi innaallagissiorfimmi kiassaateqarfiiutisumip pujoorfimmik ikkussineq taamaasilluni marluulersillugit. Pujoorfiit marlungorneratigut pitsaannerusumik aamma sionratigornit aalajaannerusumik nukissiorfimmitt nioqqutissiorneq ingerlalersinnaavoq.

Nunap immikkoortuata Kangaatsiami innaallagissamik sakkoortumik sarfalimmik atortulersuineq suliaaraat taamaaliornikkut illoqarfimmi innaallagissamik pilersuineq aalajaannerulissamat. Taamatuttaaq sulissutigineqarpoq tatsimit imeqarfimmit allamut imermik nuussisarnissamik aaqqiissuteqarnissaaq, tassa Kangaatsiami imermik pilersuinermit pingaarnertut atorneqartumut.

Nunap immikkoortua ILULISSAT

Ilulissani innaallagissamik kiassaanermit atortunik ikkussititsinissaq assut soqutigineqarpoq. Uunnaavissuit innaallagiatortut aamma elpatronit, kissarsuummut uuliatortumut attavilerneqartussat, atorlugit periarfissaqarpoq nukissiaq imermit nukissiorfimmeersoq kiassaanermit pingaarnertut atussallugu. Atortut uuliatortut sillimmatit atorneqaannalissapput. Nukissiorfiit qaminneqarsinnaasumik innaallagissamik kiassaanermit atortunik ikkussuinermit aningaasartuutit matussusissavaat, imermit nukissiorfinit nioqqutissiarineqarsinnaasup atorluarneqarnera inuiaqatigiinnut aamma Nukissiorfintut iluaqutaassaaq. Nunap immikkoortuani sullittakkat 100-t sinnillit saaffiginnissimapput qaminneqarsinnaasumik innaallagissamik kiassaanermit atortunik ikkussuinissamik kissaateqartunit. Taamaattumik sulisut pisortat sulliffeqarfiutaannut aamma suliffeqarfimmi namminersortuni, inissiatileqatigiiffimmi aamma illoqarfimmi inoqutigiit nammineq illuini atortunik ikkussuineq ulapputigaat.

Nunap immikkoortua Saqqami aamma Qeqertami seqerngup qinngornerinik katersuisartunik ikkussuivoq nunaqarfimmi taakkunani innaallagissiorfiit nutarterneqarnerannut atatillugu. Tamatumani saniatigut nunap immikkoortuani naatsorsuutigineqarpoq 2020-mi Ilimanami seqerngup qinngornerinik katersuisartunik batteerinut toqqorsivittalinnik ikkussuinissaq.

Maanna Ilulissani arlaqartunik biilinik imertaassuarnik Nukissiorfinit imermik pajutsittartunik atuisoqarpoq. Taamaattumillu nunap immikkoortuani illoqarfimmi erngup aqqutaasa annertuumik annertusarneqarnissaat piareersarlugu sulissutigineqarpoq. 2019-imi erngup aqqutai allallit taarsorneqareerput. Naatsorsuutigineqarpoq suliniutip ukiuni arlalinni ingerlanneqarnissaa.

Tamakku saniatigut nunap immikkoortuani Ilulissani innaallagissamik pilersuinermit sillimmatissamik nutaamik pilersitsisoqassaaq, taamaaliornikkut innaallagissiorfik 2012-imi ikuallalluni aserortoq imaarneqarnissamat.

Nunap immikkoortua **NUUK**

Nunap immikkoortuani Nuummi 2019-imi ingerlatsinerit innuttaasut amerliartornerannut takussutissaavoq, Nunap immikkoortuani suliniutitut angisuutut ingerlanneqarpoq illoqarfiup immikkoortuani Qinngutsinni innaallagissap aqputai sakkortusarniarlugit nutaamik sakkortusaaviliorneq. Tamatumunnga pissutaavoq illoqarfiup immikkoortuata alliarturnera aamma kommunimit pilersaarutigineqarmat illoqarfiup immikkoortuanik nutaamik pilersitsinissaq, Siorarsiorfik, taanna Qinngutta illuatungaani inissisimavoq. Sakkortussaaviup atornerqarnera 2020-mi aallartissaq.

Nunap immikkoortuani Nuummi sumiiffinni arlalinni illuliorititernernut nutaanut pilersuinerik nutaanik pilersitsiortorneq suliarineqarpoq. Tamatumunnga ilanngullugu ungasianit kiassaanermut aqqutit annertusineqarput. Tamatuma saniatigut ungasianit kiassaanerup aqqutaanik Nuup qeqqaniit illoqarfiup immikkoortuanut Nuussuarmut ataatsimoortitsineq siulleq naammassineqarpoq. Eqqakkanik ikuallaavimmi kiaap pilersinneqartup aamma Nukisiorfiit ungasianit kiassaanermut nioqqutisiaata ataatsimoortitsinikkut atorluanerunissat aqqutissiutissavaa.

Nunap immikkoortuata ilaatigut 2020-mi qitiutissavaa Nuummi nutaamik imeqarfiliornissaq aammattaaq Nuummut imermik nukisiorfimit pilersuinerup annertusineqarnissaata piareersarnerqarnera kiisalu Sarfaannguani innaallagissiorfiup sillimmataasup nioqqutissiorsinnaanerata annertusineqarnissaa. Tamakku saniatigut nunap immikkoortuani naatsorsuutigineqarpoq Kapisilinni 2020-mi seqerngup qinngornerinik katersuisartunik batteeririk toqqorsivittalimmik pilersitsinissaq.

Qinngutsinni, Nuuk, sakkortusaavik nutaaq

Nunap immikkoortua KUJALLEQ

Nunap immikkoortuani 2019-imi suliniutit arlallit imermut tungasut suliarineqarput. Qaortumi erngup aqqutai nutaat pilersinneqarput tamatuma kingunerisaanik sullittakkat tamarmik maannakkut imermut naqitsinilimmut atassuserneqalersimapput, aamma imermik pajuttisarneq atorunnaarpoq. Tamatuma aammattaaq illoqarfimmi erngup pitsaassusianik iluaallatsitsivoq. Paamiuni aamma Narsami erngup aqqutaanik nutaanik pilersitsisoqarportaaq. Nanortalimmi imeqarfimmi nioqqutisiornermut atortut tamarmik taarsorneqarput. Tamatumunnga atavillugu sullivimmi avatangiisit aamma isumannaallisaanerup annertuneqarnissaa qitiutinneqarsimapput. Taamatut iliortoqarpoq ilaatigut akuutissanik kemikalianik passussisarnerup ajornaanerulersinneratigut. Ukiuni aggersuni Nanortalimmi erngup aqqutai taarsorneqassapput allisarneqassallutillu. Nunap immikkoortua Kujallermi nunap immikkoortui allat assigalugit, DDS-ip atuutilersinneqarnissaanut atavillugu suleriaatsit aamma ilinniartitsinissat piareersarlugit aallartinneqarput.

Nunap immikkortuani nukissornermik atavartumik suliniutit arlallit – tassaasut seqerngup qinngornerinik katersuinermit atortut aamma batteerinut toqqorsiveqarneq, anorisaatit angisuut, anorisaatit mikinerusut aamma imermut nukissioffiit mikisuaqqat piareersarneqarnerat suliarineqarput. Atortut siullit seqerngup qinngornerinik katersuinermit atortut aamma batteerinut toqqorsivittallit 2020-mi Ammassivimmi pilersinneqarnissaat naatsorsuutigineqarpoq.

Nunap immikkoortua QEQQA

Sisimiuni imermut nukissioffiit 2019-imi ukiunik qulinngortorsiorpoq. Nukissioffiup pilersinneqarnera aningaasaliissutaasimavoq pitsaasoq. Ajoraluurtumik imermut nukissioffimmit pilersuineq annertusinneqarsinnaanngilaq tamatumunnga pissutaalluni sumiiffimmi imeq annertunerusoq pissarsiarineqarsinnaanngimmat. Taamaattumik nukissiamut atavartumut teknologit allat siunissami illoqarfimmut nukissiamik atavartumik pilersuinerit atorneqarnissaat pisariaqassaaq.

Nunap immikkoortuani ukiup ingerlanerani Maniitsumi aamma Sisimiuni imeqarfiit nutarterneqarnerat suliarineqarput taamaaliornikut DDS-imi piumasaaqatit naammassiniarlugit. Maanna DDS-ip nunap immikkoortuani illoqarfimmi allani imeqarfimmi atuuttussanngorlugu ingerlanneqarpoq.

Ittoqqortoormiini erngup aqqutai annertusineqarput. Illoqarfimmi biili imermik pajuttuut akuttunngitsumik silamik pissuteqartumik ajornakusoortarpoq. Ukiunera tamakkerlugu imermik pajuttisarneermi biilit larvefodillit atorneqarnissaat pisariaqartarpoq. Ittoqqortoormiini innuttaasunut tamanut imermik naqitsinilimmik pilersuinnissaq taamaallaat piviusunngorsinnaavoq annertooujussuarmik aningaasaliiffigineratigut, tassalu 120 mio. koruunit missaanniittunik, taamaaliorneq imermik pajuttisarneermut sanilliullugu imminut akilersinnaanngilaq.

Tasiilami 2019-imi suliniut pingaarneq tassaavoq imeqarfimmi imermut nukissioffimmut pilersuinerup annertusarnissaa. Sumiiffimmut maskiinat assaassutit ingerlanneqarnissaanut tunngatilugu allatut eqqarsarnissaq pisariaqarsimavoq. Naggataatigut aalajangerneqarpoq umiarluk atorlugu assartuisoqarnissaa. Taamaasilluni suliniut iluatsippoq maannakkullu qularnaarneqarpoq tatsimut imermik sillimateqarfiusumut erngup kuunnerata annertusisimanera. Sumiiffimmi suliniut alla tassaavoq Nukissioffiit Kulusummi innaallagissioffiarnit Mittarfeqarfiit Kuluusuup eqqaani mittarfiani innaallagissioffiarnit innaallagissap sakkortuumik sarfallit kabeliata pilersuineqarnissaa. Innaallagissioffiit taakkua marluk atavsimut atassuserneqarneratigut pilersuinermit qulakkeerinnineq pitsaanerulerpoq, innaallagissioffiit taakkua marluk imminnut sillimmataasinnaammata.

Inuiaqatigiinnut akisussaaffik

Nukissiorfiit ingerlatsineri inuiaqatigiinnut assigiingitsutigut arlalitsigut pingaaruteqarput. Ukiut tamaasa inuiaqatigiinnut akisussaaffipput, aamma taaneqartartoq *corporate social responsibility* (CSR), pillugu ukiumoor-tumik naatsorsuutitut ilanngullugu nalunaarutigisarpaput.

INUIAQATIGIINNUT AKISUSSAFFIK PILLUGU POLITIKKI

Nukissiorfiit inuiaqatigiinnut akisussaaffik pillugu politikki, *Tumit*, tassani ilaapput anguniakkat aamma sulissutigisat sulisunut tunngasut, inooqati-giinnut tunngasut, peqquserlulluni iluanaarniapilunnissamik akiuiniarneq aammattaq avatangiisinut tunngasut. Tamatuma saniatigut Naalakker-suisut peqquserlulluni iluanaarniapilunnissamik akiuiniarluni politikkiat Nukissiorfiit malippaat, tassani tunngaviuvoq peqquserlulluni iluanaarnia-pilunnerup akuerineqarsinnaanngilluinnarnera aamma sulisut malerua-gassaat aalajangersarneqarput.

Nukissiorfiit nuna tamakkerlugu sanaartornermi suliniutinik amerlasuunik ingerlataqartarpoq aamma annertuunik pisarpoq. Nukissiorfinnut pingaa-ruteqarpoq isumagissallugu suliniutini aamma pisinerni tamani piuma-saqaatit naapertuilluartaunissaat, kiisalu unammilleqatigiinnermut ajor-tissisutaasinnaasunik ingerlatsisoqannginnissaa. Nukissiorfiit aamma-taaq tunissuteqarnissamut politikkeqarpoq tassani siunertaavoq sulisut nammineersinnaanissaat aamma atornerluinermik aammattaq unioq-qutitsisumik kiisalu ileqqorluttumik Nukissiorfiit aalajangiinissaminut tunngavigisaanik sunniisnaaneq pingitsoorniarlugit.

Tamakku saniatigut arlalinnik politikkeqarpugut inuiaqatigiinnut akisus-saaffeqarnermut tunngasunik, ilaatigut stressimut politikki aamma utoq-qaliarsaartunut politikki taakkua 2019 atuutilersinneqarput.

Nukissiorfiit 2013-imiilli CSR Greenlandimut ilaasortaavoq aamma siuler-suisuni sinniisuutitaqarluni. CSR-imut akisussaaffeqarneq pingaarneq Nukissiorfiit aqutsisuisa allatseqarfianiippoq suliffeqarfilli tamarmi sam-misami ingerlatsisarnernut peqataatinneqarpoq.

NUKISSIORFIIT INUIAQATIGIINNUT AKISUSSAFFIANNI PINGAARNERIT

Inuiaqatigiinnut akisussaaffitsinnut tunngatillugu iliuusitsinni qitiutinni-arpagut sammisat Nukissiorfiit iliuuseqarneranni inuiaqatigiinnut pingaa-ruteqarnerusut. 2019-imi FN-ip nunarsuaq tamakkerlugu nungusaataan-gitsumik ineriartortitsinerimik anguniagai sulissutigalugit aallartippugut, tassani oqaluseralutigu sammisat sorliit aamma nunarsuaq tamakker-lugu anguniakkat Nukissiorfiit inuiaqatigiinnut akisussaaffeqarnerani pingaarnerunersut. CSR Greenland ikiortigalugu workshops marluk inger-lanneqarput.

Nukissiorfiit ingerlatsinerisa nunarsuarmi anguniakkat annertuumik sun-niuteqarfigisai tassaapput 6, imeq minguitsoq aamma eqqiluitsitsineq, nu-narsuarmi anguniagaq 7, nungusaataanngitsumik nukissiorneq pillugu, kiisalu nunarsuarmi anguniagaq 13, silap pissusianut iliuuseqarneq pil-lugu. Anguniakkat sinneri attuumassuteqarputtaaq soorlu nunarsuami anguniagaq 4, pitsaasumik ilinniartitsineq. Nunarsuarmi anguniakkat pil-lugit suliaqarneq 2020-mi ingerlateqqinneqassaaq suliffeqarfiup aqqis-sussaanerani immikkoortut arlallit ilanngutsinneqassallutik.

Tulliuttumi nassuiaassutigineqassapput sammisani pingaarnermi iliuuse-qarnerperut tassani nalilerparput, niuernerimik ingerlatsinitsinni inuiaqati-giinnut nalorninaroorfiunerisnaasut aamma periarfissisnaasut:

- Naammagisimaarinnineq aamma ilinniartitaaneq
- Avatangiisit aamma silap pissusia
- Imermik aamma nukissiamik pissarsisnaaneq

NAAMMAGISIMAARINNINNEQ AAMMA ILINNIARTITAANEQ

Nukissiorfiit anguniarpaat suliffeqarfiunissani orniginartoq sulisunit an-ertuumik naammagisimaarinniffusoq aamma sullivimmi avatangiiseqar-toq isumannaatsunik aamma ineriartorfiusunik. Tamatumunnga ilutigiti-lugu nunami maani ilinniartitaanerup aamma piginnaasaqassutsip qaffa-sissusiisa ataatsimoortumik annertusarneqarnissaat peqataaffigiariarpar-put.

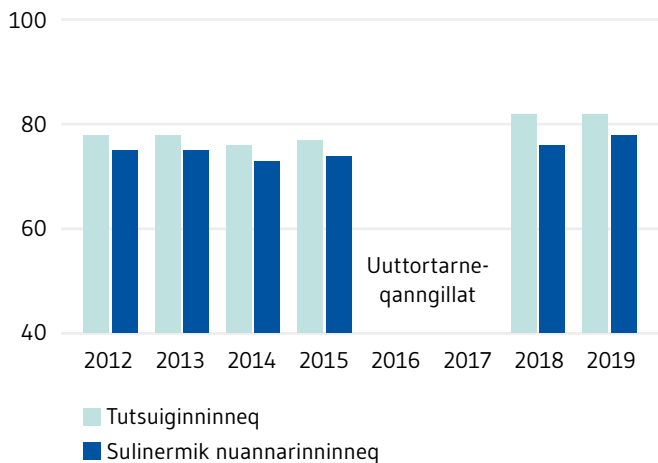
Unuk Kultursiorfimmi suliasamik inerniaaneq

Naammagisimaarinnineq suli qaffasippoq

Tamanna uppersarnearpoq ukiumi pineqartumi sulisut naammagisimaarinninnerannik misissuinermi. Sulinermik nuannarinninnermi anguniakap 2019-imi angusaq 78 tikippaa. Tamanna 2018-imi inissisimaffimmit qaffasereersumit qaffaqqilluni. Taamaallitutik Nukissiorfiit qajannaatumik 25 %-it akornanni suliffeqarfiit naammagisimaarinniffusut Danmarkimi, Savalimiuni aamma Kalaallit Nunaanni inissisimapput, Ennova, misissuinermik suliarinnissimasoq malillugu. Maannakkut Nukissiorfiit naammagisimaarinnissamut anguniagaqarusussuseqarluni anguniagaq 2013-imi CSR politikkip ilaatut allanneqartoq anguaat. Takussutissiami takuneqarsinnaasut sulisut suliffeqarfimmuut tutsuiginninnerat aammattaq suli qaffasippoq.

Takussutissiaq 5

Nukissiorfinni sulinermik nuannarinninnerup aamma tutsuiginninnerup ineriartornera, 2012-2019

Paasutissianik pissarsiffik: Ennova, Nukissiorfinni sulisut naammagisimaarinninnerannik misissuineq 2019

Ukiumi pineqartumi misissuinermi peqataasut 2018-imi peqataasunit ikinnerupput. Peqataasut 74 %-iupput Nukissiorfinnit anguniarneqarpoq ikinnerpaamik sulisut 80 %-isa peqataanissaat. Taamaattorli peqataasut ikinnerannut qularnangilluinnartumik pissutaagunarpoq misissuineq ingerlanneqarmat sapaatit akunnerini Uummannami imermik pilersuinermit tunngatillugu annertuumik unamminartoqarnerata nalerpiaannimat. Nukissiorfiit aqqissuussaananerit tamakkerlugu sulisut amerlasuut imermik pilersuinerup nalinginnaasumik ingerlaqqilernissaa anguniarlugu pisariaqartinneqarsimapput, soorunami tamanna pingaartinneqarsimavoq.

Sulisut naammagisimaarinninnerat aammattaq uuttortarneqarsinnaavortaaq Nukissiorfinni sulisut sulisuusarnerinik uuttuinnikkut, tassa imaappoq sulisut ukiumi qanoq amerlatigisuni suliffeqarfimmi sulisuusarnerat aallaavigalugu. Sulisut ilaasa Nukissiorfinnik sullissinissartik inuunerminni suliassatut isigaa. Taamaallitutik sulisut arllallit 2019-imi nalliuuttorsiorput ukiumi 40-nngortorsiorlutik taamaallitutillu Dronningip nersornaasiuttagaanik saqqarmiulerneqarlutik.

Sulisogarnermut politikkit nutaat

Sulisogarnermut politikkit arllallit nutarterniarlugit aamma ineriartortinniarlugit annertuumik suliaqarpugut. 2019-imi stressertermut politikki suliarineqarpoq maannakkullu suliffeqarfimmi atuutsinneqarluni. Politikki ilaapput maleruaqqusat aamma aallartitsinerit stressimik pinaveersaartitsisussat aamma stressertoqartillugu tulluurtumik pisoqarnissaanik qulakkeerinnittut.

Taamatuttaaq 2019-imi utoqqaliarsaartunut politikki atuutsinneqalerpoq. Tassani suliffeqarfiup sulisui utoqqaliarsaartut pitsaasunik atugasqartinneqarnissaat aamma misilittakkat kiisalu ilisimasat qulakkeerneqassapput, tassa sulisunit utoqqalisimasunit pigineqartut piginnarneqassapput aamma kinguaariinnut tullernut ingerlateqqinneqassallutik.

Flekstidimut tunngatillugu sinaakkutaasa qasukkarneqarnissaat sulissutigineqarpoq taamatullu sulinerup nalaani sapaatit akunneranut atasiarluni suleqatit peqatigilugit nal. akunnerini marlunni timigissarnissamik periarfissisoqarluni.

Sulisut isumannaatsuunissaat

Nukissiorfinnit anguniarneqarpoq suliffigisamik ajutoortoqannginnissaa taamatullu imaassanngilaq, sulisut sulinertik pissutigalugu napparsimalernissaat. Arllalinnik aallartitsisoqarpoq tamakkunani siunertarineqarluni sulisut isumannaatsuunissaannut annertusitsisussamik, ilaatigut sulivinnik nalilersuinnikkut aamma akuutissanik kemikalianik atuinermi isumannaallisaanikkut.

Nukissiorfiit aqutsisoqatigiivi 2019-imi immikkut qitiutippaat atuisartunik sullissinermi isumannaatsuunissaq tamatumunnga tunngaviumik arllalinnik pisoqarsimanerata kingorna. Tamanna ingerlanneqarpoq isumannaallissaanermik immikkut ilisimasalimmik avataaneersumik ikior-teqarnikkut. Allaffiit atuisunik sullissiviusuni tamani nalilersuineqarpoq tigussaasunillu pitsaangorsaasoqarluni sulisut atuisut sullinneranni akerleriittoqartillugu aaqqiinarnermi piginnaasaqarnerulersillugit. Qujanartumik pisartut taamaattut qaqutigooortuupput, piareersimanissarli pingaaruteqarpoq. Taamaattuttaq pingaaruteqarpoq sulisut aaqqiagiiinginnernik aallartikkiartortunik aaqqiinutaasinnaassuseqarnissaat aamma taamaattumik sulisut akerleriittoqartillugu aaqqiinarneq pillugu ilitserorneqarput. Iliuserisap tamatuma 2020-mi ingerlateqqinneqarnissaa naatsorsuutigineqarpoq.

Naak sullivimmi avatangiisit avatartumik aamma annertusiartortumik qitiutinneqarluartut taamaattoq sulinermi ajutoornerit nalunaarutigineqartut aamma inuussutissarsiornermi napparsimalernerit nalunaarutigineqartut 2019-imi amerlisimapput, tassa ukiumut siulinnut sanilliussilluni, tamanna Tabeli 1-mi takuneqarsinnaavoq.

Uummannami biilit imertaassuit

Tabeli 1
Ajutoornerit nalunaarutigineqartut aamma
Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit inassutigineqartut

	2019	2018	2017	2016	2015
Sulinerimi ajutoornerit nalunaarutigineqartut	19 ³	15	15	7	15
Inuussutissarsiornermi nappaatitut nalunaarutigineqartut	3 ⁴	1	2	5	-
Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit ingerlaannartumik inassutigineqartut	-	-	2	18	-
Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit inassutit	17	2	2	22	2

Sullivimmi avatangiisit annertunerusumik qitiutinneqarnerisa akuttunngitsumik kingunerisarpaat sulisut aamma aqutsisut ajoqusernerik nalunaaruteqarnissamat eqqumaffiginninnerusarnerat. Ilimagineqarpoq tamanna nalunaarutigineqartut malunnartumik amerlanerannut pissutaasut ilagigaat, tassani qularnaarneqarsinnaavortaaq Sulilluni Ajoqusernerit pillugit Sullissivimmit ajoqusernerit nalunaarutigineqartut ikittuinnaat akuerineqartarmata.

Nukissiorfiit 2019-imi Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit 17-eriarluni inasuteqarfingearpoq. Ilaatigut taakkunani pineqarput silaannarissaatit, kranersuarmik misissuineq, suliffimmi atuinissamat ilitserisuutit aamma nakkaattoornissamat navianartorsiorneq pillugit uparuaanerit. Soorunami Nukissiorfiit suliffeqarfittut iliuserisimasani naammagisimaarinnigilaq, pissutsit taamak amerlatigisut paasineqartut inassuteqarnermik kinguneqarinut. Ilungersuullugu pissutsit taamaattut sapinngisamik piler-tornerpaamik iluarsiiffiginiarpagut aamma qulaajarlugu, qanoq iliorluta si-unissami taamaattunik pisoqaqqinnginnissaa.

Sullivimmi avatangiisit pillugu mappersagaliorneq ingerlapparput 2020-p aallartisimalernerani naammassineqarnissaa ilimagineqarpoq. Mapper-sakkami siunertaavoq sullivimmi avatangiisit qitiutinneqarnissaat, suleri-aatsinik assigiiaartunik pilersitsinissaq aamma sullivimmi avatangiisinut tunngatillugu kikkut tamarmik sunissaminnik aamma akisussaaffimminnik ilisimasaqarnissaat qulakkeerniarlugu – ingammik Nukissiorfiit isuman-naallisaanermut suleqatigiinnissamullu aaqqissuusinerimi ilaasortaasunut.

3 Febrauari 2020-mi killiffiuvoq sulilluni ajoqusernerit pingasut akuerineqarsimani, arfineq pingasut Sulilluni Ajoqusernerit pillugit Sullissivimmit akuerineqarsimangillat. Sinneri suliluarineqarput.

4 Febrauari 2020-mi killiffiuvoq inuussutissarsiornermi nappaatitut nalunaarutigineqartut marluk akuerineqanngitsut, nalunaarutigineqartuq kingulleq suliluarineqarpoq.

Angusaqarniarluni piginnaasanik ineriartortitsineq

Nukissiorfiit angusaqarniarluni sulisut piginnaasaannik ineriartortitsineq qulakkeerusuppaat. Iliuusissatut pilersaarutitut sulissutigineqarniarput pikkorissartitsisarnerit il.il. taakkua piginnaasaqarnissamut piumasaqaatinut, suliffeqarfimmi atorfiit suussusiannut tunngasunut, tapertaassapput. Sammineqartoq pitsangorsarniarlugu HR-imut immikkoortortaqaqfik sulisunik ilaneqarpoq, tammanna immikkoortumi uani *Sullifeqarfiup aqqis-suussaananerani* ineriartortitsineq allaaserineqartutut IT-mut atortumik nutaamik, Mindkey, atuilerpugut, taanna ilaatigut suliffeqarfimmi aqqis-suussaananermut ineriartortinneqartumut tapertaavoq, tassa angusaqarniarluni sulisut sulinerminni aamma ineriartornerminni qanoq ingerlanerannik malinnaanissamut tapertaq.

Sulisut iluarisimaarinnerannik 2018-imi misissuineq aallaavigalugu nunap immikkoortuini pisortanut aamma direktionimut aqutsisutut ineriartornermut immikkut pilersaarusiortoqarpoq 2018-imi ukiakkut aallartittumik, Tamanna 2019-imi annertusineqarpoq Nukissiorfiit qullersaqarfiani immikkoortortaqaqfimi pisortat ilanngutsinneqarlutik. Ingerlatsinerup aqutsisutut piginnaasat ataatsimoortumik pitsangorsassavai aamma suliatigut assigiinngitsutigut suleqatigiinneq. Tamanna ingerlanneqarpoq pitsaasumik aqutsinerup sulisut iluarisimaarinnerannik aamma pitsaasumik angusaqartarneq kinguneqartarneri upperigatsigu.

Nukissiorfiit 2019-imi piginnaasanik ineriartortitsinermut 5,8 mio. koruunit atorpaat tamatum 2018-imi qaffasissusiat assigaat. Naatsorsuutigineqarpoq pikkorissartitsineranut aamma ilinniartitaaneranut 2020-mi aningaasartuutit taamatut innissaat.

Inuusuttut ilinniakkaminnik ingerlatsisut amerlasuut

Nukissiorfiit inuusuttut ilinniakkaminnik ingerlatsisut tapersorsorniarpaat. Taamaattumik praktikantit, lærlingit aamma ilinniartut amerlasuut uagutsinnut inissittarput. Ukiup 2019-ip naalernerani sulisut 7,2 %-ii tassaapput inuusuttut ilinniakkaminnik ingerlatsisut. Taakkua 2018-imit ikinnerulaarput tassani 9,1 %-imik amerlassuseqarmata. Nukissiorfiit sulissutigaat anguniagartik anguniarlugu tassani inuusuttut ilinniakkaminnik ingerlatsisut 10 %-iunissaat.

Inuusuttut Nukissiorfinnut pilersutsilerniarlugit 2019-imi ilinniartut Nuummi aamma Danmarkimi arlaqartut ornippagut. Meeqqat atuarfiini klasseqatigiit arlallit uagutsinnut pulaarput Ilinniartitaaneq pillugu angalanermut illoqarfimi arlalinni peqataavugut. Nukissiorfiit inuusuttunik sulisusarsiorsimapput aamma atorfinnik inuttassarsiunerit ammasut atorlugit, tassani inuusuttut ilinniarfissarsiorsinnaapput imaluunniit praktikerfissarsiorlutik.

Sulisumik ilinniartitsineq

Angutit arnallu suliffeqarfimmi

Nukissiorfiit suliffeqarfiuvoq ilinniakkatigut angutunik amerlanerusute-qartunik sulisulik, soorlu assersuutigalugit maskinmesterit aamma elektrikerit. 2019-ip naanerani sulisut 16 %-ii tassaapput arnat. Aqutsisooqatigi-inni⁵ aqutsisuni arnat amerlanerupput, tassa 32 %-it arnaallutik (arnat 8 aqutsisunit 25-usunit).

Nukissiorfiit anguniarpaat suaassutsit marluullutik naligiilluinnarnissaat aamma suliffeqarfimmi sumiluunniit inissisimanermit atorfinnut assigiim-mik periarfissaqartoqassasoq, taamatuttaaq aqutsisuni. Nukissiorfiit angu-niagarivaat aqutsisooqatigiinni suaassutsit 60/40-nngornissaat. Taamatut agguqaqatigiissitsineq Nukissiorfiit suaassutsinik assigiinngitsinnginner-tut isigaat.

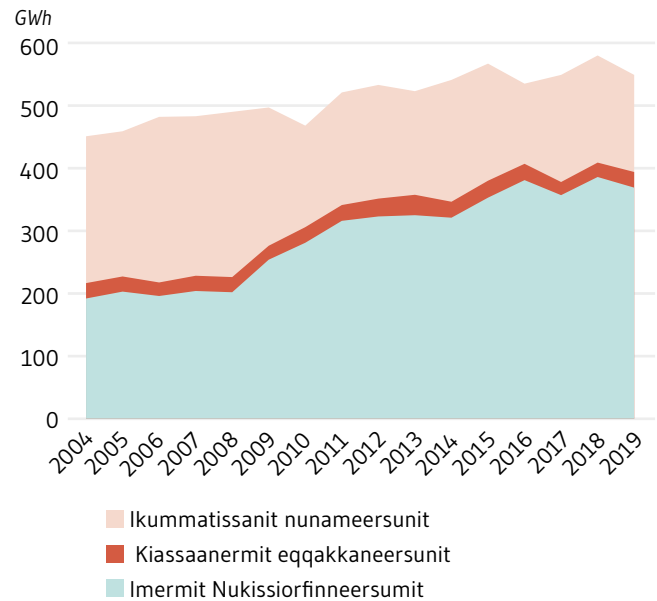
Ukiuoorutimik naatsorsuusiortarnermut inatsit naapertorlugu suliffeqar-fiit pisortani qaffasinnerpaani suaassuseq sinniisoqarpallaanngitsooq pil-lugu anguniakkatut kisisitalerneqassaaq politikkeqartillugulu qanoq iliornikkut suaassuseq sinniisoqarpallaanngitsup suliffeqarfiup pisortaasa akornanni qaffasinnerusinnaanissaa. Nukissiorfiit tamatumunnga atatil-lugu Direktioni tassani qaffasinnerpaatut isigaat. Direktionimi ullumikkut angutunik marlunnik direktoreqarpoq direktøri ataaseq inuttaqanngilaq. Nukissiorfiit angorusuppaat suaassutit marluk tamarmik aqutsisut qaffa-sinnerpaat akornanni ilaanissaat. Anguniagaq tamanna anguniarlugu sua-ssutit katitigaanerit atorfinitsinermit eqqarsaatigissat ilagissavaat. Nukissiorfiit isumaqarput suaassutsit marluullutik aqutsinermi periutsini ajunngitsumik sunniuteqartartut. Taamaattorli suaassuseq tunngaviga-lugu aalajangiinerup kingunerissanngilaa piginnaasat allat isiginiarun-naarlugit atorfik suugaluortoq isumannaatumik ingerlanneqarsinnaajun-naassanngilaq.

AVATANGIISIT AAMMA SILAP PISSUSAA

Nukissiornermik nioqutissiorneq aamma assartuineq tassaapput sammi-sat ullutsinni gassinik silaannarmik kissatsikkiartortartunik aamma silaan-naap allanngoriartorneranut sunniuteqarnerpaajusut. Taakkunani ingerlat-sinerit aammattaq avatangiisinut pitsaanngitsunik allanik sunniuteqar-sinnaapput soorlu assersuutigalugu sananeqaatinik minnernik siaruartit-sillutik mingutsitsisinnaasut. Nukissiorfiit periarfissaqarputtaaq taakkua marluk tamaasa sunniuteqarfigissallugit avatangiisinut aamma silaannaap pissusianut iluaqutaasumik, tamanna immikkoortuni ukunani *Nukissiaq ataavortoq* aamma *Nukissiamik pilersuineq* atuarneqarsinnaavoq.

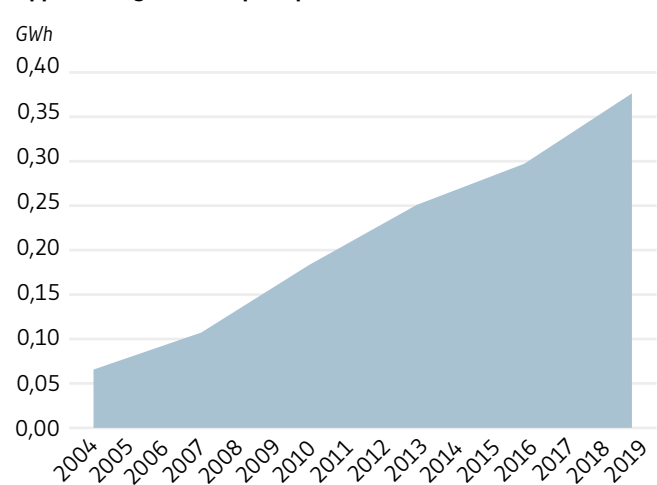
Nukissiamik ataavartumik atuneq annertusiartorsimavoq imermit nukis-iorfik siulleg 1993 Nuup eqqaani atoqqaartinneqarmalli. Takussutissiaq 6-imi takutinneqarpoq nukissiamik atunerup ineriartornera kiisalu ikum-matissat nunap iluaneersut, eqqakkanik kiassaanerup aamma imermit nu-kissiornerup 2004-miilli agguarnerat. Anorisaatit aamma seqerngup qin-gornerinit katersuisartut naatsorsueqqissaarnermi ilanngunneqanngillat. Taakkua Nukissiorfiit pilersuineranut suli annikitsumik ilaapput.

Takussutissiaq 6 Nukissiorfiit nukissiamik atunerat nukissiamik pissarsiffiusinnaasunut agguarlugu

Takussutissiaq 7-imi takuneqarsinnaasutut inuit namminneq nukissiorfiit ataavartunit Nukissiorfiit ukiut tamaasa innaallagissamik pissarsiaqartar-poq, ingammik seqerngup qinngornerinit katersuisartunit. Tamatumunnga ilanngunneqassapput Nukissiorfiit namminneq atortui seqerngup qinngor-nerinit katersisartut aamma anorisaatit.

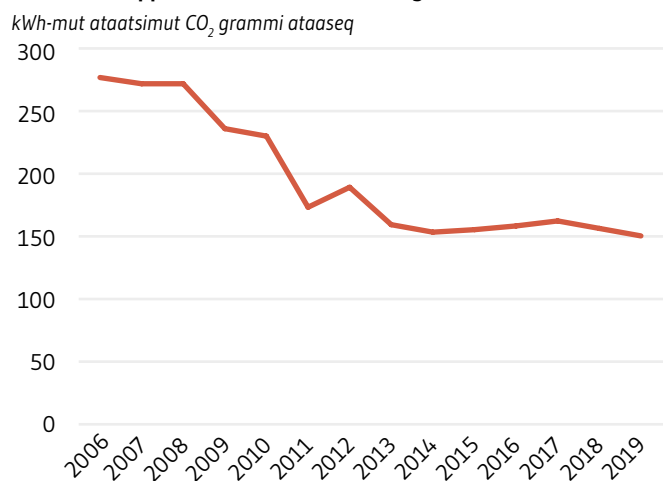
Takussutissiaq 7 Inuit namminneq nukissiaat ataavortoq aqqutinut ingerlatinneqartoq

5 Aqutsisooqatigiit imatut paasineqarput direktioni, nunap immikkoortuini pisortat, nunap immikkoortuini allaffinni aqutsisut aamma qullersaqarfimmi immikkoortortani pisortat.

Nukissiorfiit CO₂-mik aniatitsinerat appariorpoq piviusuimmik aamma nukissiamut tunineqartumut sanilliullugu. Takussutissiaq 8-mi takuneqarsinnaavoq CO₂-mik aniatitsineq uagut innaallagissamik aamma kiassaaner-mik nioqqtissiornerinnut sanilliullugu. Aniatitsinerup appariornera anner-tunerpaq pisarpoq imermit nukissiorfik nutaaq atulersinneqaraangat. Ineriartorneq ukiuni kingullerni unikaallassimavoq, nukissiamilli ataavartu-mik suliniutit ukiuni aggersuni pilersaarutigineqartut allangortitsissavaa.

Takussutissiaq 8
CO₂-mik aniatitsineq Nukissiorfiit innaallagissamik aamma
kiammik nioqqtissiorneranut sanilliullugu

Assartuiner-mik suliaqartunut atatillugu Nukissiorfiit biilin innaallagiator-tunik aamma hybridinik atuneq tapersorsorpaat. Maanna Nukissiorfiit biiliisa 18 %-ii innaallagiator-tuupput 2018-imi 14 %-iullutik. Tamatuma sania-tigut biilinut innaallagiator-tunut aamma hybridinut immiisarfiit Nukissiorfiit niunerminik ineriartortitsinerminut atatillugu sulissutiginiagaasa ilalagaat. Suliamut tamatumunnga tunngavigaarput Nuummi misilittaalluni immiisar-finnik 2016-imit 2018-imut suliniummi ingerlanneqartumi misilittakkagut.

IMERMİK AAMMA NUKISSIAMİK PISSARSISINNAANEQ

Pissusissamisoor-soraarput nunami maani kikkut tamarmik imermik aamma nukissiamik pitsaasumik pitsaassuseqartumik naammaginar-tumik akeqartumik pissarsisinaanissaat. Pilersuiner-mut qulakkeerinnin-neq pitsaasuussa-q. Tamakku saniatigut sullittakkat misigissavaat uagut ikiu-nissatsinnut piareersimasartugut, imermik aamma nukissiamik pissar-sisinaanermik ajornartorsiateqartoqartillugu.

Pilersuiner-mik qulakkeerinnin-neq

Pilersuiner-mik qulakkeerinnin-neq Nukissiorfinnit tamatigut tuller-iaariner-mi salluutinneqarnerpaajuvoq. Nioqqtissiornermi unittoorsinnaanerup najugaqarfiit ator-neqartut aningaasaqarniarnerisigut eqqorsinnaammag-it ajornerpaamillu pisoqassagaluarpat innuttaasunik qimarngussuiner-mik kinguneqarsinnaalluni ukiup qanoq ilinera apeqquataatillugu. Taamaattu-mik pilersuiner-mi pilersaarutaanngitsumik unittoornerit sapinngisamik pinngitsoorniarneqassapput, taamatuttaarlu pilersaarutaasumik unitsitsi-nerit taamaallaat pisariaqarluinnartillugu pisassapput.

Tabeli 2-mi takutinneqarpoq Nukissiorfiit innaallagissamik, imermik aamma kiassaaner-mik pilersuinerani 2019-imi pilersaarutaanngitsumik unit-toornerit/qamittoornerit. Tamatuma paasinarsisippaa pilersuiner-mik qulakkeerinninnerup qanoq ittuusimanagera. Taamaattorli unittoorneri/qamittoorneri ataasiakkaani apequtaavoq unittoornerup/qamittoornerup qanoq annertutiginera, tassani apeqquataalluni qassit sunnerneqarsima-nersut aamma qanoq sivisutigisumik.

Tabeli 2
Nukissiorfiit illoqarfinni pilersuinerani pilersaarutaanngitsumik
qamittoornerit/unittoornerit 2019-imi

Illoqarfik	Imeq	Innaallagiq	Kiassaaneq
Aasiaat	-	2	-
Ilulissat	2	5	1
Ittoqortoormiit	-	1	-
Kangaatsiaq	1	2	-
Maniitsoq	1	3	-
Nanortalik	1	2	-
Narsaq	3	2	-
Nuuk	4	10	3
Paamiut	-	2	-
Qaqortoq	2	2	-
Qasigiannuit	-	2	1
Qeqertarsuaq	-	4	-
Qaanaaq	1	1	1
Sisimiut	2	1	-
Tasiilaq	2	4	-
Upernavik	-	-	-
Uummannaq	4	2	-
Katillugit	23	45	6

Soorlu Tabelimi 2-mi takuneqarsinnaasoq innaallagissamik pilersuiner-mi qamittoornerit amerlanerusimapput aamma imermik pilersuiner-mi unit-toornerit arlaliullutik. Taamaattumik ukiup ingerlanerani illoqarfinni amer-lanerni innaallagissamik qamittoornerit imaluunniit imermik pilersuiner-mi unittoornerit misigineqarsimapput, naak taamaattoqarnissaa pilersaar-utaasimanngikkaluartoq. Kiassaaner-mik pilersuiner-mut atatillugu unittoor-nerit ikittuunnaapput.

Qamittoornerit/unittoornerit ilaat pisunit avataaneersunit pissuteqartar-put. Soorlu assersuutigalugu pisut tassaasinnaapput atortuni apuineq imaluunniit sanaartorner-mut atatillugu equineq.

Pilersaarutaanngitsumik qamittoornerit/unittoornerit ikilinnissaat sulissuti-gaarput, aamma pilersuiner-mi aqutit il.il. ajortittoqartillugu pilertortumik iluarsisarneq aamma pilersuiner-mik aallartitseqqittarneq.

Itillimi sulisut

Nuummi imeqarfik

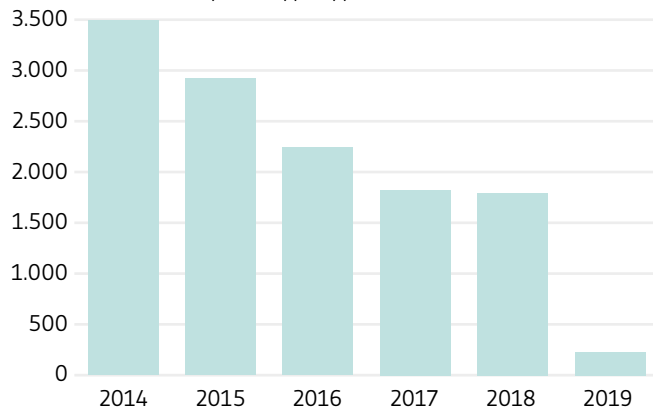
Erngup pitsaassusia

Nukissioffiit ukiuni kingullerni immikkut qitiutissimavaat erngup pitsaassusia pitsaanerulernissaa iliuuseqarnerlu 2020-mi suli annertusitinniarlugu. Erngup pitsaassusia ineriartornera ilaatigut imermik qalatitseqquseqqaartarnerit amerlassusiatigut takuneqarsinnaavoq, soorlu Takussutissiaq 9-mi takutinneqartoq. Ulloq unnuarlu imermik qalatitseqquseqqaartarnermi pineqarpoq ullut unnuallu amerlassusii katillugit, tassa ukiup ingerlanerani nunami maani sumiiffinni imermik qalatitseqquseqqaartarnerit. Ullut unnuallu 2019-imi imermik qalatitseqquseqqaartarnerit 230-nut apparput.

Takussutissiaq 9

Ullut unnuallu imermik qalatitseqquseqqaartarnerit, 2014-2019

Ullut unnuallu imermik qalatitseqquseqqaartarnerit

Innaallagissamut, imermut aamma

kiassaanermut akigitinneqartut appasittut

Nukissioffiit nioqutissiaminut akigititai sullittakkat imermik aamma nukissiamik pissarsinnaanerannut sunniuteqarput. Taamaattumik akigitinneqartut sapinngisamik appasitsinneqarnissaa anguniarparput. Innaallagissamut aamma imermut akigitinneqartut malunnaateqarluartumik appartinneqarput Naalakkarsuisut assigiimmik akeqartitsinissamik aqqisusseeqqinnerisa malitsigisaanik. Akeqartitsineqartut appasittut 2019-imi attatiinnarput. Taamaattoorli innaallagissamut aamma imermut augusti 2019-imi anniksumik qaffanneqarput uuliap akiata qaffannerata malitsigisaanik.

Nukissioffiit akigitinneqartut appasittut 2020-mittaaq atuutsinnassavaat, soorlu tamanna Tabeli 3-mi takutinneqartoq. Sulissutigineqarpoq kiassaanermut akigitinneqartut appartinnissaa taamaaliornikkut nammineq kiassaanermut taarsiullugu, tamanut kiassaanermit pilersuinermit atuilernissaq pilernarsarniarlugu. Tamatuma kingunerissavaa pilersuutit pioreersut aqqutigalugit nukissiamik ataavartumik aamma Nukissioffiit atortuinit kiammik sinneruttumik aamma pisortat eqqakkanut ikuaallaaviinit kiammik atuinerulernermik. Taamaaliortoqarpat uuliamik atuineq annikillissaaq tamannalu inuiaqatigiinnut pitsaasuvoq aningaasaqarneq aamma avatangiisillu eqqarsaatigalugit.

Tabeli 3

Innaallagissamut, imermut aamma kiassaanermut atuisartunut nalinginnaasunut akigitinneqartut 2017-2020, minnerpaaffiinnut annerpaaffiinnullu agguataarlugit

	2017		2018		2019	
	minn.	ann.	minn.	ann.	minn.	ann.
Innaallagisq kr./kWh	1,63	3,25	1,60	1,60	1,60	1,65
Imeq kr./m ³	19,12	33,40	19	19	19	20
Kiassaneq kr./MWh	710	770	680	770	680	740

Sullitat naammagisimaarinninnerat

Nukissioffiit anguniagaraat Kalaallit Nunaanni atuisartunuk sullissinermit pitsaanerpaajunissani. Tamanna anguniarlugu 2019-imi sullittakkat naammagisimaarinninnerannik misissuitsivugut. Misissuinermit inernerit takutip-paat sullittakkat 76 %-iisa Nukissioffiit ataatsimut isigalugit naammagisimaaraat imaluunniit naammagisimaarluinnaraat. Sullittakkat ilaasa amerlasuut ersersippaat Nukissioffiit tusaamaneqarnerat pitsaasuusoq. Taamatuttaaq ataatsimut isiginnilluni Nukissioffinnit akiligassat aamma pilersuinermit ajornartoorneri iliuuseqartarnerat naammagisimaarneqartoq. Sullittakkat ujjartorpaat Nukissioffiit nioqutissiai pillugit siunnersuinermit aamma paasissutissisarnermik annertunerusumik periarfissaqarnissaq.

Sullitap aamma Nukissioffiit akornanni toqqaannartumik attaveqatigiinneq sullitatut naammagisimaarinninnerannut annertuumik sunniuteqarpoq. Taamaattumik atuisartunuk sullissinerput suli pitsaanerulersinniarlugu sulinerput ingerlatiinnarparput. Piviusumik aallartinneqartut ilaatigut ilagaat sulliatat digitalimik misigisaqartinnissaannut suliniut (takuum qupp. 21), *key account management-imik* pilersitsineq (takuum qupp. 18-19) aamma akigitinneqartunuk appasittunuk atuutsitsineq

2020-mut isumalluarnerit

Ukioq 2020-mi pilersuinerup nutarterneqarneranik aamma pitsanngorsarneqarneranik suliaqarnerput ingerlateqqissavarput. Naatsorsuutigaarput erngup pitsaassusia sulii pitsanngornerussasoq, aamma nukissiornermut ataavartumut atortunik pilersaarusionerup aamma pilersitsiortorerup pimoorullugu aallartinneqarnissaa.

ERNGUP PITSAASSUSIA SAMMISAQ IMMIKKUT QITIUTINNEQARTOQ

Pingaarteqarluinnartuuvoq kikkut tamarmik tatigisinnaassagaat erngup qorlorfiani erngup minguitsuunissaa. Taamaattumik erngup pitsaassusia 2020-mi sulinitisinni tullerriarinermi pingaarteqartorujussuuvoq. Nunaqarfanni arlalinni iliutsit pitsaasut naammassisimavagut, kisianni 2020-mi illoqarfanni taamatullu nunaqarfanni iliutsigut annertusassavagut aammattaq ajornartoornermi upalungaarsimanerup pitsaasuunissaa qulakkiissallutigu.

NIUERNERMIK SULI INERIARTORTITSINEQ

Nukissiorfiit niuerneranik pitsanngorsaalluta suliaqarnerput 2020-mi ingerlateqqissavarput – tassani siunertaralugu nukissiornermik ataavartumik suliniutit aningaasalersorniarlugit sinneqartooruteqarnissaa aamma akigitinneqartut appasittut piginnarniarlugit. Tamatumani pineqarput suliffeqarfimmi namminerme periutsinik pitsanngorsaaneq, soorlu asser-suutigalugit softwarerobotinik aamma paasisutissanik atuinermik annertusititsineq, tamatumunnga ilutigitillugu pineqarpoq sullitanik qanimut oqaloqateqartarneq aamma nioqutissiatinnik ineriartortitsineq aamma nioquteqarnerup annertusinera.

NUKISSIORNERMIK ATAAVARTUMIK NUNA TAMAKKERLUGU SULINIUTIT

2020-mi pingaarutilinnik nukissiamik ataavartumik annertunerusumik nammineq pilersuinissamut alloriarsinnaavugut. Naatsorsuutigaarput imermit nukissiorfinnut suliniutit marluusut Qasigianguani aamma Aasianni kiisalu Nuummi inississasut, taamaalilluni suliniutit allartinneqarsinnaalissammata. Taakku saniatigut neriuutigaarput politikikkut amerlanerussuteqartoqassasoq Nanortalimmi anorisaatit marluk napparneqarnissaannut. 2020-mi nunatsinni sumiiffinni arlalinni seqerngup qinngornerinik katersuisartunik ikkussuisoqassaaq, kiisalu nukissiamik ataavartumik suliniutinik pilersaarusionerup ingerlateqqinneqassalluni.

SULIFFEQARFIUP AAQISSUUSAAANERANIK INERIARTORTITSINERPUT

Nukissiorfiit suliffeqarfiorusuppoq pikkorissuseqarfiusoq aamma ornignartoq inuiaqatigiit isumannaatsumik ineriartortinneqarnerannut atalilugu qitiusumik peqataasoq. Suliffeqarfitta aqqissuusaanera tamanna isiginiarlugu ineriartortinniarparput aamma tamatumunnga ilutigitillugu avatitsinniittut suliaqut pillugit annerusumik paasisutissiissutigisarniarlugu. Taamaattumik 2020-mit avammut aamma suliffeqarfimmi namminerme attaveqatigiinnitsinni suliaqarnerput annertusarniarparput, kiisalu tamatumunnga ilutigitillugu siunissami iliuusissatut pilersaarummi piginnaasanik ineriartortitsineq aamma sulisussarsiorneq sulissutiginiarlutigu. Anguniagaq tassaavoq sulisussanik pissarsinissamut periarfissatta pitsaanerulersinnaasaat aamma sulisut akornanni sulii naammagisimaarinninnerup qaffasissuunissaata qulakkeerneqarnissaa. Kikkut tamarmik tulluusimaarlutik aamma naammagisimaarinnillutik suliarortarsinnaaniassammata.

Aningaasaqarneq

AQUTSISUT SULIFFEQARFIUP ANINGAASAQARNERANIK NALILIINERA

Ukiut 2017-ip/2018-ip nikinneriniili assigiimmik akeqartitsinissamik aaq-qissuusseqqinnerup atuutilersinneqarneraniilli akigitinneqartut tunngavigalugit Nukissiorfiit ingerlatsisinnaasimapput. Akigitinneqartut taamatut inissinneqarnerannut siunertaavoq nunami innuttaasut inuit namminneq taamatullu inuussutissarsiutinik ingerlatsisut aningaaseqarnerat pitsanngorsarniarlugu. Sumiiffiit ilaanni akigitinneqartut 52 %-imik annikillisinneqarput aamma agguaqatigiissitsinikkut 28 %-imik akigitinneqartut annikillisinneqarlutik. Nunaqarfinni aamma avinngarusimasuni appartitsineq annerpaajuvoq kiisalu illoqarfinni anginerusuni minnerpaajulluni. Innaalagissamik aamma imermik pitsaasumik akeqartitsineq aqquutigalugu inuiaqatigiinni aningaasaqarnerup annertusiartorneranut peqataanerput tulluusimaarutigaarput. Akigineqartut taamatut inissinneqarnerat taamanikkulli malunnaateqarluartumik nikisinneqanngilaq ukiullu 2019-ip/2020-p nikinnerini atatiinnarneqarlutik.

Tatineqarnerulerneq

Suliffeqarfiup avataanit tatisimaneqarnera annertusiartorpoq. Tamanna sullissinissamik isumaqatigiisummi Nunatta Karsianit akiliutigineqartartut ikilieriarnersigut tatisimaneqarnertut, kiisalu 2019 issaasassimanerata kiassaannermut isertitat ikinnerulersippai. Nunarsuaq tamarmi kiatsikkiaartormat ilimanarpoq ukiut issaasattut ukiunit issittunit amerlinerunissaat ilimagissavarput. Taakku saniatigut inuiaqatigiinni sanaartorneq annertuvoq, tamannalu akigititanik qaffasinnerusunik kinguneqartitsinerisa Nukissiorfiup sanaartorfigiuminarsaannermut ingerlatanut aningaasaleeqataaffii qaffasinnerulerlutik. Naatsorsuutigineqarpoq ukiuni tullinnguuttuni taamatut ingerlasoqarnissaa. Aserortoornernuttaaq aningaasartuutit annertungaatsiarsimapput sualummik 2019-imi Uummannami imermik mingutsitsisoqarneranut.

Aningaasaleeqqinnerit aamma aserfallatsaaliuinnermut aningaasartuutit

Naalakkersuisut nukissiuuteqarnermut imermillu pilersuinermik Immikkoortumut Pilersaarutaanni 2017-imeersumi atuarneqarsinnaavoq sanaartukkanut atortunut pigineqareersunut aningaasaliissuteqaqqinnissamut ukiumut 150 mio. koruunit missaat pisariaqartinneqassasut. Aningaasaleeqqittarnerit sanaartukkanut nutaanut aamma nutaanngorsaannermut, atortunik pisoqqanik taarsuineranut ataavartumik nukissiornermik aamma erngup pitsaassusiata pitsaanerulernissaanik ilaatinneqanngillat. Immikkoortumut pilersaarummi atuarneqarsinnavortaaq sanaartukkat massuma tungaanut annertusinissaannut immikkut ittumik sanaartornermi (atortitsinikkut) aningaasaliissutissanik isumannaarinnenneqarsinnaasoq. Assersuutigalugu imermik nukissiorfiit angisuut nutaanut imaluunniit akisussaaffinnut nutaanut soorlu nuna tamakkerlugu kiassaateqarfinnut akisussaasussatut tigusiinnermi aningaasaliinernut annertuunut aningaasaliissutaasinnaapput.

Tabeli 4

Piffissami 2016-imit 2019-imut aningaasaliissuteqaqarnerit

Sanaartukkap suunera	2019	2018	2017	2016
Aningaasaliissuteqaqqinneq	61	134	61	75
Sanaartukkat nutaat/Nutaanngorsaaneq	80	42	53	23
Nukissiornermut ataavartumut atortut	3	17	18	18
Ergup pitsaassusia	47	15	12	13
Aningaasaliissutit katillugit	192	208	144	128

Ukiuni kingullerni Nukissiorfiup ukiumut aningaasaliissutigisartakkat katillugit 200 mio. koruuninut qaffassimavai. Aningaasaliissutit qulaani takuneqarsinnaasut agguataarneqartarsimapput. Aningaasaliissuteqaqqinnerigut apparnerisigut sanaartugassat nutaanut/nutaanngorsaanneranut iluaqtissatut inissinneqarput, taamatullu atortut nutaanngitsunik taarsersuinermut ilaatigut inissinneqartarsinnaallutik.

Siunissaq

Nukissiorfiit ukiut amerlasuut ingerlanerini pitsanngorsaaneq sulissutigisimavaat, tamatumani pineqarput aningaasartuutit kisianni aammattaaq nioqquteqarnerunissamut tunngasut. Ingammik kiassaannermik nioqquteqarneruneq niuernerimi sammisaavoq Nukissiorfiit kaaviiartitaminik aamma matusissutissaminik annertusaanissaanut periarfissiisoq. Suliaq tamanna inuuttaasunut aamma Nunatta Karsianut ukiut amerlasuut kingullit ingerlanerini annertuumik sipaaruteqarnissamut periarfissiisimavoq.

Taamaattumik siunissami aningaasaleeqqittarnerit Nukissiorfiup sanaartukkanut pioreersunut inissiisarnissap salliussisarnissaq pilersaarutigaa, tamanna 2018-imi pissusisaimsut isikkoqarnissaa sapinngisamik anguniarlugu. Pilersuinnissamut pisussaaffeqarnertik taamatuttaarlu Naalakkersuisut nukissiuuteqarnermut imermillu pilersuinermik Immikkoortumut Pilersaarutaat angusaqarluarniarnerat naammassiniarlugit siunissami Nukissiorfiit sionratigornit suli annertunerusumik attaveqaasersuineri suliniutit nalilinnik pilersitsisartut aallunerusariaqarpaat, soorlu immikkoortumut pilersaarummi taaneqartut, taakkua politikikkut isummerfigineqar tariaqarput tamatumalu kingunerisaanik Nunatta Karsia aqquutigalugu aningaasalersorneqarlutik. Tassunga assersuutaasinnaavoq Qasigiannugit aamma Aasiaat imermit nukissiorfimmit pilersorneqarnissaannut pilersitsinissamut, Nuup eqqaani Utoqqarmiut Kangerluarsunnguanni Imermit Nukissiorfiup allineqarnissaanut suliniutit ingerlateqqinnissaat 2020-mi ukiakkut ataatsimiinnermi sanaartornerup ingerlanneqarnissaa aamma aningaasalersorneqarnissaat inaarutaasumik isummerfigineqassapput.

NAATSORSUUTIT 2019-IMI MISISSORNEQARNERAT

Kaaviiartitsineq

Nukissiorfiit kaaviiartitsinerat pingaarneq innaallagissamik, imermik aamma kiassaanermik tunisaqarnermik nioqqutissiornermut akigitineqartunik gangerlugu aalajangerneqartarpoq.

Nukissiorfiit kaaviiartitsinerisa aappaannut pingaaruteqannginnermut ilaapput sullissinissamut isumaqatigiissut aqqutigalugu akiluteqartarpoq, taanna assigiimmik akeqartitsinermik aqqissuussinermut atatillugu pilersinneqarpoq aamma akitsuutit kiisalu sullissinerit allat, taakkununga ilaallutik Qaanaami aamma Ittoqqortoormiini ikkussuisarnermut aamma entreprenøritut il.il. ingerlatsinernek suliaqarpoq.

Aningaasartuutit

Nukissiorfiit aningaasartuutaat immikkoortunut pingaarnut tallimanut agguarneqarsinnaapput:

1. Nioqqutissiornermi atugassanik atuneq 178,8 mio. kr. (23,2 %), annertunerpaq tassaalluni uulia dieseli
2. Sulisoqarnermut aningaasartuutit 191,5 mio. kr. (24,6 %)
3. Nioqqutissiornermut aningaasartuutit allat 179,8 mio. kr. (23,1 %)
4. Nalikilliliinerit 123,0 mio. kr. (15,8 %)
5. Nunatta Karsianit taarsigassarsianut erniat 81,3 mio. kr. (10,5 %).

Naak imermit nukissiornerneq nukissiamik pissarsiffiusunit pingaarnersaagaluartoq, taamaattoq Nukissiorfiit uulia dieseli sumiiffinni amerlasuuni suli atorpaat. Nukissiorfiit aningaasartuutaasa ilaat annertoq suli uuliamut dieselimut attuumassuteqarpoq. Nukissiorfiit nioqqutissiornerata ilaata nukissiornermit ataavartumit tunngaveqartup annertusiartornera ilutigalugu naatsorsuutigineqarpoq uuliamut dieselimut katillugit aningaasartuutit ikiliartornissaat.

Takussutissiaq 10

Tunisaqarneq aamma kaaviiartitsineq 2019-imi aamma 2018-imi imermut aamma nukissiamut immikkoortillugit

IMEQ

INNAALLAGIAQ

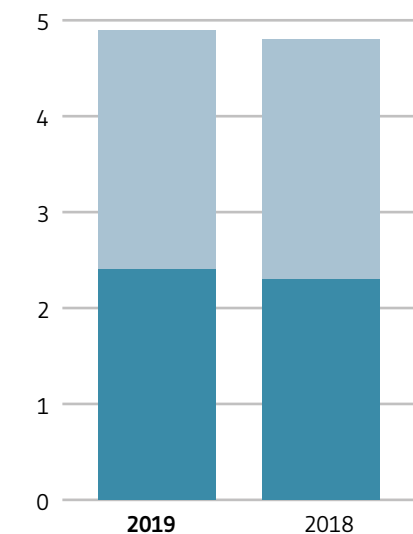

KIASSAANEQ

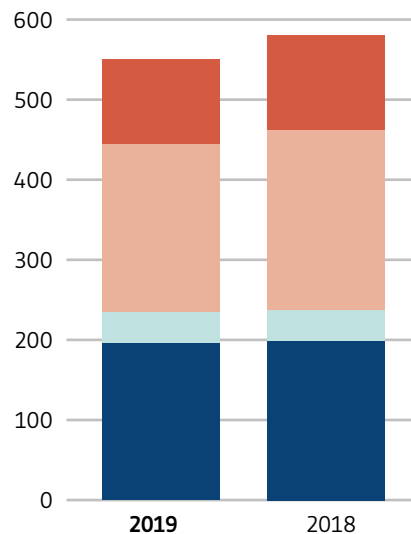
Nioqqutigisat ataasiakkaarlugit immikkoortillugit

Mio. m³

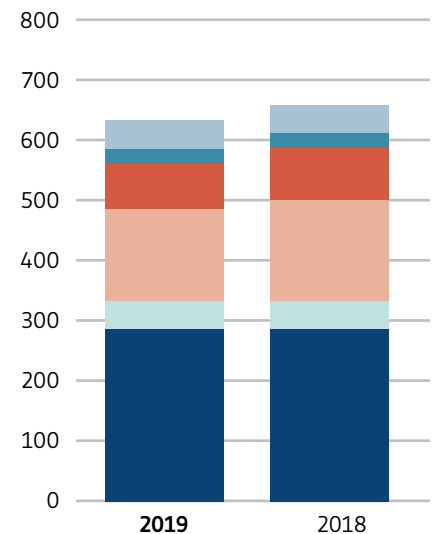
Nioqqutigisat ataasiakkaarlugit immikkoortillugit

Mio. kWh

Kaaviiartitsineq nioqqutit ataasiakkaarlugit

Mio. kr.

Imeq atuisartunut nalinginnaasunut

Imeq aalisakkanik suliffissuarnut

Innaallagissamik kiassaaneq

Ungasianit kiassaaneq

Innaallagiasulliffissuarnut aalisakkanik suliffissuarnut

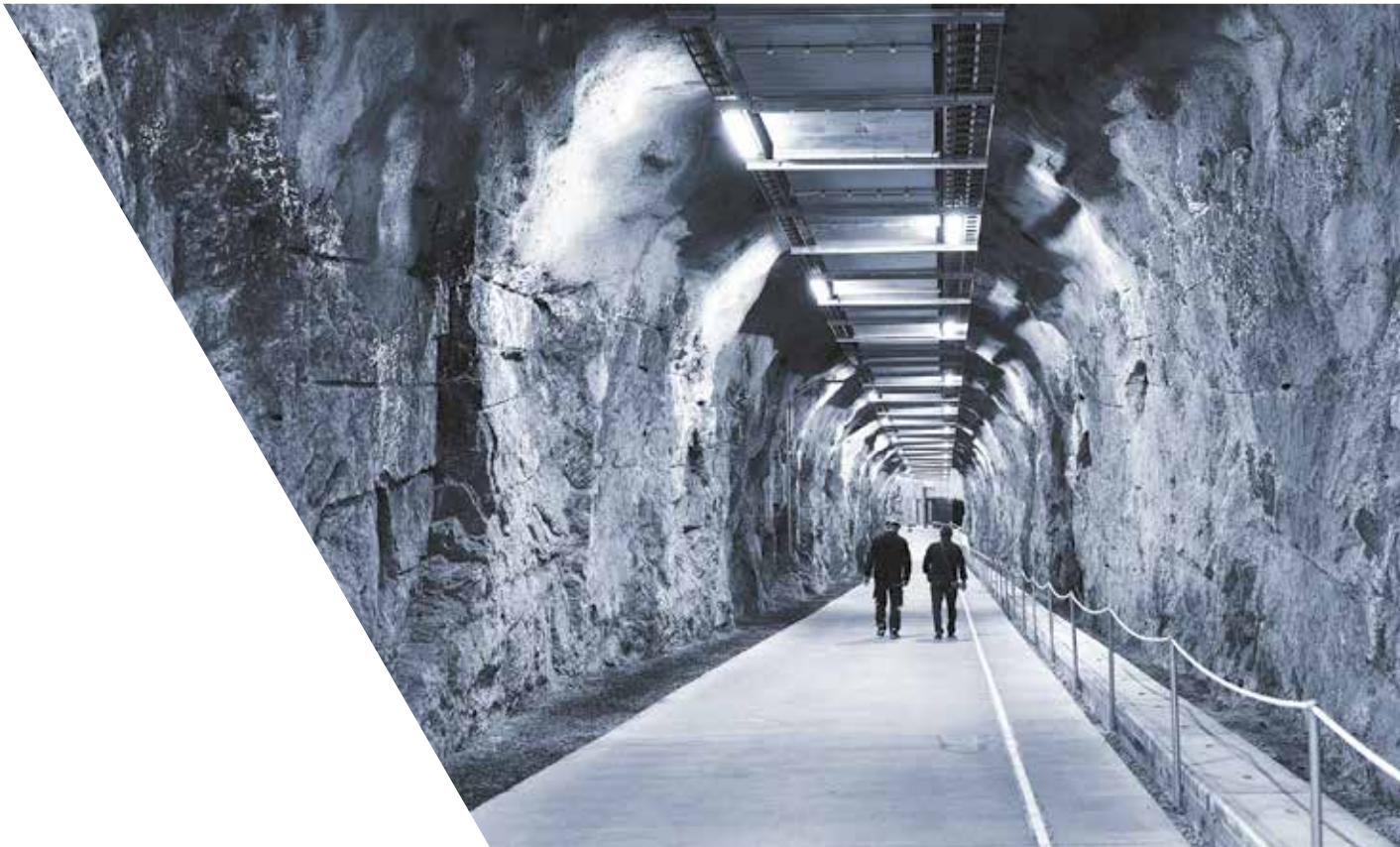
Innaallagiasulliffissuarnut aamma nukissiornermut atuisut nalinginnaasut

Nukissiorfiit sulisutik nutaat isumaqatigiissutit atuuttut tunngavigalugit atorfinitsittarpaat. Sulisoqarnermut aningaasartuutit ineriartornerat sulisut amerlassusiat aamma aningaasarsiat qaffattarnerat Namminersorlutik Oqartussat aamma kattuffiit isumaqatigiinniarnermikkut angusaat malillugit ingiaqatigiillutik allangorarput.

Nalikilliliinerni takuneqarsinnaavoq sanaartornermut aningaasaliissutaasartut Nukissiorfiit ukiut ingerlanerini atortarsimasaat. Taamaattumik nalikilliliinerit ilaat amerlasuut imermit nukissiorfinnut tunngapput. Taarsigassarsiat piffissami sivisuumi akilersorneqartussat 2016 sioqqullugu Nunatta Karsianut erniaat 6 %-iuvoq, taamaattorli taarsigassarsianut nutaanut 3 % ernianut akiliutigineqartarluni. Taarsigassarsiat 6 procentimik ernialersoneqaraluartut milliartortillugit 3 procentimut apparior-tinneqassallutik. Tamanna imatut ingerlanneqassaaq ukiut tamaasa 0,22 procentimik apparitsisarnikkut erniat procentiat 3 procenti tikitsarlugu.

Oqimaqatigiissitsineq

Nukissiorfiit pigisai nalillit 3,0 mia. missaannik naleqarput, taakku tassaa-nerupput sanaartukkat nioqqutissiornermut atorneqartut aamma tulliu-lugit nioqqutissat nioqqutissiornermut atorneqartussat, sullittakkanit pi-sassareriikkat aamma aningaasat tigorianaanaat. Nukissiorfiit namminerisamik aningaasaataat 1,3 mia. koruuniupput, kiisalu suliffeqarfiup Nunat-ta Karsianut akiitsui piffissami sivisuumi aamma piffissami sivikitsumi aki-lersorneqartussat 1,6 mia. koruuniullutik. Aningaasalersuineq allaniittoq ilaatigut tassaapput akissarsiat suli akilerneqanngitsut aamma pisisarfin-nut akiitsut katillugit 93,9 mio. koruunit.

Sisimiuni imermit nukissiorfik

Sisimiuni kiassaanermik pilersuinermi mississuineq

Soqutiginnittut/soqutigisat

SULLITTAKKAT

Nukissiorfiit nuna tamakkerlugu 20.000-nik sullittagaqarpugut, taakkunanga 20.000-it innaallagissamik pisisarput, 8.700-t imermik pisisarput kiisalu 4.100-it kiassaanermik pisisarlutik. Katillugit sullittakkat 12.000-it missaanniittut aningaaseriviit akiliisitsisarfia (Betalingsservice) aqquigalugu akiliisarput.

Nukissiorfiit ukiup naanerani sullittakkanit katillugit ukiup naanerani pissasserriigai aamma annaasaqaatai ukiuni kingullerni imatut ineriartorsimapput:

Akiligassat akilerneqanngitsut aamma annaasat mio. koruuninngorlugit	2019	2018	2017
Sullittakkanit pissasserriikkat (akiligassallit) ⁶	130,1	129,6	149,5
Akiligassalinnit annaasaqaatit piviusunngortut	0,5	2,1	1,4

Annaasaqaatit nalinginnaasumik pilersarput sullittakkat inuussutissarsi-ummik ingerlatsisut akiliisinnaajunnaarnerannut atatillugu, toqusoqarsimatillugu aamma sullittakkat nunamit maanngaanniit nuukkaangata.

SULISUT

Nukissiorfiit 405-nik sulisoqarput piffissaq tamaat sulisutut naatsorsuineq tunngavigalugu. Taakkuninnga qaammammumt aningaasarsiallit 338-upput kiisalu nalunaquttap akunneranut aningaasarsiallit 67-it. Sulisut 2018-imut sanilliussilluni amerleriarput, tassani sulisut 395-iullutik piffissaq tamaatut sulisutut naatsorsuineq tunngavigalugu. Sulisut tarmmik Kalaallit Nunaanni najugaqarput.

PISISARFIIT

Nukissiorfiit 2019-imi pisiarisimasaasa katillugit naligaat 533 mio. koruunit, 2018-imi nalingat 572 mio. koruuninik annertussuseqarput. Pisisarfinnit najugaqavissunit pisiaqarneq 68 %-imik annertussuseqarpoq (ilanngulugu gasuuliamik pisiaqarneq). Anguniarneqarpoq pisiniartarnerit ataatsimoortinneqarnissaat pisisarfinnit ikinnerusunit annertunerusunik pisisar-nikkut, annertunerusunik sinakkutit iluanni unammillertoqarneratigut Nukissiorfinnut akitigitinneqartut pitsaanerusunik anguniarlugit. 2019-imi gasuuliamik pisiaqarneq katillugit pisiaqarnerup 30 procenteraa tamatumalu naligaa 161 mio. koruunit.

PIGINNITTUT

Nukissiorfiit suliffeqarfiuvoq namminersortitaq Namminersorlutik Oqartussanit pigineqartoq, Inuussutissarsiornermut, Nukissiuuteqarnermut, Ili-simatusarnermut Suliffeqarnermullu Naalackersuisoqarfiup ataanilluni Jess Svane Naalackersuisoralugu. Suliffeqarfik inuiaqatigiinnit pigineqarpoq taamaattumillu suliffeqarfiup sullittagaani.

Inatsisartut peqqussutaata nukissamik pilersuineranut tunngasup 1997-imeersup aamma assingusumik imermut tunngasup 2007-imeersup, Nukissiorfinnut sinaakkusersuipput suliffeqarfittut innaallagissamik, imermik aamma kiassaanermik Kalaallit Nunaanni pingaarnertut pilersuisussaasut. Taamaattumik sinaakkutilliunneqartut iluanni aamma inuiaqatigiinni aningaasaqarnikkut atugassarititaasut mianeralugit Nukissiorfiit inuussutissarsiornermi suliffeqarfittut namminersortutut ingerlassaaq, ataavartumik tunngaveqartumik nukissiornermi teknologi aamma sullitanut aaqqi-nerit pitsaasut qitiutinnerullugit. Nukissiorfiit akigititaat aammattaaq tuni-naanermi aamma pilersuinermini piumasaqaataat Naalackersuisunit akuersissutigineqartarput.

⁶ Pineqartut amerlanersaat tassaapput akiligassiisutit ullormi naatsorsuutitut killigitinneqartumi kisitsineri (31. decembari 2019) akilerneqarfissartik sulinallersimangikkaat, taakkualu immikkut ittumik imaluunniit nalinginnaasuunngitsumik aarlerisariaqarnermik takutitsinngillat

Nalorninartoorfiusinnaasunik aqutsineq

PILERSUINERMIK QULAKKEERINNINNEQ

Pilersuinermik pilersaarutaanngitsumik unitsitsinissaq pinngitsoortiniallugu, tassa imaappoq pilersuinermik qulakkeerinninneq annertoq, Nukissioffinnit ingerlajuannartumik pilersuinermit aqutininik pioreersut pitsanngorsarlutigit suliaqartarpoq. Tamanna imatut ingerlanneqarpoq annertunerusumik nakkutilliinikkut, aqutsinernik pitsanngorsaanikkut, nutarterinikkut, siaruarterinermi aqutininik naammattunik peqarnikkut aammattaaq atortussanik pisariaqarluinnartunik toqqortaateqarneq tunngavigalugit. Tamatumani saniatigut imaappoq sumiiffinni ataasiakkaani piareersimanermi aamma pissamaatissaasut piginnaasaat annertussilerneqarput illoqarfiit aamma nunaqarfiit inuisa amerlassusiat tunngavigalugu, kiisalu aamma ajornartoornermi atortussat imakkut imaluunniit silaannakkut pilertortumik ingerlanneqarsinnaanerannut periarfissat tunngavigalugit. Tamakkua saniatigut upalungaarsimanermit pilersaarutit suliarineqartarput aamma nutarterneqartarlutik.

SULISUT

Sulisunik ilinniarluarsimasunik sulisoqaannarsinnaaneq aamma pilersutsilerneq pisortat aningaasarsiaqartitsinerat tunngavigalugu unammianartuusinnaavoq. Taamaattumik Nukissioffinnit siunertaqarluartumik sulissutigineqarpoq najukkanut attuumassuteqartunik sulisoqarnissaq suliffeqarfiup aaqqissuussaanerani immikkoortuni tamani, aammalu sulinermit atugassarititaasut pitsaasut qulakkeerniarlugit tassa Nukissioffit piginnaasanik pisariaqartitaanik sulisussat pilersutsinniarlugit.

UULIAP AKIA AAMMA NUNAT ALLAT ANINGAASAATAAT

Nukissioffit uuliamik dieselimik pisiaqartarnera koruunit atorlugit akilersineqartarpoq uuliallu akiata nikerarnerata kinguneraa Nukissioffit aningaasartuutaasa uuliap akia malillugu nikerartuunerat. Tamatumunnga ilaavoq Nukissioffit akigitaannut tamatumani tupinnanngitsumik attuumassuteqarnera. Taamaattorli taaneqartuup kingulleq politikkikkut aalajangerneqartarpoq, taamaattumik taakkua akornanni piffissaq nikingasinnaavoq aammattaaq pisuni ataasiakkaani periutsimi taaneqartumik nikingasoqarsinnaasarluni.

Sisimiuni pilersuinerup aqunneqarnera aamma nakkutigineqarnera

NIOQQUTEQARNERMI AKIGITINNEQARTUT

Nukissiorfiit nioqquteqarnermini aamma pilersuinermini piumasaqaataat Nukissiorfiit siunnersuuteqarnerat tunngavigalugu, Naalakkersuisunit akuersissutigineqartarput. Taamaattumik akigitinneqartuni ilaatigut ersiutaasarpog politikikkut toqqaanerit imaavinnigitoq nioqqutissiornermi aningaasartuutit taakkununga tunngasut toqqaannartumik naapertorlugit.

Sullittakkat tamarmik assigiimmik akeqartitsinermit aqqissuussinerup, januara 2018-imi atuutilersup kingornatigut, innaallagissamut, imermut aamma kiassaanermut assigiimmik akiliuteqartarput. Taamaattorli aalisakkanik suliffissuit nunami nioqqutissiornerit najukkani nioqqutissiornermut aningaasartuutit ammut killingisa 41,5 procentiat tikillugu akilertarpaat, taamaattorli annerpaamik innaallagissamut 1,65 kr./kWh-mut aamma imermut 20,00 kr./m³-imut, taakkua nioqqutissianut taakkununga sullittakkanut akigitaapput nalinginnaasuusut, aammattaaq minnerpaamik 41,5 % sullitanut akigitinneqartunit. Tamanna piviusumik imatut paasineqassaaq illoqarfinni anginerusunik akigitinneqartut appasinnerusinnaapput, akerlianik nunaqarfinni aamma illoqarfinni mikinerusuni inunnut sullittakkanut aamma aalisakerivinnut akigitinneqartuni aalajangersakkat assigiinnigissuteqanngillat.

PISISARFIIT

Nukissiorfiit Kalaallit Nunaannit isigalugu suliffeqarfivoq anginerusog, ki-sianni nunani allani pisisarfinnit pisariaqartunit Nukissiorfiit aningaasaqarnermut tunngatillugu pisisartuuvog pingaaruteqarpallaanngitsoq. Tamanna piviusumik imatut paasineqassaaq tassa tamatiguunngitsoq pisinermut aamma akinut tunngatillugu atugassarititaasut assigiimmik pitsaassusillit Nukissiorfiit angusinnaasannimmagut, pisisarfiit nioqquteqarfii-nut malunnaatillimmik anginerusunut sanilliusilluni, aammattaaq Nukissiorfiit suleqatigisartakkaminut, issittumi pissutsinik ilisimasaqartunut pituttorsimavallaalersinnaamat. Tamatuma assigisaanik pissarsiffiusinnaasut najugaqarfinni arlalinni killeqarput, assersuutigalugu tamatuma Nukissiorfiit sanaartortitsinera akisuninnigortissinnaavaa.

Taamaattumik ataatsimoortumik Nukissiorfiit sulissutigaat pisisarfinni pikkunnaatillinni ikinnerusuni pingaaruteqarnerulernissani aammattaaq nunami maani piginnaasunik aamma akinut unammillersinnaasunik pisisarfinnik tunngaveqalersinnaanissap ineriartornera tapersorsorlugit. Pisariaqarnermit pisiarisat tikinnissaasa tungaanut piffissaq sivisusinnaasarmat pisariaqarpoq atortussanik tassangaanaq ator-neqartussanngorsinnaasunik quersuarni peqartarnissaq, sumiiffillu arlallit nunami maani piffissami kil-lilimmi umiarsuakkut tikinneqartarsinnaapput. Tamanna pilersaarusi-ornermi aammattaaq aqutsinermit immikkut piumasaqaataavog, kiisalu nioqqutissat ingerlaarnerannut malinnaalluarnissamik kingoraartissat eqqarsaatigalugit taamatullu sanaartornermi suliniutit.

ERNIATIGUT NALORNINARTOORFIUSINNAASUT

Nukissiorfiit taarsigassarsiaqarnermut isumaqatigiissutai tamarmik Nammi-nersorlutik Oqartussanut isumaqatigiissutaapput. Taamaattumik maannak-korpiag Nukissiorfinnut niuerneq tunngavigalugu erniaqartitsitsineq sunni-uteqarsinnaanngilaq. Taarsigassarsiat piffissami sivisuuni akilersorneqar-tussat 2016 sioqqullugu Nunatta Karsianut erniaat 6 procentiuvoq, taamaat-torli taarsigassarsianut nutaanut 3 procent ernianut akiliutigineqartarluni. Taarsigassarsiat 6 procentimit ernialersorneqartut milliartortillugit 3 pro-

centimut appariartortinneqarput. Tamanna ukiut tamaasa 0,22 procentimik appartitsisarnikkut ingerlanneqarpoq. Taamaattumik naatsorsuutigineqar-poq ernianut aningaasartuutit piffissap ingerlanerani appariartornissaat.

SILANAAP PISSUSIATA ALLANGORIARTORNERA

Ullutsinni panernersuaqarneq nunarsuarmi sumiiffinni amerlasuuni ajor-nartorsuutaareerpoq aammattaaq Kalaallit Nunaanni. Siallertarnerata aamma nittaattarnerata allangoriartornerat Nukissiorfinnut annertuumik piviusumik sooranartuuvog, tassami imermit nukissiorfiit aamma imermik imerneqartussamik pilersuiffiusut sialluup aamma nittaallap an-nertussusiinik isumalluuteqarfiusuummata. Panernersuaq nunarsuami su-miiffinni arlalippassuarni unaminartooreerpoq. Nukissiorfiit imermit nu-kissiorfiit piffissap ingerlanerani innaallagissamik aamma kiassaaner-mik nioqqutissiornera annertunerusumik uuliamik tunngaveqarluni taper-talersorneqassappat, tamanna suliffeqarfup naatsorsuutigut angusaa-nut pitsaanngitsumik sunniuteqassaaq, taamatutaaq tatsit imermik imer-neqartussamik pilersuiffissat nutaat imermik pilersuinermit atortunut pi-oreersunut attavilersorneqarnissaannut nutaanik sanaartornermut ani-gaasaliisoqartussaassalluni.

Manna tikillugu silaannaap allangoriartornera Nukissiorfiit imermit nu-kissiorfiit imatut sunniuteqarsimavog qularnaarlugu malugineqarsin-naalluni nunami tatsit imermit nukissiorfiit imermik pissarsiffigisartagaasa ilaannut sermip aanerata annertusisimanera. Tamanna ajunngitsumik kinguneqarsimavog Paakitsumi aallaqqaataani ilimagisamit imeq annertu-nerusog pissarsiarineqarsinnaavog. Nukissiorfiit Asiaq aamma DTU silaan-naap allangoriartorneranut ilimasaarutitut tunngatillugu suleqatigaat, taakku sermip aakkiartorneranik kiisalu siallertarnerata aamma apisar-ne-rata annertussusianik imermit nukissiorfinnut pioereersunut siunissamilu imermik pissarsiffiusinnaasunut pisartunik uuttortaasarput.

Killormut kiak aalarnermik annertusititsivog aamma siallertarnerata/nit-taattarnerata annikillinerata kinguneraat Kalaallit Nunaanni sumiiffinni arlalinni imermik imerneqartussamik isumalluutit tatisimaneqarnerat. Tamanna pissutigalugu Nukissiorfiit imermik imerneqartussamik isumal-luutinik ingerlaavartumik nalilersuisarput aamma pilersuinermit nunatat pioereersut annertusisarlutik tatsinik ungasinnerusumiittunik ilanngutsitsi-sarnermigut. Soorunami Nukissiorfiit sanaartornermut pilersaarutaanut tamanna aningaasartuutaavog malunnaateqarluartoq.

IT-MIT ISUMANNAALLISAANEQ

Nunarsuaq tamakkerlugit pilersuinermit ingerlatsiviit aamma attaveqaa-sersuutit pingaaruteqartut allat hacking-imik aamma assigisaanik nalorni-nartoorfiusinnaasut eqqumaffigineqarput. Pisariaqarpoq IT-mik isumanna-allisaanerup annertusinnissaa ingerlaavartumik qitiutissallugu, taamaali-or-nikkut nukissiamik aamma imermik pilersuinermit sunniuteqarsinnaasu-mik cyber aqqutigalugu saassunneqarnissaq pinngitsoortinniarlugit.

Nukissiorfinnit suliffeqarfimmi isumannaallisaaneq aamma ajoquserneqar-sinnaaneq 2018-imi misissoqqissaartinneqarpoq. Tamatuma malitsigisaat-ut IT-mut atortunut aamma pilersuinermit atortunut aqutsissutaasunut isersinnaanerup isumannaallisarneqarnerat suliarineqarpoq, tamanna im-mikkoortumi *Digitaliseriineq* allaaserineqarpoq.

UKIUMOORTUMIK NAATSORSUUTINUT OQAASEQAATIT

Ukiumi pineqartumi naatsorsuutitigut angusat annikitsumik amigartooruteqarfiupput -5 mio. kr.-inik, 2018-imi tassaasimallutik sinneqartoorutit 4,6 mio. kr. kaaviaartitsineq 2019-imi 749 mio. kr.-uvoq 2018-imi 782 mio. kr.-ulluni. Ilanngaaseereerluni appariaat tassaavoq 32,5 mio. kr.-nit.

Ukiut 2018/2019 nikinnerini 2018-imi akissatut aalajangerneqartut allangortinneqanngillat, kisianni 1. august 2019-imi akissatut aalajangerneqartut qaffanneqarput innaallagissamut kWh-mut ataatsimut 1,65 kr. kiisalu imermut m³-mut ataatsimut 20,00 kr., tamatumunnga pissutaa-voq ukiumi pineqartumi siusinnerusukku uuliap akiata qaffanneqarnera. Innaallagissamik aamma imermik atuinnermi akigitinneqartut qaffanneqarnerisa katillugit sunniutaat 6,2 mio. kr.-iuvoq. Kaaviaartitsinerup appariaataa nioqquteqarnerup annikillineranik pissuteqartoq katillugit 38,2 mio. kr.-nik annertussuseqarpoq. Malunnarnerusumik kiassaanermik nioqquteqarnek apparpoq sila 2019-imi kiannerummat 2018-imut naleqqi-ullugu. Katillugit 27 GWh-mik 2019-imi annikinnerusumik tunisisoqarpoq, taanna innaallagissamik aamma imermik kiassaanermik tunngaveqartu- mik 8 %-imik 2018-imut sanilliussilluni annikinneruvoq. Innaallagissamik nioqquteqarnek aammattaq annikillivoq taamaattorli kaaviaartitsiner- mut sunniutaa taamaallaat 3 mio. koruuniuvoq imaluunniit 2018-imi qaf- fasissutsip 1 %-ia. Kaaviaartitsineq imermik tunngaveqartoq 2019-imi 2,2 mio. kr.-inik 2018-imut sanilliussilluni qaffasinneruvoq, tassungalu nas- suaatigineqarsinnaavoq 1. august 2019-imi akigitinneqartut qaffanne- qarnerat.

Ilanngaaseereerluni kaaviaartitsineq alla 3 mio. kr.-inik apparpoq. Sullis- sinissamut isumaqatigiisummit isertitat tassani ikilineqarput katillugit 7,8 mio. kr.-inik. Sullissinissamut isumaqatigiisut tassaasimavoq aamma tassaavoq assigiimmik akeqartitsilernerumut, 1. januaari 2018-imi atuuti- lersumut aningaasaliinerup ilaanut ilaasoq, tassani kikkut tamarmik aki- gitinneqartunik appartitsivigineqarput. Akerlianik aqqusinermi qullernut ingerlatsinerumut tapiissutit amerlanerupput iluarsaassinerit aamma aserfallatsaaliunerit suliarineqartut annertunerusimanerat pissutigalugu – katillugit 4 mio. kr. Akiligassalinnut akitsuusiinerit pineqartut tassaane- rupput akiligassanik akileeqqusinermi akitsuutit katillugit 1,1 mio. kr.-inik amerlisut, tamannalu ukioq 2018-imut nikingassutit sinnerannut nassui- aassutaavoq.

Nioqqutissiornermut nioqqutissanik atuinnermut pingaarnernut ilaavoq in- naallagissamik aamma kiassaanermut nioqqutissiornermi gasolie atorne- qartoq 2019-imi 15,3 mio. koruunit nalinganik 2018-imut sanilliussilluni apparpoq. Gasoliermut 2019-imi aningaasartuutit 161 mio. koruuninik an- nertussuseqarput 2018-imi 176 mio. koruuniusimallutik. Uuliap akia 2019-imi 2 %-it missaanik ukiumut siulianut sanilliullugu qaffasinneruvoq. Tassa imaappoq ukiut taakkua marluk akornanni akigitinneqartut qaffan- erisa kingunerisaanik 3 mio. kr.-nit missaanik aningaasartuutaaner- voq, taamaattumik 2019-imi uuliamik atuineq 3,5 mio. literit missaanik annikkeruvoq. Assigiinngissummut pissutaavoq ingammik Sisimiuni ki- ammik nioqqutissiornerup annertunerpaartaa imermit nukissiorneq aqqutigalugu tunineqarsinnaasimammat, unnaavissuarnik uuliatortunik uuliamik atuinnermut taarsiullugu.

Aningaasarsianut aamma sulisoqarnermut aningaasartuutit 2019-imi 16,6 mio. koruuninik amerlippup. Amerleriaataasut tamarmik aningaasar- sianut aningaasartuutiniupput, taakkua tassa 16,6 mio. kr.-nik qaffamma- ta. Amerleriaammut pissutaavoq atorfiit inuttaqanngitsut ikinnerunerat,

sulisoqarnermut tunngatillugu suliat arlallit aamma sulisartut kattuffinut suliat aammattaq aningaasarsiat katinnerannut attuumassuteqartunik ukiup siulianut tunngasunik akileeqataassutinik akiliineq. Sulisoqarner- mut aningaasartuutit, taakkununga ilanngullugit ilinniartitsinerumut aningaasartuutit, ukiup siuliattut atuinerumut qaffasissuseqarput.

Ingerlatsinerumut aningaasartuutit allat ilaatigut tassaasut sillimasiine- rit, atortunik aamma illuutinik ingerlatsinerit 2019-imi 179,8 mio. koruu- niupput, 2018-imi 193,8 mio. kr. tassa imaappoq 14 mio. kr.-inik appari- aateqarput. Ukiumi 2018-imi 18,3 mio. kr. ingerlatsinerumut aningaasar- tuutitut ilanngunneqartut tassaapput imermit nukissiorfimmitt Qorlortor- suarmik alliliisinaanermut misissueqqaarnerumut atorneqartut, aamma- taaq 4,4 mio. kr.-nit Sisimiuni anorisaatinik mililittaanerumut. Aningaasar- tuutit taakkua ilanngunnagit ingerlatsinerumut aamma aserfallatsaaliu- nerumut atuineq 2019-imi 9 mio. kr.-nit pallillugit qaffapput.

Ukiup 2019-ip ingerlanerani aserortoornert arlallit pippup. Minnerunngit- sumik Uummannami imermit mingutsitsineq ingerlatsinerumut aningaas- artuutitut annertuumik malunniuteqarpoq, tassaasunik 5,2 mio. kr. Ni- oqqutissiornermut atortunik aserfallatsaaliunerumut atuineq 2019-imi qaffasinnerusimavoq. Ilaatigut Aasianni innaallagissiorfimmitt mootorinik ingutserlugit aserfallatsaaliuineq aningaasartuutit annertuut ilagaat. Taa- matuttaaqq aqquserngit qullinik aserfallatsaaliuineq 2019-imi qaffasinner- usumik aningaasartuutaavoq akerlianik siaruarterinermi aqqutit sinneri- nut aningaasartuutit ukiumit siulianit ikinnerusimappup. Inissianik nutaa- nik atuilernerup ingammik Nuummi kingunerisimavaa akiliuteqartarner- mut uuttuutinik atuineq. Siunertamut tamatumunnga 2019-imi atuineq 4 mio. kr.-nit pallillugit annertuneruvoq. Datanik nassiuussuinerumut naatsorsuutitut allanneqarput 2018-imit 3,6 mio. kr.-inik ikinnerusut ta- matumunngalu pissutaavoq ukiut taakkua marluk akornanni piffissamut aalajangersimasumut ilanngunneqartut nikinnerat. IT-mut siunnersorti- nut atorneqartut 2 mio. kr.-inik ikinnerupput aamma IT-mut atortunik pisi- nerumut 2 mio. kr.-init ikinnerusunik atuisoqarpoq. Akerlianik siunnersorti- nut allanut atorneqartut 2018-imit 2 mio. kr.-init amerlanerupput.

Nalikilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit 2019-imi 123 mio. koruuni- nik annertussuseqarput 2018-imi tassaallutik 127 mio. kr.-nit. Ikileriarne- rannut pissutaavoq ERP-mut atortoq Xellent aamma 2015-imi netværki- mut aamma attaveqaasersuutitut aningaasaliissuteqarnek ukioq 2018- imi inaarutaasumik naleerutsinneqarnera, ukiumi tassani nalikilliliinerit 13,6 mio. kr.-init naatsorsuutitut sunniuteqarput. Taamaattorli tamatum- sunniutigisaa ilaatigut nioqqutissiornermut atortunut aamma IT-mut hardware-nut 2018-ip aamma 2019-ip ingerlanerani aningaasaliissuteqar- nernik assigiissusilerneqarpoq.

Ernianut aningaasartuutit 2019-imi 81,3 mio. koruuninik naleqarput 2018-imut naleqqiussilluni 4,1 mio. koruuninik ikinnerulerlutik, takkua assigaat 4,8 %. Ikilinerannut pissutaavoq taarsigassarsianik pisoqqanik, taarsigassarsianut nutaanut sanilliussilluni, qaffasinnerusunik ernialinnik akilersuineq aamma taarsigassarsiat pisoqqat erniaannit appartitsineq.

Akiitsoqartut katillugit 2019-imi 130,1 mio. koruuninik naleqarput 2018- imut sanilliussilluni 0,5 mio. koruuninik amerlillutik. Annikitsumik amerli- nerannut pissutaavoq 2019-imi akigitinneqartut qaffasinnerulaarnerat aamma decembarimi annertunerulaartumik nioqquteqarnek, tassa pias- sariikkat pisoqaanerumut ukiumut siulianut sanilliussilluni ikilimmata.

Ummannami imermik sukuluiarneqanngitsumik pilersuinnermut aqqutit

Amerlissutaasoq sullitat angisuuni ataasiakkaaniippoq taakkualu suli akiliisinnaassuseqarput.

Aningaaserivimmi uninngasuutit 2019-ip naanerani 13,5 mio. koruuniuput 2018-imi 8,6 mio. koruuniullutik. 2019-imi aningaasanik tiguisin-naanermut pisinnaatitaaffik minusiuvoq 3,6 mio. koruuninik, taanna 2018-imi 24,8 mio. koruuniulluni. Taamaalillutik aningaasat tigoriaannaat katillugit 23,5 mio. koruuninik ikinnerulerput.

Oqimaaqatigiissitsineq 2019-ip naanerani katillugit 3,1 mia. koruuninik annertussuseqarpoq ukiumi siuliani 2,9 mia. koruuniulluni. Ilanngaaseerluni Nunatta Karsianut taarsigassarsiat 1,6 mia. kr.-inik amerlassuseqarput, ukioq 2018-imi 1,5 mia. koruuniullutik, kiisalu namminerisamik aningaasaatit 2018-ip naanerani 1,4 mia. koruuninik amerlassuseqarlutik.

NAATSORSUUSIORNERMI PERIUSEQ ATORNEQARTOQ

Ukiu moortumik naatsorsuutit saqqummiunneqarput Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfutaasa nammieertit naatsorsuusiortarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 22. december 2017-imeersoq naapertorlugu. Nalunaarummi Nukissiorfiit peqquneqarput danski ukiu moortumik naatsorsuusiortarnermut inatsisaat naapertorlugu naatsorsuutiminik saqqummiussisassasoq, tamatumunnga ilanngulugit ingammik suliffeqarfinnut C-mi inissisimasunut aalajangersakkat. Taamatut iliortoqarpoq Nukissiorfiit suliffeqarfiummat pilersuineramik ingerlatsisoq pisortanit pigineqartoq akigitinneqartut aaqqiivigineqartarnerat politikikkut aqunneqarlutik.

INUIAQATIGIINNUT AKISUSSAASUSEQARNEQ PILLUGU NALUNAARUT

Ukiu moortumik naatsorsuutit ilaapput Nukissiorfiit inuiaqatigiinnut akisussaasuseqarnera pillugu nalunaarut. Nalunaarummi ukiu moortumik naatsorsuusiortarnermut inatsimmi piumasaqaatit malinneqarpoq.

NAATSORSUUTINUT ILANNGUSSISARNEQ NALILISARNERLU ATAATSIMUT ISIGALUGIT

Isertit naatsorsuutit angusat nalunaarsornerannut ilanngunneqartarput isertitarineqarnerannut ilutigitiillugu. Taamatuttaaq aningaasartuutit, ukiumi pineqartumi isertitarisassat anguniarlugit atorineqarsimasut, taakkununnga ilanngulugit nalikilliliinerit aamma naliniq appartitsinerit aammattaq utertit kisisisunik naatsorsuutit missingiinerit allanngornerisa malisigisaanik pisuusut, taakku siusinnerusukkut naatsorsuutit angusat nalunaarsornerannut ilanngunneqartarput maleruaqqusat matumaniittut atuuttut naapertorlugu.

Pigisat nalillit oqimaatigiissitsinerit ilanngunneqartarput ilimagineqarsinnaappat siunissami pisussat kingunerisaanik aningaasaqarnikkut suliffeqarfimmut iluaqutaasinaanerit, aammalu pigisat nalillip nalinga tutsuigintarumik nalilernerqarsinnaappat.

Pisussaaffit oqimaatigiissitsinerit ilanngunneqartarput ilimagineqarsinnaappat tamatumani siunissami aningaasaqarniarnikkut iluaqutissartaasa suliffeqarfimmut ilanngaatigineqarnissaanera, aamma pisussaaffiup nalinga tutsuigintarumik nalilernerqarsinnaappat.

Ilanngussinermi siullermi pigisat nalillit aamma pisussaaffit pisiarinerannu kiavivat tunngavigalugu nalilernerqartarput. Ilanngussinerup siullerup kingornatigut naliliutit aamma pisussaaffit nalilernerqartarput naatsorsuutini kisisisit ataasiakkaat pillugit matuma kingulianiittuni allaaserineqartut.

Ilanngussinermi aamma naliliineri annaasaqaatit aamma nalorninartorsiorfiusinnaasut siumut takorloorneqarsinnaasut isiginiarneqartarput, ukiu moortumik nalunaarusiap saqqummiunneqannginnerani takuneqarsinnaasut, kiisalu pissutsit taamaannerat imaluunniit taamaannginnerat ullormi oqimaatigiissitsiffiusumi tamanna uppersarneqarpat.

Pigisat nalillit sanaartugaanngitsut aamma sanaartukkanik pigisat nalillit tigussaasut naatsorsuutit nalingi ukiut tamaasa misissorneqartarput, taamaaliornikkut aalajangerniarlugu nalingisa apparnissaannut ilimanartoqarnerasoq, tassa nalinginnaasumik nalikilliliinerup ersersinneqartarput sarniatigut.

ILANNGAASEEREERLUNI KAAVIAARTITAT

Ilanngaaseereerluni kaaviaartitanut ilaapput tunisat pisisartunut akiligasiisutigineqarsimasut, aammattaq kaaviaartitsinerit pingaarnermut attuumassuteqanngitsut, tassaasut sullissinissamik isumaqatigiissut tunngavigalugu akilerneqartut, akitsuutit aamma kaaviaartitsinerit allameersut.

IMMIKKUT ITTUMIK INISSITAT

Immikkut ittumik inissitanut ilaapput isertit aamma aningaasartuutit tassaasut pisut suliffeqarfup nalinginnaasumik ingerlatsineranum attuumassuteqanngitsumik pilersimasut, taamaattumillu uteqqiattumik pisanissaat naatsorsuutigineqarsinnaanatik.

SANAARTUKKANIK PIGISAT NALILLIT AAMMA PIGISAT NALILLIT SANAARTUGAANNGITSUT

Sanaartukkanik atortuulersitsineri ileqqoq pingaarneq tassaavoq sanaartugaq atulernerqartut isigineqartarpoq qaammammi tassani atornerqalerfiani, tamatumalu kingornatigut nalikilliliineq aallartitarpoq.

Sanaartukkat misillitaalluni suliniutit isigineqartut, tassaasut piffissami atornerqalerfimminni sanaartukkanum aningaasaliissuteqarnermi imminnut akilersinnaanngitsut, aningaasartuutit allanneqartarput.

Atortut assakaasullit aamma pequtit pissarsiarineqarnerannit qaammatip tullianit nalikillilernerqarnerat aallartitarpoq.

Iluutit aamma maskiinat qanoq sivisutigisumik atornerqarsinnaanerannut ilimagisaq naapertorlugu nalikillilernerqartarput.

Atortut IT-mut tunngasut pisiarinerqartut nalinginnaasumik aningaasartuutit allanneqartarput, imaanngippat taakku IT-mi suliniutit ataatsimoortumut annertunerusumut ilanngunneqarsimallutik ilimagineqarsinnaappallu ukiumi arlaqarnerusuni atornerqarnissaat, taamaattoqartillugu naliliutit sanaartugaanngitsunut ilanngulugit naatsorsorneqartarput.

Ukiut tamaasa assigiimmik nalikilliliisoqartarpoq tamatumunnga tunngaviusarpoq pigisat nalillit piffissami qanoq sivisutigisumi atornerqarsinnaanerit tunngavigalugu naliliineq:

Iluutit aamma sanaartukkat siaruarterinerit

aqutit ilanngulugit:

Angallannerit atortut aamma maskiinat:

IT-mi suliniutit aamma ERP-mut software (programmit):

Ukiut 5-80

Ukiut 4-10

Ukiut 3-5

Pigisat naliliutit 50.000 koruunit ataallugit pisiarineranni nalillit ukiumi pisiarinerqarfianni naatsorsuutit tamakkerlugit aningaasartuutit ilanngunneqartarput.

NALEQQUSSAANERMIK SULIAQARNEQ

Ukiu moortumik naatsorsuutit angusat ilanngaasereerluni kaaviaartitsinerit +/- 2,5 procentimik annertuneruppat, tamatumani kingunerissavaa suliffeqarfup sanaartugaataasa tamarmik nalingisa apparsimanerannik misissuinissaq, tassa sumiiffinni tamani aamma atortorisap suunera tunngavigalugu tamatumani anguniarlugu sanaartukkat sorliit, naleqqussaanermit pissutissaqartitsinerit. Naatsorsuinermi suliffeqarfup aningaasartuutai tamarmik aamma suliffeqarfup tamarmiusup kaaviaartitsinera ilanngunneqartarput. Allannguutit sananeqarnerannut tunngasuusinnaasut aammattaq pisut immikkut illuinnartut ataavartussat isigineqarsinnaanngitsut taamaallaat naleqqussarneqassapput.

Naleqqussaananermit naatsorsuinerit allaavigineqartut tassaapput "Innaallagissamut, imermut ataatsimoortumillu kiassarnermut il.il. akigitit aalajangersaasarneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 22, 22. december 2017-imeersumi", kapitali 3-mit 7-mut Nukissiorfiit immikkoortukkuutaanut aningaasartuutaanik naatsorsuineq aamma aggu-aassinerit naatsorsuutit. Immikkoortukkuutaanut aningaasartuut ukiut kingullit pingasut aningaasartuutit agguaqatigiissillugit.

Atortut ataasiakkaanut aamma nioqqutissianut ataasiakkaanut nioqqutissiornermut aningaasartuutit atorineqartut atortup kaaviiartitsinerimik pilersitsisinaanermut piginnaasaanut sanillunneqartarpoq agguaqatigiisitsilluni akigititassat aalajangikkat piviusut aallaavigalugit. Akigititassat aalajangikkat agguaqatigiisitatut naatsorsukkat taamatuttaaq allannguutit sananeqarnerannut tunngasuusinnaasut naleqqussarneqartarput soorlu sullissinissamut isumaqatigiissummut akiliutip allannguutaa, tamanna akigititassat aalajangikkat qaffannerannut naatsorsorlugu ilanngunneqartarpoq.

Suliffeqarfiup atortui sinneqartoorutininik pilersitsisartut tamarmik atortunut amigartooruteqarfiusunut tapiissuteqartutut isigineqartarput. Tamatumani isiginiarneqartarpoq ukiuni kingullerni pingasuni agguaqatigiisitsineq matuma siuliani nioqqutissiornermut aningaasartuutit tunngasumut sanilliusilluni.

Taamaaliornikkut naatsorsuutit pilersinneqassapput sumiiffimmut aalajangersimasumut aamma nioqqutissiap suuneranut aalajangersimasut, tassani takuneqarsinnaavoq Nukissiorfiit sumi sinneqartooruteqarnerisut imaluunniit amigartooruteqarnerisut ukiuni pineqartumik aamma ukiut siuliani marlunni sukiumoortumik naatsorsuutit aallaavigalugit. Agguaaasinerimut naatsorsuutit ilanngussat ilanngunneqarput.

Imaappat ukiut pingasut ingerlanerini ingerlatsinerit sinneqartooruteqarfiusartut aamma amigartooruteqarfiusartut akornanni oqimaaqatigiittoqarluni, tamanna imatut paasillugu +/- 2,5 % ukiut pingasut kingullit agguaqatigiisitsilluni ilanngaasereerluni kaaviiartitsinerimik, taava sanaartukkanut naliliutinut tunngatillu nalingisa apparsimanerannik misissuisoqassanngilaq imaluunniit naleqqussaasoqassanngilaq.

Taamaaliornikkut qulakkeerneqassaaq suliffeqarfiup sanaartukkanik naliliutaanik qitiutitsineq qulakkeerneqassaaq suliffeqarfiup aqqissuusaanermigut isertitaqarnissamut piginnaasaqarnerata aamma aqqissuusaanermigut aningaasartuutaasa qaffasissusiisa tungaanit isiginnilluni.

NALINIK APPARTITSINERNIK SULIAQARNEQ

Matuma siuliani allaaserineqartutut annertunerusumik amigartooruteqartarput taava tamatumani kingunerissavaa sumiiffinni amigartooruteqarfiusuni sanaartukkatigut naliliutinut nalinginik appartitsineq nutaaq, kiisalu tamanna naatsorsuutit angusanut sunniuteqassaaq.

NALINIK QAFFATITSINERNIK SULIAQARNEQ

Sinneqartooruteqarnerup matuma siuliani naatsorsuutit angusat nikisinnaanerannit annertunerusup kingunerissavaa naliliutinut, 2018-ip aallartinnerani naliutinut nalingannik misissuinerimik iluarsiiffigineqarsimasut, aamma maannakkut naatsorsuutini allanneqarsimasunit annertunerusumik naleqartutut ilimagineqarsinnaasut, taakkua pisiarinerminni naliviit tikillugu nalingat qaffanneqassaaq. Nalinik qaffatsitsineq ingerlanneqassaaq nalinik appartitsinerup sunniutaata ataatsimoortumik amigartooruteqarnissamik kinguneqannginnissaa tikitselugu, kiisalu 2018-ip aallartinnerani ammut iluarsiissuteqarnerup qaangerneqannginnissaa tikillugu.

Nalinik qaffatsitsineq aamma siusinnerusukkat sanaartukkanut aningaasaliissuteqarnerit appartitsinerimik utertitsinerit appartitsinerimik iluarsiisutit suliarineqassapput naatsorsuutit angusat nalunaarsorneqarnerannut sunniuteqanngitsumik.

NIOQQUTISSAT NIOQQUTISSIORNERMUT ATUGASSATUT UNINNGASUUTIT

Nioqqutissat nioqqutissiornermut atugassatut uninngasuutit pisiarinerinerini akiviit tunngavigalugit nalilerneqartarput, tassani atorineqartarpoq agguaqatigiisitseriaaseq tikisinnissaannullu aningaasartuutit ilanngunneqartarlutik, taamaattorli orsussaag gasuulia orsussaavinni uninngasuutigineqartoq ilanngunnagu. Tamakku pisiarinerini akiviit tunngavigalugu nalilerneqartarput. Akinik appartitsinerimik tunineqarnerani ilanngaasereerluni nalinga tunngavigineqartarpoq, taanna pisiarinerini akianit appasinnerugaa ngat.

Orsussaag gasuulia aamma kingoraartissamaatit uninngasuutit toqqortat nalilerneqarneranni ilaatinneqarput, takuuk nioqqutissiornermut atugassat uninngasuutit pillugit nassuiaat.

TUNISINERMI PISASSARERIKKAT

Tunisinerimik pissareriikkat nalingat aalajangerneqartarpoq naliviit tunngavigalugit tassannga ilanngaatigineqarlutik annaasaqaateqarsinnaaneq pinngitsoorniarlugu illuartitat. Annaasaqaateqarsinnaanerimut illuartitat naatsorsorneqartarput pisassareriikkat ataasiakkarlugit immikkut nalilerneqarnerat tunngavigalugu.

ANINGAASAT KAAVIAARNERISA NALUNAARSORNEQARNERAT

Aningaasat kaaviiarnerisa nalunaarsornerat saqqummiunneqarpoq periseq toqqaannangitsoq naapertorlugu aningasallu kaaviiarnerannit takutinneqarput ingerlatsinerimut, aningasaliissuteqarnerimut aamma aningaasalersuinerimut tunngasut, aammattaaq suliffeqarfiup ukiup aallartinnerani aamma naanerani aningaasaataa tigorianaanaat.

Aningaasat kaaviiarnerat ingerlatsinerimut tunngasut naatsorsorneqarput ingerlatsinerimik naatsorsuutit angusat ingerlatsinerimut allatat aningaasaanngitsut, ingerlatsinerimut aningaasatit allannguutaat aammattaaq Namminersorlutik Oqartussanit ingerlatsinerimut tapiissutit naatsorsuutit innernerani ilanngunneqarsimanngitsut iluarsiissutugalugit.

Aningaasat kaaviiarnerat ingerlatanut aningaasalersuinerimut tunngasunut ilaapput naliliutinik sanaartukkanik aamma naliliutinik sanaartugaanngitsunik pisinerimut aamma tunisaqarnerimut atatillugu akiliutinneqartut.

Aningaasat kaaviiarnerat ingerlatanut aningaasalersuinerimut tunngasunut ilaapput taarsigassarsiat, taarsigassarsianut ernialersukkanut naafferartumik akiliutinut aamma Namminersorlutik Oqartussani aningaasanik tigusinnaanerimik piginnaatitaaffiup allannguutaa.

Aningaasat tigorianaanaat tassaapput suliffeqarfiup aningaaserivimmi uninngasuutai aamma aningaasat karsiniittut.

KISITSISIT NAJOQQUTASSAT

Kisitsisit najoqqutassat Den Danske Finansanalytikerforeningip "Anbefaling og Nøgletal" ilitersuutai tunngavigalugit suliarineqarput. Innersuusutigineqarpoq kisitsisit pingaarnerit aamma najoqqutassat allattorsimaffiat kisitsisinik najoqqutassanik ataasiakkaanik naatsorsueriaatsimut tunngatillugu.

Kisitsisinut najoqqutassanut kisitsinerimut atorineqartartut (formelit):

Aningaasaatit sinneqartoorutit sunniutaat	Ingerlatsinerimik angusat kaaviiartitsinerup katinnerata agguaqatigiissinnera %-nngorlugu
Akisiisinnasuseqarneq	Namminerisamik aningaasaatit kaaviiartitsinerup katinnerata agguaqatigiissinnera %-nngorlugu

NAATSORSUUTITIGUT ANGUSAT NALUNAARSORNEQARNERAT

(1.000 kr.)	2019	2018
Ilanngaaseereerluni kaaviiartitat		
Innaallagissamik nioqquteqarneq	417.540	433.897
Imerk nioqquteqarneq	73.693	71.372
Kiassaanermik nioqquteqarneq	152.899	168.379
Kiammik sinneruttumik nioqquteqarneq	316	317
Ilanngaaseereerluni kaaviiartitat allat	104.937	107.936
Ilanngaaseereerluni kaaviiartitat katillugit	749.385	781.901
Nioqqutissat nioqqutissiornermi atukkat	(178.806)	(196.159)
Matusissutissat	570.579	585.742
Aningaasartuutit aalajangersimasut		
1 Sulisoqarnermut aningaasartuutit	(191.497)	(174.927)
Aningaasartuutit aalajangersimasut allat	(179.814)	(193.842)
Aningaasartuutit aalajangersimasut katillugit	(371.311)	(368.769)
Erniat nalikilliliinerillu pitinnagit angusat	199.268	216.973
Naliliutinik nalikilliliinerit nalinillu appartitsineq	(122.959)	(126.987)
Erniat il.il. pinnagit angusat	76.309	89.986
Erniat		
Sanaartukkanut akiitsunut erniat	(81.184)	(85.308)
2 Erniat allat, ilanngaaseereerluni	(147)	(87)
Erniat katillugit	(81.331)	(85.395)
Immikkut inissitat pinnagit angusat	(5.022)	4.591
3 Immikkut inissitat, ilanngaaseereerluni	0	0
Ukiumi pineqartumi angusat	(5.022)	4.591
Naatsorsuutigut angusat nuunneqartut	(5.022)	4.591

OQIMAAQATIGIISSITSINEQ

Pigisat nalillit

(1.000 kr.)		2019	2018
Pigisat nalillit			
Pigisat nalillit sanaartugaanngitsut			
4	Qarasaasiani programmit (software)	484	1.451
5	Software ineriartortinneqartut	0	0
	Pigisat nalillit sanaartugaanngitsut katillugit	484	1.451
Pigisat nalillit sanaartugaanngitsut katillugit			
6	Illuutit aamma sanaartukkat	2.743.018	2.681.542
7	Sanaartukkat sulii sanaartorneqartut	80.421	69.998
8	Assartuinermi atortut aamma pequtit	17.965	21.761
	Sanaartukkanik pigisat tigussaasut katillugit	2.841.404	2.773.301
	Pigisat nalillit sanaartukkat katillugit	2.841.888	2.774.752
Kaaviiartitsinermi naliliutit			
Nioqutissat nioqutissiornermi atugassat			
9	Quersuarni uninngasuutit	82.792	83.297
	Nioqutissat nioqutissiornermi atugassat katillugit	82.792	83.297
Pisassareriikkat			
10	Tunisaqarnermi aamma sullissinermi pisassareriikkat	130.111	129.606
	Landskarsimit pisassareriikkat	0	24.766
11	Pisassareriikkat allat	63	324
	Piffissamut killilerlugit inissitat	0	0
	Pisassareriikkat katillugit	130.174	154.696
Aningaasat tigorianaanaat pigeneqartut			
	Aningaasat tigorianaanaat	13.500	8.603
	Kaaviiartitsinermi naliliutit katillugit	226.466	246.596
	Pigisat nalillit katillugit	3.068.354	3.021.348

OQIMAAQATIGIISSITSINEQ

Akiitsut

	(1.000 kr.)	2019	2018
Namminerisamik aningaasaatit			
	Aningaasaliissutit aalajangersimasut	37.160	37.160
12	Sanaartukkanik pigisat nalinginik iluarsiissutit	905.940	905.940
13	Angusat nuunneqartut	428.062	433.084
	Namminerisamik aningaasaatit katillugit	1.371.162	1.376.184
Akiitsut pisussaaffigisat			
Akiitsut piffissami sivilisuumi akilersugassat			
14	Akiitsut piffissami sivilisuumi akilersugassat	1.527.262	1.479.960
	Akiitsut piffissami sivilisuumi akilersugassat katillugit	1.527.262	1.479.960
Akiitsut piffissami sivikitsumi akilersugassat			
14	Akiitsut sivilisuumi akilersugaat ilaat sivikitsumi akilersugaat	72.380	64.880
	Nunatta Karsianut akiitsut allat	3.648	0
	Sulinngiffeqarnersiutit aamma aningaasarsiat akiligassat	22.936	20.246
	Nioqqutissanik aamma sullissinernik pisisarfiit	39.114	58.288
	Akiitsut allat	31.852	21.790
	Piffissamut aalajangersimasumut inissitat	0	0
	Akiitsut piffissami sivikitsumi akilersugassat katillugit	169.930	165.204
	Akiitsut katillugit	3.068.354	3.021.348
15	Pisussaaffusinnaasut aamma isumaqatigiissuteqarnikkut pisussaaffiit		

ANINGAASAT KAAVIAARNERISA NALUNAARSORNERAT

	(1.000 kr.)	2019	2018
	Ukiumi pineqartumi angusat	(5.022)	4.591
	Sanaartukkanik nalilinni nalikilliliinerit nalinillu appartitsinerit	122.959	126.987
	Ingerlatsinermut aningaasaatit allannguutaat	(6.162)	33.475
16	Ukiumi pineqartumi ilanngaaseereerluni	0	0
	Ingerlatsinerup aningaasanut tigorianaannut sunniutaa	111.775	165.053
	Sanaartukkanik nalilinnik pisineq	(190.761)	(190.466)
	Sanaartukkanik nalilinnik tunisaqarneq	667	222
	Aningaasaliissuteqarnerup aningaasanut tigorianaannut sunniutaa	(190.094)	(190.244)
16	Piffissami sivilisuumi akilersugassatut taarsigassarsiat	117.000	78.400
16	Piffissami sivilisuumi taarsigassarsiat akilerneqartut	(62.198)	(60.479)
16	Aningaasanik tiguisinnaatitaanerup allannguutaa	28.414	787
	Aningaasaliinerup aningaasanut tigorianaannut sunniutaa	83.216	18.708
	Ukiumi pineqartumi aningaasanut tigorianaannut katillugit sunniutaasoq	4.897	(6.483)
	Aningaasat tigorianaannaat 1. Januaari	8.603	15.086
	Aningaasat tigorianaannaat 31. Decembari	13.500	8.603
	Aningaasanut tigorianaannut ilaapput:		
	Karsimi uninngasuutit	1	1
	Aningaaserivimmi uninngasuutit	13.499	8.602
	Aningaasat tigorianaannaat katillugit	13.500	8.603

NASSUIAATIT

(1.000 kr.)		2019	2018
1	Sulisoqarnermut aningaasartuutit		
	Nukissiorfiit ingerlaavartumik pensionisianik akilersuinissaminut pisussaaffeqanngilaq.		
	Sulisoqarnermut aningaasartuutit imatut immikkoortiterneqarsinnaapput:		
	Qaammammusiat aamma aningaasarsiat	179.070	161.811
	Sulisoqarnermut aningaasartuutit allat	19.283	17.483
	Sanaartornermi suliassanik nammineq suliaqarneq	(6.856)	(4.367)
	Sulisoqarnermut aningaasartuutit katillugit	191.497	174.927
	Direktionimut akissarsiat sooraarnerussutisiassat il. il. ilanngullugit	1.500	1.209
	Nukissiorfiit 2019-imi qaammammusiallit aamma nalunaaquttap akunnermusiallit 405-it piffissaq tamaat sulisuusutut (ukiumut suliffiusumut naatsorsorlugit) sulisorivai, 2018-imili 395-iullutik.		
2	Erniat allat, ilanngaaseereerluni		
	Erniat isertitat aningaaseriviit	0	0
	Erniat akilikkat Nunatta Karsia	(32)	0
	Erniat akilikkat aningaaseriviit	(72)	(32)
	Erniat akilikkat assigiinngitsut	(43)	(55)
	Erniat allat katillugit	(147)	(87)
3	Immikkut ittumik inissitat, ilanngaaseereerluni		
	Ukioq 2016-imi immikkut ittumik 2,3 mio. kr.-inik immikkut aningaasartuuteqarpoq. Tamatuma kingornatigut immikkut inissitaqartoqanngilaq.		
	Immikkut ittumik isertitat	0	0
	Immikkut ittumik aningaasartuutit	0	0
	Immikkut ittumik inissitat katillugit	0	0

(1.000 kr.)		2019	2018
4	Pigisat nalillit sanaartugaanngitsut		
	Pisierineranni nalingat katillugit		
	Ukiup aallartinnerani	44.317	44.317
	Ukiup aallartinneranut iluarsissut	0	0
	Ukiumi pineqartumi ilassutit	0	0
	Ukiumi pineqartumi ilanngaait	0	0
	Pisierinerini nalingat ukiup naanerani katillugit	44.317	44.317
	Nalikilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit		
	Ukiup aallartinnerani nalikilliliinerit	(42.866)	(28.291)
	Ukiumi pineqartumik nalikilliliinerit	(967)	(14.575)
	Nalikilliliinerit utertitat ukiumi ilanngaataasunit	0	0
	Ukiup naanerani nalikilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit	(43.833)	(42.866)
	Naliliussatut allanneqartut 31. decembari killigalugu	484	1.451
5	Pigisat nalillit sanaartugaanngitsut ineriartortinneqartut		
	Pisierineranni nalingat katillugit		
	Ukiup aallartinnerani	0	0
	Ukiumi pineqartumi ilassutit	0	0
	Sanaartukkat suliaralugit naammassineqartut	0	0
	Naliliussatut allanneqartut 31. decembari killigalugu	0	0

NASSUIAATIT

(1.000 kr.)	2019	2018
6 Illuutit aamma sanaartukkat		
Pisierinerini nalingi katillugit		
Ukiup aallartinnerani	7.257.342	7.073.059
Ukiup aallartinnerani iluarsiissut	0	0
Ukiumi pineqartumi ilassutit	176.806	199.684
Ukiumi pineqartumi ilanngaait	(79.313)	(15.401)
Ukiup naanerani pisierinerini nalingi katillugit	7.354.835	7.257.342
Nalikkilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit		
Ukiup aallartinnerani nalikkilliliinerit aamma appartitsinerit	(4.575.800)	(2.858.937)
Nalinik appartitsineq, ukiup aallartinnerani iluarsiissut	0	(1.625.034)
Ukiumi pineqartumi nalikkilliliinerit	(115.330)	(106.103)
Nalikkilliliinerit nalinik appartitsinerit utertitat ukiumi ilanngaataasunit	79.313	14.274
Ukiup naanerani nalikkilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit	(4.611.817)	(4.575.800)
Naliliussatut allanneqartut 31. decembari killigalugu	2.743.018	2.681.542
7 Sanaartukkat sulii sanaartorneqartut		
Ukiumi pineqartut ilassut 191,6 mio. kr. nammineq suliarisanut ilaavoq 6,9 mio. kr. 2018-imi nammineq suliarisat naleqarput 4,4 mio. kr. katillugit ilassutaasunit 207,5 mio. koruuniusunit		
Pisierinerini nalingi katillugit		
Ukiup aallartinnerani	69.998	88.733
Ukiup aallartinnerani iluarsiissut	0	0
Ukiumi pineqartumi ilassutit	191.576	207.475
Sanaartukkat naammassineqartut	(176.806)	(199.684)
Sanaartukkat naammassineqartut ingerlatsinerit ilanngunneqartut	(4.347)	(26.526)
Naliliussatut allanneqartut 31. decembari killigalugu	80.421	69.998

	(1.000 kr.)	2019	2018
8	Assartuinnermi atortut aamma pequtit		
	Pisiarinerini nalingi katillugit		
	Ukiup aallartinnerani	82.695	76.526
	Ukiup aallartinnerani iluarsissut	0	0
	Ukiumi pineqartumi ilassutit	3.532	9.517
	Ukiumi pineqartumi ilanngaait	(3.968)	(3.348)
	Ukiup naanerani pisiarinerini nalingi katillugit	82.259	82.695
	Nalikkilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit		
	Ukiup aallartinnerani nalikkilliliinerit	(60.934)	(58.877)
	Ukiumi pineqartumi nalikkilliliinerit	(7.251)	(5.405)
	Nalikkilliliinerit utertitat ukiumi ilanngaataasunit	3.891	3.348
	Ukiup naanerani nalikkilliliinerit aamma nalinik appartitsinerit	(64.294)	(60.934)
	Naliliussatut allanneqartut 31. decembari killigalugu	17.965	21.761
9	Nioqqutissat nioqqutissiornermut atugassat uninngasuutit		
	Orsussaq	28.371	26.987
	Uulia perrassaat	3.546	4.030
	Kingoraartissat aamma atortussiat iluaqtissat	50.875	52.280
	Katillugit	82.792	83.297
10	Tunisaqarnermi aamma sullissinermi pisassareriikkat		
	Ilanngaaseereernani kisitsit 136,6 mio. koruunit 6,7 mio. koruuninik naleqqussarneqarput akiligassallit akiligassaminnik akiliinissamut ilimanangitsut annaasaqarfiginissaannut matusissutissanut. Naleqqussaanerup taassuma assinga 2018-imi pisoq 7,0 mio. kr.-inik annertussuseqarpoq. Naleqqussaaneq akiligassallit akiligassaa pisoqaanerpaat kisitsisitaasa katinnerannit ilanngaatigineqarpoq		
	Pisoqaassusiisa immikkoortiterneqarnerat		
	Ullut 0 - 30	120.436	106.648
	Ullut 30 - ukiup affaanut	7.546	14.780
	Ukiup affaanit - ukiumut ataatsimut	1.879	3.534
	Pisoqaanerit	250	4.644
	Katillugit	130.111	129.606
11	Pisassareriikkat allat		
	Allanneqartoq "Pisassareriikkat allat" taakku tassaanerupput qularnaveequsiissutit akilerneqarsimasut.		

NASSUIAATIT

	(1.000 kr.)	2019	2018
12	Sanaartugaatit nalinginik iluarsiissuteqarneq		
	1998	1.831.067	1.831.067
	2004	742.294	742.294
	2005	(36.438)	(36.438)
	2006	7.851	7.851
	2007	(14.594)	(14.594)
	2008	4.682	4.682
	2009	2.882	2.882
	2011	(6.770)	(6.770)
	2018	(1.625.034)	(1.625.034)
	Katillugit	905.940	905.940
13	Naatsorsuutitigut angusat nuunneqartut		
	Ukiuni siulliini nuunneqartut	433.084	428.493
	Ukiumi pineqartumi angusat nuunneqartut	(5.022)	4.591
	Landskarsimit aningaasaliissutit		
	Ukiumi pineqartumi sanaartornermut tapiissutit	0	0
	Ukiumi pineqartumi ilanngaaseereerluni aningaasaliissutit	0	0
	Katillugit	428.062	433.084
14	Akiitsut sivisuumi akilersugassat ukiut 5-it qaangiunnerini akiligassanngortussat		
	Akiitsut sivisuumi akilersugassat ukiut 5-it qaangiunnerini akiligassanngortussat 1.263 mio. kr. annertussuseqarput. 2018-imi aningaasat 1.230 mio. koruuninik amerlassuseqarput		
15	Pisussaaffinngorsinnaasut/pisassareriikkat aamma isumaqatigiissuteqarsimanikkut pisussaaffit		
	Sulisut suliinnaarnerannut atatillugu pequtit assartorneqarnissaannut pisussaaffit nalunaarsorneqanngillat.		
	Isumaqatigiissuteqarsimanikkut pisussaaffit malunnaateqarluartut:		
	Ingerlaavartumik isumaqatigiissuteqarsimanikkut pisussaaffit sanaartornermi suliniutinut tunngasut isumaqatigiissutigineqartarput, tamakku Aningaasaqarnermut Inatsit aqqutigalugu aningaasalersorneqartarput, imaluunniit Namminersorlutik Oqartussanit sanaartornermut suliniutinik nammineq aningaasalersuinissamut akuersissuteqartoqarsimatillugu.		
	Nukissioffit ingerlaavartumik sanaartorfigissaalluni ataatsimoortumik suliniutinut kommunit suleqatigalugit peqataasarpoq, taakkunani ataatsimoortumik aningaasartuutit avinneqarnissaat isumaqatigiissutaasarpoq. Suliani taakkunani kinguartsinerit pisinnaasarput imaluunniit suliarinninnerni kukkunerit taakkua aningaasatigut sunniuteqarsinnaasarput. Nukissioffit suliamik taamatut ittumik 2018-imeersumik ingerlatsivoq, taanna pisussaaffinngorsinnaasunut tunngatinneqarpoq 5 mio. kr.-inik nalilik.		

(1.000 kr.)	2019	2018
16 Landskarsimut tassanngaanniillu akilikkat		
Nukissiorfinnit Landskarsimut akilikkat		
Taarsigassarsianut sivisuumi akilersugassanut taarsikkat	62.198	60.479
Sanaartornermut taarisagassarsianut erniat	81.184	85.308
Aningaasanik tiguisinnaatitaanermut erniat	32	0
Landskarsimi DAU-mut pitsaasumik sunniutaasut	143.414	145.787
Aningaasanik tiguisinnaatitaanerup allannguutaata katinnera	0	0
Landskarsimi aningaasanut tigorianaannarnut pitsaasumik sunniutaasut	143.414	145.787
Landskarsimit Nukissiorfinnut akilikkat		
Ukiumi pineqartumi ilanngaaseereerluni tapiissutit	(64.955)	(72.730)
Sanaartornermi suliniutinut tapiissutit	0	0
Piffissami sivisuumi akilersugassat taarsigassarsiarineqartut	(117.000)	(78.400)
Aqqusinermi qullernut Landskarsimit akiliutit	(7.142)	(4.258)
Landskarsimi DAU-mut pitsaanngitsumik sunniutai	(189.097)	(155.388)
Aningaasanik tiguisinnaatitaanerup allannguutaata katinnera	(28.414)	(787)
Landskarsimi aningaasanut tigorianaannarnut pitsaanngitsumik sunniutaasut	(217.511)	(156.175)
Nukissiorfiit Landskarsimi ilanngaaseereerluni DAU-mut sunniutaat	(45.683)	(9.601)
Nukissiorfiit Landskarsimi ilanngaaseereerluni aningaasanut tigorianaannarnut sunniutaat	(74.097)	(10.388)
Ingerlatsinermi naatsorsuutitigut angusat Landskarsimi najoqqutassat malillugit		
Naatsorsuutitigut angusat nalunaarsornerat malillugit angusat	(5.022)	4.591
Nammineq aningaasalersuilluni pigilikkanut tunngatillugu iluarsisutit	(73.761)	(112.066)
Nalikkilliliinerit aamma sanaartornermut taarsigassarsianik taarsersukkat assigiinngissutaannut iluarsisut	61.350	65.604
Naatsorsuutitigut angusat Landskarsimi najoqqutassat malillugit	(17.433)	(41.871)
Ukiumi pineqartumi ilanngaaseereerluni aningaasaliissutit	0	0
Ukiumi pineqartumi atuinikinneruneq atuinernerluunniit	(17.433)	(41.871)
Ukiup naanerani illuartitat	5.288	22.721

NASSUIAATIT

(1.000 kr.)

17 Sumiiffiit ataasiakkaarlugit angusat kiisalu innaallagissap, erngup aamma kiassaanerup nioqutigineqarnerisa immikkoortiternerat

	Sinneqartoorut	Amigartoorut		
ILLOQARFIK/ NUNAQARFIK	INNAALLAGIAQ	IMEQ	KIASSAANEQ	KATILLUGIT
Nanortalik	-6.045	-921	45	-6.921
Appilattoq	-623	-160	-	-783
Narsaq Kujalleq	-637	-144	-	-781
Tasiusaq	-571	-510	-	-1.081
Ammassivik	-709	-223	-	-931
Alluitsup Paa	-1.467	-537	-	-2.004
Qaqortoq	2.919	-293	746	3.373
Saarloq	-438	-100	-	-538
Eqalugaarsuit	-761	-627	-	-1.388
Qassimiut	-499	-154	-	-653
Narsaq	5.487	-195	-49	5.244
Igaliku	-698	-404	-	-1.102
Qassiarsuk	-688	-133	-	-821
Paamiut	-6.272	1.120	2.067	-3.084
Arsuk	-1.345	-266	-	-1.611
Nuuk	96.614	4.931	31.073	132.617
Qeqertarsuatsiaat	-979	-142	128	-992
Kapisillit	-667	-149	-	-816
Maniitsoq	-7.263	377	2.821	-4.065
Atammik	-1.510	-716	-	-2.225
Napasq	-1.234	-563	-	-1.797
Kangaamiut	-2.139	-873	-	-3.012
Sisimiut	6.213	1.164	-1.364	6.013
Itilleq	-687	-42	-	-729
Sarfanguit	-1.279	-27	-	-1.306
Kangaatsiaq	-3.147	-271	-	-3.417
Attu	-823	-730	-	-1.553
Iginniarfik	-866	-861	-	-1.727
Niaqornaarsuk	-1.272	-211	-	-1.482
Ikerasaarsuk	-1.035	-108	-	-1.143
Aasiaat	-17.237	1.043	2.679	-13.516
Akunnaaq	-844	-211	-	-1.055
Kitsissuarsuit	-734	-162	-	-896
Qasigianguit	-5.494	-629	980	-5.143

(1.000 kr.)

nangitaq

**ILLOQARFIK/
NUNAQARFIK**

	INNAALLAGIAQ	IMEQ	KIASSAANEQ	KATILLUGIT
Ikamiut	-727	-168	-	-895
Ilulissat	5.800	1.329	-9.120	-1.991
Oqaatsut	-361	-115	-	-476
Qeqertaq	-1.190	-192	-	-1.382
Saqqaq	-1.249	-314	-	-1.563
Ilimanaq	-1.665	10	-	-1.655
Qeqertarsuaq	-3.856	-516	-	-4.372
Kangerluk	-435	-38	-	-472
Ummannaq	-11.963	-9.809	531	-21.241
Niaqornat	-522	-135	-	-657
Qaarsut	-794	-84	-	-878
Ikerasak	-754	-65	-	-820
Saattut	-645	-262	-	-907
Ukkusissat	-449	-317	-	-766
Illorsuit	-244	-	-	-244
Upernavik	-8.584	-3.723	-27	-12.335
Upernavik Kujalleq	-1.137	-325	-	-1.462
Kangersuatsiaq	-739	-246	-	-985
Aappilattoq	-987	-208	-	-1.195
Nutaarmiut	-676	-5	-	-681
Tasiusaq	-1.150	-1.214	-	-2.363
Nuussuaq	-998	-71	-	-1.069
Kullorsuaq	-1.202	-2.043	-	-3.245
Naajaat	-1.435	-1	-	-1.436
Innaarsuit	-878	-76	-	-953
Qaanaaq	-7.023	-3.296	934	-9.385
Savissivik	-907	-82	-	-989
Siorapaluk	-468	-414	-	-882
Qeqertat	-343	-388	-	-731
Tasiilaq	-74	134	-132	-71
Sermiligaq	-1.261	-290	-	-1.551
Isortoq	-638	-183	-	-821
Kulusuk	-1.056	2	-	-1.054
Tiniteqilaaq	-766	-110	-	-876
Kuummiut	-1.501	-258	-	-1.759
Ittoqqortoormiit	-3.306	-228	-	-3.534
Katillugit	-10.908	-25.428	31.312	-5.023

AGGUAASSINERMUT NAATSORSUUTIT

Nukissiorfiit ukiumoortumik agguaassinermut naatsorsuutaani takuneqarsinnaavoq Nukissiorfiit innaallagissamik, imermik aamma kiassaanermik sumiiffinni ataasiakkaani nioqutissiornerminut sunik aningaasartuuteqartarnerisooq. Innaallagissamut, imermut aamma kiassaanermut nioqutissiornermut aningaasartuutini takuneqarsinnaavoq imermut m³-imut ataatsimut, innaallagissamut kWh-mut ataatsimut aamma kiassaanermut MWh-mut ataatsimut qanoq aningaasartuuteqartarnee. Nioqutissiornermut aningaasartuutitut ilaapput nioqutissiornermut atugasanut aningaasartuutit, sulisoqarnermut aningaasartuutit aamma ingerlatsinermut aningaasartuutit, nalikilliliinerit aamma erniat.

Aningaasartuutit sumiiffimmit sumiiffimmut assigiinngitsorujussuupput. Tamatumunnga ilaatigut patsisaavoq qanoq nioqutissiornerup assigiinngitsuunera, kiisalu sumiiffiit ilaanni tunisaqartarnerup assut appasinnera, tamanna pissutaalluni nioqutissiornermut aningaasartuutit qafasittarput. Aningaasartuutit annertuumik misikkarissuseqarput nioqutissiornermut aningaasartuutit naatsorsuinerup tunngatillugu, tassa sumiiffinni nukissiamik aamma imermik nioquteqarnerup annikitsuinaffafigisaani.

Nukissiorfiit atortuni sanaartukkat sullitat pisariaqartitaat tunngavialugit annertussusilertarpaat, tamanna malunniuttarpoq najukkami pisariaqartitsinermik naatsorsuutigisaq inoqtigiinni aamma inuusutissarsuutit ingerlatsisunit, taakkununga ilaapput aalisakkanik suliffissuit akut-

tunngitsumillu taakku nioqutissiorsinnaanerup annertussusissaanut tunngaviusarput. Ataatsimut isiginnilluni nioqutissiornermut atugassanut aningaasartuutit aamma pisariaqartitsineq imminnut ataqatigiipput, annertuumik ingerlatsinerup iluaqtai, tamanna ima paasineqassaaq inuiaqatigiit akuttunngitsumik aalisakkanik suliffissuit pisariaqartitaannit iluaquserneqartarnerattut, naak tamanna nioqutissiorfinnik anginerusunik aalisakkanik suliffissuaqartinnagu kinguneqarsinnaagaluartoq.

Soornami 2018-imi 1,6 mia. koruuninik appartitsinerup agguaassinermut naatsorsuutit malunnaateqarluartumik allanngortitsivoq. Aningaasartuutit sanaartukkanut aningaasartuutaasimasunut ataqatigiinnerat atatiinnarniarlugu taamaaliornikkullu sumiiffinni ataasiakkaani nioqutissiornermut aningaasartuutiviit ersissinniarlugit, nioqutissiornermut aningaasartuutit naatsorsorneqarput naliusut appartinneqarsimanngitsut tunngavialugit, taamaalillutik aallaqqaataanit nalikilliliinerit nioqutissiornermut aningaasartuutit takutinneqartuni ilaapput.

Nunap assingani matuma kingulianiittumi illoqarfinni 2018-imi nioqutissiornermut aningaasartuutit takutinneqarput, tabelimilu takutinneqarluatik sumiiffinni tamani nioqutissiornermut aningaasartuutit, tassa Nukissiorfiit pilersuiffigisaani.

Agguaassinermut naatsorsuutit Nukissiorfiit ukiumoortumik naatsorsuutaannut ilaangillat aamma kukkunerisiorneqangillat.

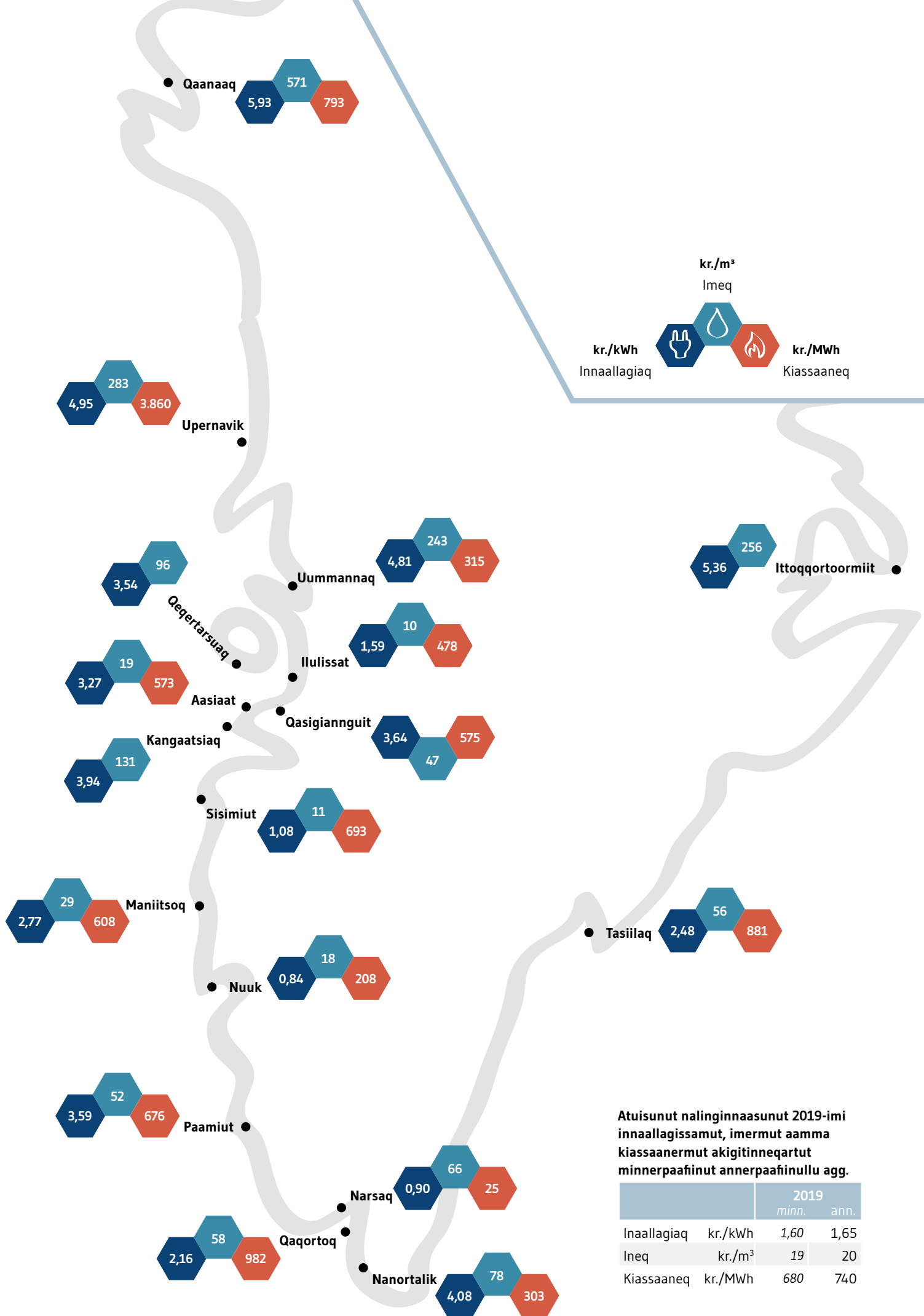

Sisimiuni kiassaateqarfik

ANNERTUNERUSUMIK ATUARIT

Paasissutissat amerlanerusut Nukissiorfiit nittatagaani aaneqarsinnaapput

www.nukissiorfit.gl/atuisunut-sullissivik/akit

Atuisunut nalinginnaasunut 2019-imi innaallagissamut, imermut aamma kiassaaneq akigitinneqartut minnerpaafinut annerpaafinullu agg.

		2019	
		minn.	ann.
Inaallagiasq	kr./kWh	1,60	1,65
Ineq	kr./m³	19	20
Kiassaaneq	kr./MWh	680	740

Innaallagialaq
kr./kWh

Imeq
kr./m³

Kiassaaneq
kr./MWh

	Innaallagialaq kr./kWh	Imeq kr./m ³	Kiassaaneq kr./MWh				
Nanortalik	4,08	77,58	303	Ilulissat	1,59	9,69	478
Aappilattoq	6,50	271,53		Oqaatsut	6,99	459,82	
Narsaq Kujalleq	6,97	1.296,23		Qeqertaq	3,99	219,11	
Tasiusaq	9,95	1.978,41		Saqqaq	4,32	126,67	
Ammassivik	10,92	1.252,35		Ilimanaq	6,37	168,12	
Alluitsup Paa	6,27	555,64		Qeqertarsuaq	3,54	94,57	
Qaqortoq	2,17	58,07	982	Kangerluk	13,82	577,40	
Saarloq	12,08	1.096,78		Uummannaq	4,81	242,98	315
Eqalugaarsuit	7,91	846,40		Niaqornat	8,18	530,26	
Qassimiut	7,62	239,63		Qaarsut	4,95	95,33	
Narsaq	1,71	65,78	25	Ikerasak	3,03	47,04	
Igaliku	12,34	542,34		Saattut	3,05	162,94	
Qassiarsuk	7,03	468,05		Ukkusissat	4,23	291,31	
Paamiut	3,59	52,24	676	Upernavik	4,95	283,15	3.860
Arsuk	6,22	392,13		Upernavik Kujalleq	4,74	173,72	
Nuuk	0,84	17,88	208	Kangersuatsiaq	8,72	690,90	
Qeqertarsuatsiaat	3,72	203,89	327	Aappilattoq	4,63	164,52	
Kapisillit	6,09	438,81		Nutaarmiut	21,60		
Maniitsoq	2,77	28,74	608	Tasiusaq	3,23	281,76	
Atammik	5,24	289,52		Nuussuaq	5,50	210,37	
Napasoaq	10,31	1.077,95		Kullorsuaq	3,68	946,01	
Kangaamiut	5,14	256,68		Naajaat	28,87		
Sisimiut	1,08	10,92	693	Innaarsuit	3,40	158,65	
Itilleq	6,87	283,15		Qaanaaq	5,93	571,45	793
Sarfannguit	4,36	424,32		Savissivik	10,93	1.365,98	
Kangaatsiaq	3,94	130,83		Siorapaluk	7,18	2.289,03	
Attu	4,85	293,09		Tasiilaq	2,48	55,74	881
Iginniarfik	9,80	2.157,72		Sermiligaaq	6,59	556,77	
Niaqornaarsuk	6,20	216,52		Isortoq	8,40	626,33	
Ikerasaarsuk	7,95	224,16		Kulusuk	4,73	85,83	
Aasiaat	3,27	19,39	573	Tiniteqilaaq	7,98		
Akunnaaq	6,71	228,68		Kuummiut	3,36	100,90	
Kitsissuarsuit	8,53	1.011,65		Ittoqqortoormiit	5,36	256,04	
Qasigiannguit	3,64	46,50	575				
Ikamiut	6,81	487,06					

Suumiiffinni paasissutissanik ilanngussisoqarsiman-
ngippat tamatumunnga pissutaavoq sumiiffimmi
pineqartumi Nukissiorfiit nioqquteqannginnera.

